

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Sectio III. De approbatione Ministri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Sacramentum. Quia est delegatus ad universitatem causarum, & non censetur delegatus illius Vicecurati; is enim non poterat sic delegare, sed est delegatus ipsius Ordinarii, scientis & patientis eam consuetudinem: ea enim scientia & patientia est tacita licentia. Hæc ille.

An talis delegatus possit iterum subdelegare. Sanchez.

Sed nunquid talis delegatus iterum potest subdelegare vel totum officium, vel ejus partem? Negat Sanchez suprà n. 17. quia nullus delegatus potest delegare cum facultate subdelegandi, in quo distat ab Ordinario, quod minimus Ordinarius hoc possit; non autem supremus delegatus, qualis est delegatus Principis. Ratio est: quia delegatus non habet facultatem ultrà sibi commissam; Ordinarius autem habet universalem; ergo cum solum delegato Principis, & ad universitatem causarum reperitur in jure concessum, posse subdelegare, & nullibi concedatur posse dare facultatem subdelegandi, id non poterit. Vide Sanchez sup. n. 9.

253. Delegatus ad universitatem causarum. potest subdelegare; & quis talis dicatur.

Finio cum communi doctrina, quæ ait: delegatum ad universitatem causarum (talibus dicitur, quando ei genus causarum committitur sub uno nomine colectivo, quàmvis non sit generalissimum, sed subalternum, licet sit restrictum quoad tempus, ut si committantur omnes causæ tali anno occurrentes; vel quoad quantitatem, ut omnes causæ 10. librarum & infra; vel quoad locum, ut omnes causæ talis loci) posse subdelegare; quia hujusmodi delegatus, inquit Sanchez sup. n. 2. censetur quasi Ordinarius.

Probat ut ex l. 1. ff. Quis à quo &c.

Colligitur ex l. 1. §. Ab eo ff. Quis à quo appellatur. ibi: Ab eo (delegato ad unam causam, inquit Glossa) cui quis mandavit juris-

dictionem, non ipse (delegatus ad universitatem causarum secundum Glossam) provocabitur; nam & generaliter is erit provocandus, ab eo cui mandata est jurisdicção, qui provocetur ab eo (delegato ad universitatem causarum, ait Glossa) qui mandavit jurisdiccionem. Ergo supponit textus, posse delegatum ad universitatem causarum subdelegare.

Ad idem facit l. 12. ff. de Offic. Proconsul. Legatus (Proconsulis) mandata sibi jurisdiccionem, Iudicis dandi jus habet. Et l. Cum Prætor. 12. ff. de Iudic. ibi: Is quoque, cui mandata est jurisdicção, Iudicem dare potest.

Intellige, quando mandata est non mera jurisdicção, seu merum exercitium jurisdiccionis, sicut quando Parochus conducit Capellanum, ut ejus operâ utatur in audiendis Confessionibus suorum subditorum; sed quando mandata est jurisdicção cum officio, cui jurisdicção annexa est, id est, quando conceditur seu delegatur ipsum officium, quod postulat exercitium talis jurisdiccionis; v. g. dum aliquis Sacerdos subrogatur loco Parochi absentis, ut tempore absentis fungatur ejus officio: hic enim est quasi Ordinarius, & ideo vi juris communis subdelegare potest; secus iste Capellanus, & ideo vi juris communis subdelegare non potest, sicuti subdelegare non possunt Confessarii Mendicantium, ut supra diximus.

Sed nunquid Ordinarius potest cuilibet Sacerdoti delegare potestatem absolvendi, aut delegatus ad universitatem causarum cuilibet Sacerdoti eam subdelegare? Responsio ad hanc interrogationem postulat novam Sectionem, propter multiplices difficultates de Approbatione Ministri hujus Sacramenti. Sit itaque

SECTIO TERTIA.

De Approbatione Ministri.

1. Quid requiratur, ut quis possit audire Confessiones secularium ex Trident.

Allubescit hanc Sectionem aspiciari à verbis Concil. Trident. sess. 23. de Reform. cap. 15. *Quamvis Presbyteri in sua Ordinatione à peccatis absolvendi potestatem accipiant; decernit tamen sancta Synodus, nullum, etiam Regularem, posse Confessiones secularium, etiam Sacerdotum, audire; nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliis idoneis judicetur, & approbationem, qua gratis detur, obtineat: privilegium & consuetudine quascum-*

que, etiam immemorabili, non obstantibus. Quæ verba indigent maturâ consideratione, & multâ explicatione. Ut autem incipiamus ab his, quæ faciliora sunt, Dico primò:

CON-

CONCLUSIO I.

Approbatio est authentica declaratio de aptitudine Ministri. An ad eam requiratur aliquod iudicium internum, non satis constat. Valide fit verbo, nutu, scripto, etiam cum pro approbatione aut scriptura aliquid illicitè accipitur.

sed etiam facti; nam, ut bene notat Suarez, lib. 5. de Leg. c. 31. n. 13. ubi de hac re disputat, id simpliciter possumus, quod iure possumus: unde simpliciter dicimus non posse, quæ licitè facere non possumus; argum. leg. *Filius qui. 15. ff. de Condit. instit. ibi: Nam quæ facta laudant pietatem, existimationem, verecundiam nostram & (ut generaliter dixerim) contra bonos mores sunt, nec facere nos posse credendum est.*

Ergo, tametsi Concil. statuat: *Nullum, etiam Regularem, posse Confessiones secularium audire &c.* diceret fortè aliquis, intelligendum id esse de possibilitate juris, id est, non posse licitè audire; secus de possibilitate facti, id est, non posse validè audire. Nihilominus, sicut dixi, universa Ecclesia, à principio Concilii; illa verba intellexit, ut irritantia, & non tantum ut prohibentia, qui intellectus; maxime ipsius Legislatoris, abundè sufficit ad constituendam legem irritantem, estò alioquin ipsa verba secundum se non forent expressè irritantia, sed absolute possent explicari, ut tantum prohibentia.

Itaque, ut ad propositum nostrum revertamur, approbatio, de qua hic agimus, non est collatio jurisdictionis; si tamen Episcopus in sua approbatione his aut similibus verbis uteretur: *Et Christi fidelium Confessiones excipere, eosq; mediante salutari poenitentia in foro conscientia à peccatis suis absolvere libere ac licite possis & valeas, Tibi ad hoc repero idoneo facultatem ad id necessariam & opportunam concedimus per presentes &c.* non dubito quin simul concederet jurisdictionem; adedque taliter approbatus, absque ulteriori licentia, aut alia jurisdictione, posset absolvere omnes; aut illos subditos, pro quibus concessa est ea facultas.

Ratio est; quia qui dat facultatem seu licentiam audiendi Confessiones, concedit totum illud, quod est necessarium ad hoc, ut licentia illa habeat suum effectum; ergo concedit jurisdictionem, sine qua non potest habere suum effectum. Nec ullum est inconveniens, quòd Sacerdos non Parochus latiore habeat jurisdictionem delegatam, quàm Parochus ordinariam, si id velit Episcopus, velle autem censetur quando verbis utitur in approbatione, quæ id significant.

Si dixeris, talis concessio derogat privilegio Bullæ Cruciatæ. Respondeo; concessio Bullæ Cruciatæ est in favorem poenitentis, habentis eam Bullam, & comparatione Sacerdotis, etiam non habentis jurisdictionem, sed solum approbationem, ut eo ipso, quòd eligatur à poenitente, censeatur à Papa habere jurisdictionem ad omnes casus reservados, præter contentos in Bulla Cœnæ, toties quoties Absolutio ritè petitur: ad casus verò Bullæ

2. Quid sit approbatio Confessarii.

3. Necessaria sit ad validè absolvendū.

4. Ecclesia potest irritare collationem jurisdictionis.

5. Censetur obsequium.

l. 15. ff. de Condit. instit.

5. Approbatio per se loquendo non est collatio jurisdictionis.

Subinde potest esse talis collatio.

6. An tunc deroget privilegio Bullæ Cruciatæ.

Bullæ Cœnæ (hæresi tantum exceptâ) semel in vita, & semel in articulo mortis, quod totum non habet pœnitens carens Bullâ Cruciatæ.

Manent ergo facta tecta privilegia Cruciatæ, & similia, non obstante eâ concessione Episcopi. Proinde nisi contrarium constet de mente Episcopi, approbatus per verba superius relata vel similia, securè poterit uti suâ potestate delegatâ, quidquid Aliqui sinè fundamento reclamant.

7.
An ad approbationem requiratur aliquid quod iudicium internum de idoneitate.
Bonacina

Major difficultas est de secunda parte Conclusionis. Bonac. hic disp. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 29. ad quæstionem: Utrum ille censeatur approbatus, & consequenter idoneus audiendis Confessionibus, qui fuit approbatus & admittus ab Episcopo, sciente illum non esse idoneum? Respondet negative: nam, inquit, Conc. Trident. sess. 23. c. 15. exigit, ut Confessarius, qui non habet parochiale beneficium, iudicetur idoneus; hic autem verè non iudicatur idoneus, sed fictè, cum Episcopus interiùs sentiat, & iudicet non idoneum. Unde Concil. videtur requirere approbationem cum iudicio, & iudicium cum approbatione. Hæc ille. Citans utique Suarium Disp. 28. Sec. 5. n. 7. vers. *Et fortasse*.

Suarz.

Reginaldus.

Reginald. l. 1. n. 197. & Alios pro hac doctrina.

8.
Sententiam negativam Suarez existimat probabilem.

Quamvis autem Suarius nolit eam improbare, ut loco citato ait, equidem oppositam existimat probabilem, dicens: Probabile est illa duo (scilicet iudicium & approbationem) non esse ita diversa, ut illud iudicium referendum sit ad internam mentis existimationem, approbatio verò ad externam declarationem: sed iudicium etiam referri ad hoc externum, quod in foro Ecclesiæ fit (nam de internis non iudicat Ecclesia) sic autem illa duo vel erunt æquipollentia, vel ad maiorem declarationem posita: quia non satis est, ut privatim iudicetur quis idoneus, nisi etiam iudicè id declaretur, quod pertinet ad approbationem, vel etiam quia plus est approbari, quam iudicari idoneum. Potest enim aliquis absolutè & simpliciter iudicari idoneus, & tamen non expedire, ut vel in hoc loco, vel respectu harum personarum ad audiendas Confessiones exponatur, & ideo non approbetur. Hæc ille.

Probatur.

Motus, ut videtur, hæc ratione; quia alioquin multæ Confessiones redderentur, dubiæ; nam sæpè huiusmodi approbatio datur per favorem, & vel contra iudicium, vel certè sinè iudicio de sufficientia Sacerdotis.

9.
Lugo putat eam omnino veram.

Quod si verum est, de quo mihi non satis constat, non modicum inde probatur hæc opinio, quam Lugo disput. 21. n. 25. putat omnino veram, & juxta mentem Con-

cilii in quo, inquit, planè non agitur de iudicio interno, sed de externo, quod per approbationem profertur: nam Iudex, licet fortasse aliquando contra conscientiam, verè tamen exercet iudicium, cum iudicet in favorem alterius ex litigantibus, & in omni rigore iudicat causam applicandam esse huic: alioquin nunquam posset injustè iudicare, vel contra conscientiam, quod est contra omnes Theologos & Iuristas.

Iudicium ergo solum significat prolationem sententiæ, quæ certè sententia est & actus iudicis, licet fiat contra conscientiam: quare Episcopus approbans Confessarium, eo ipso profert sententiam, & iudicat illum habendum esse pro idoneo. Hæc ille.

Sed, meo iudicio, res non caret difficultate, & videtur satis dubia. Nam, inquit Suarius supra, licet necessarium non sit, quod approbatio sit ex vero iudicio secundum ipsam rem, nec quòd sit summa diligentia facta; videtur tamen necessarium, ut saltem procedat ex iudicio, quo hic & nunc talis persona iudicetur idonea; quia aliàs non est approbatio, sed fictio tantum, & nec satisfit verbis, nec intentioni Concilii. Ita præfatus Auctor.

Et sanè non satisfieri intentioni Concilii, patet; quia Decretum istud positum fuit ad evitandum periculum animarum, quod non evitatur, quando ille, qui interiùs iudicatur idoneus, exteriùs approbatur tamquam idoneus. Quantum ad verba Concilii, certum est, sic posse intelligi, ut ly *iudicatur*, significet internum iudicium, distinctum ab approbatione, si non verum, ne valor Sacramenti magnæ incertitudini sæpè exponatur, saltem iudicium, quo Episcopus, fortè amore privato, vel favore excæcatus, non satis considerando qualitates personæ, & alias circumstantias, falsò iudicat, personam esse idoneam.

Et verò huiusmodi saltem iudicium ordinariè esse conjunctum approbationi, seu externæ declarationi aptitudinis ministri, vix dubito; adeòque satis evitatur inconveniens, putà dubius valor Sacramenti, propter quem evitandum Aliqui existimant, nullum iudicium internum requiri. Scio, Ecclesiam non iudicare de internis; scio quoque, sinè extrinsecum legis non cadere sub legem; interim aliando Ecclesia non iudicat de externis, nisi adit aliquis actus internus; & ex sine extrinsecum legis, sæpè colligitur mens legislatoris, quæ cortici verborum præferenda est, potissimum quando de ipsis verbis dubitatur, quid hic & nunc in tali lege significent.

Dices; Petrus esset verus Licentiatus, tametsi admittentes iudicarent, ipsum esse idoneum. Et Ioannes verè in iudicio posset iudicari innocens, contrariante internâ existima-

10.
Auctori videtur res facti dubia.

Non videtur illi ad satisfieri intentioni Concilii.

11.
Ordinariè approbationi conjungitur quod iudicium internum.

12.
Concilio videtur quod tamen alioquin approbatio potest fieri sine iudicio.

Itaque ex vi Concilii Trident. acceptio pretii non reddit invalidam approbationem.

17.
In aliquo
casu posset
esse invalida
Ex Bulla 1.
Bonif. 8.

Dico; *Ex vi Concilii Trident.* quia in aliquo casu posset esse invalida ex Bulla Bonif. VIII. quæ incipit: *Excommunicamus & anathemati* *quimus*. 1. apud Cherubinum (& habetur inter Extravag. communes in tit. de Sent. Excom. c. 1.) contra dantes aliquid vel promittentes, aut recipientes pro obtinenda gratia vel iustitia apud Sedem Apostolicam, ubi §. 4. sic ait Pontifex: *Iustitiam verò, sive gratiam sic obtentam, nullius pro suis esse momenti volumus, omninoque statumus cavere effectu & robore firmitatis.*

24. Greg. 13.
& 10. Cle-
ment. 8.
apud Che-
rubinum.

Hanc Constitutionem confirmavit & extendit Greg. XIII. Bulla: *Ab ipso Pontificatus nostri principio*. 24. apud Cherubinum; prout etiam Clemens VIII. Bulla: *Pro commissis*. 10. apud eundem.

Igitur approbatio, obtenta à Vicario Pontificis Summi in Curia pro pretio, foret invalida vi harum Bullarum. Dum tamen illud vitium esset occultum, valeret Absolutiones propter communem errorem, & titulum coloratæ approbationis.

His ita prælatis de significatione illius nominis, *Approbatio*, quæritur, an res significata omnibus Confessariis sit necessaria. Pro resolutione erit

CONCLUSIO II.

Nullus, etiam Regularis, validè absolvit sæcularem, etiam Sacerdotem, non obstantibus privilegiis & consuetudine, etiam immemorabili, nisi sit ab Episcopo approbatus, vel habeat parochiale beneficium, quale non est prælatura Regularis. In absolvente Religiosum, etiam sæculari, non requiritur talis approbatio, vel beneficium.

18.
Probatur
ultima pars
Conclus.

Incipio ab ultima parte, quæ evidenter probatur argumento partim affirmativo, partim negativo hoc modo: Ante Conc. Trident. talis approbatio vel beneficium non erat necessarium, & per Tridentinum non requiritur, ut patet ex ejus verbis suprâ relatis, in quibus nulla fit mentio Confessionis Regularium, sed dumtaxat sæcularium, etiam Sacerdotum; ergo in absolvente Regularem, etiam sæculari, non requiritur de facto, etiam ubi Concilium Trident. receptum est, approbatio Episcopi, vel beneficium parochiale.

Et fortasse ratio fuit, inquit Suarez Disp. 28. Sect. 4. n. 4. quia noluit Concil. in hoc subijcere Regulares Episcopis quoad Confessiones, quas ipsi faciunt inter se seu de peccatis suis: quia ipsi habent proprium & peculiarem modum, quo gubernantur, & proprios Pastores, à quibus Confessores recipere solent; vel etiam Concil. hoc fecit, quia plus confidit, moraliter ac regulariter loquendo, de Regularium penitentium conscientia & prudentia. Sub nomine autem Regularium etiam fœminas religiosas comprehendimus: quia illæ etiam secundum jura sæculares non sunt. Hæc ille.

Idem asserit Ioan. Sancius in Select. Disp. 49. n. 9. de viris & fœminis Ordinum Militarium sub clausura viventibus. Et n. 10. de Equitibus S. Ioan. Item n. 11. de Militibus S. Iacobi, Alacantaræ, & Calatravæ, quia, inquit, hos milites etiam probabile est esse presè Religiosos. Quod probat multis citatis Auctoribus, & declaratione Innoc. III.

Interim n. 12. Plures etiam allegat pro sententia opposita, & inter Alios D. Th. 2. 2. q. 186. a. 4. ad 3. ubi sic ait: *illi modi vivendi, secundum quos homines Matrimonio ununtur, non sunt simpliciter & absolute loquendo Religiones, sed secundum quid: in quantum scilicet in aliquo participant quadam, quæ ad statum Religionis pertinent.*

Præterea idem Auctor n. 13. ait: Religiosos esse Equites Christi, & Avis in Lulitania, & Montefæ in Aragonia, & S. Stephani in magno Ducatu Florentiæ, & SS. Mauritii & Lazari probabiliter arbitror; cum hi etiam milites professionem trium votorum in manibus Prælatorum emittant non aliter ac milites S. Iacobi, Alacantaræ, Calatravæ, præter Equites S. Stephani, qui votum castitatis, obedientiæ & charitatis emittunt, & non paupertatis, ut ex Bulla Pii IV. ad fundationem concessa Anno 1560. Cosmo de Medicis Florentiæ magno Duci constat, quam ego vidi. Et SS. Mauritii & Lazari, qui loco paupertatis, hospitalitatis erga leprosos votum emittunt.

Et idem iudico de quibuslibet aliis Religiosis militaribus, tria vota emittentibus in manibus Prælati, & à Sede Apostolica approbati. Unde omnes hi confiteri valebunt sua peccata aliis Regularibus sui Ordinis, non approbati ab Episcopo, & etiam aliis Sacerdotibus sæcularibus, similiter ab Episcopo non approbati. Hucusque Sancius.

Tu autem consule consuetudinem, quæ est optima legum interpret. Eamque esse in contrarium quoad illos milites, qui non vivunt sub clausura, ait Diana p. 2. tract. 2. resol. 30.

Rogat aliquis, an jam dictis obster Bulla Greg. XV. quæ incipit: *Infernalibus Dei providentia*. 18. apud Cherubinum, in qua decernitur §. 5. *Confessores sive Regulares sive sæculares, quomodo*

Quæ sit
absolutio
Regula-
rum con-
traria
probat.

Suarez

Sub nomine
Regularium
comprehen-
duntur fœ-
minæ religio-
sæ.

19.

An etiam
viri & fœ-
minæ Ordini-
um Militari-
um sub
clausura
viventes.
Item Equi-
tes S. Iacobi
& Militari-
um S. Iacobi
Alacantaræ
& Calatravæ.
Suarez,
D. Thoma.

10.
Item Equi-
tes Christi
& Avis in
Lulitania &
similes.

23
2000

L. 1. C. 6.
L. 1. C. 6.
L. 1. C. 6.

Diana
21
Obster et
Bulla Greg.
15.

quomodo

quomodocumq; exempti, tam ordinarii, quam extraordi-
narii, ad Confessiones Monialium, etiam Regularibus
subiectarum, audiendas; nullatenus deputari va-
leant, nisi prius ab Episcopo diocesano idonei iudicen-
tur, & approbationem, quae gratis concedatur, obtineant.

Respondetur: ab illo Decreto pro parte
Regularium, habentium Monasteria Monia-
lium sibi subiecta, supplicatum est, & cre-
do (inquit Sancius supra n. 16. in fine) ha-
ctenus non esse executioni mandatum. Et
patet ex praxi hujus Belgii, inquit Bassæus
verb. Confessarius 3. n. 5. ubi authenticè hæc
Bulla non fuit publicata, ac proinde nec usu
recepta. Ita præfati Auctores. Ubi autem
foret usu recepta, patet quid sit dicendum
& faciendum.

Ex his colligitur, Religiosum habentem
facultatem eligendi Confessorem, posse eli-
gere, quem invenerit sibi idoneum, estò
non sit approbatus ab Episcopo, sive Superior
id expresse concesserit, sive non: cum nulla
sit ratio exigendi expressam licentiam Super-
ioris, qui, nisi aliud declaret, censetur
velle, ut Religiosus utatur jure suo.

Si autem à me quæritur; an etiam pro
Iubilæo possit eligere Confessarium non ap-
probatum ab Ordinario loci. Respondeo cum
Bonaco hic disp. 5. q. 7. p. 4. §. 1. n. 25.
valde probabiliter affirmativè: tum quia illa
verba, quæ in Bulla Iubilæi solent exprimi:
*Possint eligere quemcumque Presbyterum Confessarium
tam sæcularem, quam casusvis Ordinis Regularium
et approbatus à locorum Ordinariis*: non appo-
nuntur privativè, quasi Pontifex velit pri-
vare penitentem jure suo, quo potest con-
fiteri Sacerdoti approbato à suo Prælato;
sed potius apponi videntur accumulativè, &
ampliativè in favorem ipsius penitentis; ita
ut penitens non solum possit confiteri suo
Parocho aut alteri Sacerdoti, sicut poterat
ante Iubilæum, verum etiam possit alium
quemlibet Sacerdotem approbatum ab Or-
dinario eligere; quamvis aliàs ante Iubilæi
concessionem non posset illi confiteri.

Tum; quia sequeretur, multos Religio-
sos defraudari fructu Iubilæi, cum multa
extent Religiosorum Monasteria, in quibus
nullus Confessarius ab Episcopo loci appro-
batus reperitur; aut saltem sequeretur, cogi
Religiosum è claustris exire ad emendican-
dum sibi Confessarium; quod non videtur
juxta benignam Pontificis intentionem; ar-
gum. l. 8. Cod. de Leg. *Quod favore quorum-
dam constitutum est, quibusdam casibus ad l. sionem
eorum volumus inventum videri.* Et Reg. 61. de
Reg. Juris in 6. *Quod ob gratiam alicujus conce-
ditur, non est vitæ dissidium retorquendum.* In
dissidium autem retorqueretur gratia Iu-
bilæi, si Regularis pro eâ obtinenda, non
posset uti Confessario, sibi consueto, & dato
à suo Prælato, ideo præcisè, quia non est

approbatus ab Ordinario.

Tum denique; quia illa particula sic ex-
plicari posset, ut non sit limitativa vel ex-
clusiva, sed ostensiva & designativa ejus,
quod communiter contingit; & frequen-
tius tum ex parte Confessoriorum, qui com-
muniter sunt approbati ab Ordinario loci;
tum ex parte eligentium illos, qui majori ex
parte sunt sæculares; adeoque vi Trident.
debent eligere Confessarium, ab Ordinario
approbatum. Igitur non mirum; quod de
approbatis ab Ordinario loci fiat expressa
mentio, non ad limitandum & restringen-
dum, sed ad designandum & ostendendum,
sumptâ voce aut loquendi modo ab eo, quod
communiter contingit; & quasi à toto gene-
re, etiamsi quandoque aut minus frequen-
ter aliter accidat.

Hæc ratione, inquit Dicast. disp. 10.
n. 262. cum in quadam Bulla Leo. X. inter
cætera privilegia concessa, propter eximia
obsequia præstita Ecclesiæ, cuidam familiæ
usque ad 4. generationem fuisset indultum;
ut ejus familiæ Sacerdotes possent anticipare
vel postponere totum officium Canonicum
per totum integrum diem; & dubitatum
fuisset, an hoc privilegium se extenderet ad
Diaconos & Subdiaconos ejus familiæ, vel
etiam beneficiarios, nondum sacris initiatos;
viri graves & docti tum Compluti, tum
Matriti; tum Toleti, Theologi pariter & Lu-
risperiti senserunt, etiam ad eos se extendere
privilegium, & ego, cum ibi docerem, eor-
um sententiam fecutus; simul cum eisdem
subscripti huic resolutioni.

Illam enim vox, *Sacerdotes*, non putabatur li-
mitativa, sed ostensiva & designativa ejus;
quod frequentius est; pauci enim jam sunt;
qui si ad statum Ecclesiasticum aspirant, &
tenentur dicere officium, non tandem hant
Sacerdotes, & de his putabatur specialis
mentio fieri, tamquam de re magis receptâ
& communi, non ad limitandum privile-
gium; quod potiori ratione posset in præ-
senti materia locum habere, ubi pauci sunt,
qui solum à Prælato, & non etiam ab Epi-
scopo approbationem habeant. Hæc ille.

Qui tamen contrariam sententiam existi-
mat probabiliorè, quam tenet Suavius
Disp. 28. Sect. 6. n. 11. tum quia Pontifex
addidit illud verbum, quia vult servari Concil.
Trident. & approbationem in illo postulatam,
in qua nihil possunt Prælati Religionum, sed
soli Episcopi; tum etiam, quia verba illa ge-
neralia sunt, & eandem significationem res-
pectu omnium habent: constat autem res-
pectu reliquorum omnium fidelium requiri
approbationem Episcopi.

Item est certum: si Religiosi velint eligere
sæcularem Clericum (suppono enim in hac
amplitude Iubilæum concedi) illum ab Epi-
scopo,

24.
Probatur h

Dicastillo

25.
Contrariam
sententiam
tenet Sua-
vius.

gairius.

22.
An Religio-
sus pro Iu-
bilæo possit
eligere Con-
fessarium non appro-
batum

23.
Probatur 2.

l. 1. Cod. de
Leg. 61. de
Reg. Juris
in 6.

21.
Dicitur
in la Græ

scopo, & non à Prælato Religionis debere esse approbatum, Ita Suarez.

26.
Contra Suarezium arguit Auctor.

Ego autem dico, supposità hâc amplitudine, Religiosum posse eligere sæcularem Clericum, non ab Episcopo, sed à Prælato Religionis approbatum; & probo ex ipso Suarrio: quia Pontifex vult servari Concil. Trident. & approbationem in illo postulatam, sed Concil. Trident. non postulat approbationem Episcopi pro Absolutione Regularium, ut clarum est ex dictis, & docet Suarez eadem Disp. Sec. 4. n. 4. ergo &c.

Plures Auctores pro prima sententia.

Atque hanc sententiam, teste Dianâ p. 5. tract. 12. resol. 37. præter Bonac. supra relatam, tuetur Homobonus, Coriolanus, Zerola, Sorbus, Zanardus, Sanctarellus, quos citat & sequitur Alphonsus de Leone tract. de Iubilæo p. 2. n. 212. Eamque probabilem & tutam esse docet etiam Angelus Bossius de Iubilæo Sect. 3. cas. 3. n. 10. Et procedere etiam quoad Novitios tradit Ioan. de la Cruz de Statu Relig. l. 1. c. 6. dub. 10. Concl. 2. in fine, & Alii satis quidem probabiliter. Ita Diana.

27.
Media sententia.

Alii medianam sententiam eligunt, nempe si in Bulla dicatur, posse eligi approbatum *Ab Ordinario loci*, tunc requiri approbationem Episcopi; secus si tantum dicatur: *Ab Ordinario*; quia nomen *Ordinarii*, potest applicari Prælato, secus nomen *Ordinarii loci*. Ita Filiius tom. 1. tract. 8. c. 10. n. 275. Vide Dia. supra.

Securitas est confiteri Sacerdoti approbato ab Episcopo

Abique dubio securius est confiteri Sacerdoti approbato ab Episcopo, sive dicatur: *Ab Ordinario loci*, sive: *Ab Ordinario* tantum, adedque id practicandum, quando commode potest praticari: interim tamen contraria sententia, sicut dixi, non est improbabilis; imò satis & valde probabilis, ut praticetur tempore necessitatis.

28.
Ratio, quæ secundum Aliquos movit Pontificem, ut id requiret.

Tantum addo aliquam rationem, quam putat non nemo movisse Pontificem, ut requiret tempore Iubilæi approbationem Episcopi; quia, inquit, potuit advertere, Confessarios strictiori calculo examinari atque approbati consuevisse ab Ordinariis locorum, quam à Superioribus Regularium, & ideo de ipsorum sufficientia confidens, ejus munus, in quo vices Pontificiæ subeundæ sunt, illis potissimum jure merito demandari voluit. Sic etiam litteræ sacræ Pœnitentiariæ solis Theologis, vel Decretorum Doctoribus, approbatis tamen ab Ordinariis locorum, dirigi consueverunt.

Responsio.

Respondeo; etiam potuit advertere, Religiosos pœnitentes moraliter ac regulariter loquendo aliam habere conscientiam & prudentiam, quam homines sæculares, & ideo voluit, sicut extra Iubilæum, ita & in Iubilæo concedere ipsis potestatem cuilibet idoneo confitendi, etiam non approbato ab Episcopo;

tametsi homines sæculares tam in Iubilæo, quam extra Iubilæum debeant confiteri Sacerdoti ab Episcopo approbato.

Sed progrediamur ad alias partes Conclusionis. Nullus, etiam Regularis, valide absolvit sæcularem, etiam Sacerdotem non obstantibus privilegiis & consuetudine etiam immemorabili, nisi sit ab Episcopo approbatus, vel habeat parochiale beneficium.

Intellige, ubi Trident. est receptum; nam ante Trident. approbatio ista, vel beneficium non erat necessarium; ergo similiter nec post Trident. ubi hoc non est receptum, cum ibi maneat jura & consuetudines antiquæ in suo vigore. Ubi autem receptum est, sicut generaliter sonat; ita generaliter comprehendit omnes Sacerdotes tam sæculares quam Regulares, etiam si fuerint Doctores, vel Licentiatii Theologiæ, aut Iuris Canonici; immo Episcopi aut Cardinales, non habentes curam animarum: nulla quippe est ratio aliquos excipiendi.

Quinimmo, respondet aliquis, ratio excipiendi Graduatos hæc est, quia ipsi aliis idonei judicantur; hoc autem sufficit, ut patet ex verbis Concilii: *ibi: Sine aliis idoneis judicentur.*

Respondeo cum Rodrig. tom. 1. qq. Reg. q. 99. a. 10. Concilium in illis verbis non facit pausam, sed continuando addit: *Et approbationem, que gratis datur, obtinent.* Quæ planè designant non sufficere judicium idoneitatis, nisi etiam approbatio Episcoporum concurrat ad ipsam idoneitatem. Enimverò Confessarii non solum de scientia, sed etiam de prudentia examinantur. Et licet in Doctoribus & Licentiatii sufficientis scientia inveniantur, prudentia tamen aliquando desideratur.

Dices; Pius V. Bullâ: *Essi Mendicantium* 41. apud Cherubinum §. 2. sic ait: *Quod verò in sess. 23. cap. 19. circa Confessiones à Regularibus non audiendas statuitur, hoc etiam dictorum Ordinum (Mendicantium) fratres à presatis suis Generalibus vel Ministris Provincialibus ad audiendas Confessiones utriusque sexûs Christi fidelium approbatos, ut præmittitur, minime comprehendat.* Et §. 3. *Leitores insuper ex eisdem Fratribus & in Theologia graduati, qui cum licentia suorum superiorum ad gradum admissi fuerint, cum de ipsorum doctrinâ ambigendum non sit, tam Confessiones audiant, quam prædicationis munus subituri, ab Episcopis minime examinentur.*

Respondetur; Pius V. hanc Constitutionem revocavit Bullâ: *Romani Pontificis*. 133. apud Cherubinum §. 2. *Nos super his pro debito pastoralis officii, prout tenemur, salubriter providere volentes, tenore præsentium hæc nostrâ Constitutione perpetuâ sancimus & declaramus, Decretum Concilii Trident. de approbatione Regularium, audiendis Confessionibus secularium præpositorum, ab Episcopis faciendâ, observari debere, etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, etiam sub regulari disciplina viventibus, etiam si sint*

sunt Lectores, aut in Theologia, etiam de Superiorum suorum licentia, graduati, vel promoti, vel à suis Magistris Generalibus, vel Provincialibus Ministris, secularium Confessionibus audiendis expositi.

Sed contrà: hæc Constitutio per Greg. XIII. Bullà: In tanta rerum. 9. apud Cherubinum, redacta fuit ad terminos juris veteris, & Concil. Trident. ibi: Nos hæc tantà varietate cognita, quæ etiam ex multiplici literarum & Constitutionum editione procedit, præsentibus & futuris discriminibus occurrere volentes, de nobis attributa potestatis plenitudine statimus & ordinamus de prædictis & aliis omnibus literis & Constitutionibus, quæ ab eodem Prædecessore (Pio V.) eisdem de rebus (inter quas erat approbatio Confessariorum) per quoruncumque Regularium etiam Mendicantium Ordinibus & Congregationibus, quomodolibet emanarunt, ac omnibus & quibuscumque in eis contentis, eam deinceps dispositionem atque decisionem pro subiecta materia futuram esse, quæ sive ex iure veteri, sive ex sacris dicti Concilii decretis, sive alias legitime ante dictarum literarum & Constitutionum editionem erat, & si ipsæ non emanassent, futura fuisset, ad quam dispositionem & decisionem, suamque pristinum & integrum statum, ac terminum illa omnia reducimus. Quin etiam tollimus & abrogamus omnia irritantia & alia decreta nec non prohibitiones &c. Ita Gregor. Bullà suprâ allegatâ §. 6. Igitur Lectoribus & aliis graduatis ex Bulla Pii V. revocatoria nullum præjudicium generatur.

Respondetur: neque ex Bulla: Esti Mendicantium, ullus favor accrescit, cum & hæc ipsa sit revocata per eandem Constitutionem Gregor. ut patet ex verbis allegatis.

Si dixeris cum Aliquibus; præfatam Bullam Gregorii non fuisse publicatam, immo fuisse revocatam. Infero; ergo ex Bulla Pii V. revocatoria generatur Lectoribus & aliis graduatis præjudicium. Omitto, quod in Bulla: Esti Mendicantium, tantum excludatur examen Episcoporum, quod indubie non est necessarium ex vi Concilii Tridentini; ergo etiam non est necessaria approbatio, Negatur Consequens. quia aliud est approbare, aliud examinare. Examen non requiritur, nisi ut per illud Sacerdos judicetur idoneus; quando ergo aliunde constat de idoneitate, nullatenus requiritur examen, ut manifestè constat ex verbis Concil. ibi: Aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut alias, id est, sine examine, idoneus iudicetur, sicut iudicari potest Doctor aut Licentiatum in Theologia, Lectores Theologiæ &c.

Ergo licet admitteret aliquis, Doctorem vel Licentiatum, Lectorem Theologiæ &c. non esse examinandos ab Episcopis (& sanè non videtur decorum, personas adeo paten-

ter qualificatas, instar discipulorum per examina rigorosa tentari, ab iis præsertim, quos potius ipsi velut discipulos interdum instruerent) equidem requirere posset approbationem Episcoporum.

Pro qua utique subjungo amplissimam revocationem omnium indultorum ac privilegiorum, concessorum Religiosis, audiendi Confessiones secularium; absque Ordinarii approbatione, novissimè factam ab Urbano VIII. Bullà: Cùm sicut accepimus 92. apud Cherubinum.

Nos huic malo opportunè providere volentes de Vener. Frat. nostrorum S. R. Ecclesia Cardin. negotiorum Regularium præpostorum consilio, omnia & singula indulta huiusmodi, audiendi secularium Confessiones absque Ordinarii examine & approbatione, quibusvis Collegiis, Capitulis, Religionibus, Societatibus, & etiam Societati Iesu, Congregationibus, & Ordinibus tam Mendicantium, quam non Mendicantium, nec non Monachorum quoruncumque etiam S. Benedicti, Cisterciens. & Carthusien. ac etiam quibusvis Militibus, etiam Hospitalis S. Ioannis Hierosolymitani, ac quibuscumque Ecclesiis etiam Patriarchalibus & Metropolitanis, Monasteriis, caterisque locis piis, sive eorum & earum respectivè Abbatibus, Præpositis, Decanis, Magistris, Ministris, Prælatibus, Prioribus, Rectoribus, etiam Generalibus vel Provincialibus, Capellanis, Confessariis, aut aliis quocumque nomine nuncupatis Superioribus, & personis quibuscumque, etiam quomodolibet exemptis, ac Sedi Apostolicæ immediatè subiectis, cuiuscumque dignitatis, præminentis & conditionis existentibus; & quovis privilegio munitis, & tam ad supplicationem partium, quam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolica potestatis plenitudine hætenus quancumque & qualitercumque, ex quavis etiam de necessitate examinanda causa, & alias quomodolibet concessa, Apostolicâ auctoritate tenore præsentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, annullamus, viribusque & effectu evacuamus, ac revocata, cassa, sublata, abrogata, & annullata, viribusque & effectu vacua esse & fore, nec Religionibus, Societatibus, etiam Societati Iesu, Congregationibus, Ordinibus, ac Militibus & Ecclesiis, Monasteriisque prædictis, eorumque Superioribus & personis quibuscumque imposterum ulla modo suffragari, minusque illos & illas, etiamsi de iis specialis specifice & expressa, ac de verbo ad verbum mentio habenda foret indultis huiusmodi uti posse. Ita Pontifex Bullà præallegatâ §. 1.

Respondet Bruno Chassaing de Privileg. Reg. tract. 5. c. 2. prop. 1. hæc Constitutionem non derogare juri communi. Nec Pontificem quidquam adversus Regulares, eorumque privilegia in communi determinare, sed tantum privilegium adversus Regulares solius Diocesis Giennensis Cardinali de Sandoval illius Episcopo impartiri, ut possit illos examinare & approbare, licet antè examinatos & approbatos, ut legenti planum fiet & fufius dicitur.

O

Et pro-

34. Revocatio privilegiorum audiendi Confessiones secularium absque Ordinarii approbatione, per Bullam Urb. VIII.

35. Responsio Chassaing;

32. Replicat.

33. Replicat.

33. Replicat.

Et proposit. 2. sic ait: Ad confirmationem verò Urbani respondetur, illum Pontificem personaliter Cardinali de Sandoval Episcopo Giennensi quædam privilegia adversus Regulares conformiter ad Decreta Trident. (ut in eadem Bulla asseritur) concessisse, quæ extendit ad Episcopum Giennensem, ut cernere est etiam in dicta Bulla, & patet ex his terminis in ea positis, videlicet, *Tui*, &, *Tibi*, & ex illo termino in eadem posito, *Hæc vice*; factum autem contra unum, non debet juri alterius præjudicare. Accedit, quòd non habet clausulam, juris communis revocatoriam. Hæc ille.

Interim consulit omnibus Regularibus, ne examen & approbationem Episcopi recusent ob Doctorum torrentem, Cardinalium Declarationes, & praxim contrariam in sensu litterali Trident. fundatam. Idem ego consulo.

Et quantum attinet ad Bullam Urbanianam, legi eam & perlegi & relegi; sed nullam in ea invenio mentionem vel Diœcesis Giennensis, vel Cardin. Sandoval illius Episcopi; neque reperio illos terminos, *Tui*; &, *Tibi*. Ubi illos legerit præfatus Auctor nescio, saltem non apud Cherubinum, quo ego usus fui. Terminum, *Hæc vice*, invenio §. 4. quomodo autem ex eo colligatur, præfatum Constitutionem solum factam esse contra unum, fateor me nescire.

Exscribo verba illius §. si fortè aliquis, me doctior, ex ipsis id possit colligere. *Non obstantibus præmissis, ac quibusvis Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, Ordinibus, Societatibus, & Congregationibus prædictis, eorumq; Præpositis, Decanis, Magistris, Abbatibus, Ministris, Prælatibus, Prioribus, Rectoribus, & aliis Superioribus, Capellanis, aliisque prædictis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus & insolitis clausulis, ac irritantibus & aliis decretis in genere vel in specie, ac aliis in contrarium quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus specialis, specifica, expressa & in-dividua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores, præsentibus pro plenè & sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris hæc vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus, ceterisque contrariis quibuscumque.*

Quæ est communis clausula derogatoria contrariorum, quam ferè de verbo ad verbum etiam cum illo termino, *Hæc vice*, invenies apud Pium V. Bulla: *Et si Mendicantium*. An propterea hæc Bulla solum facta contra unum? Igitur Bulla Urbaniana, quantum ego ex ejus verbis colligere possum, facta est adversus omnes Regulares cujuscumq; Diœcesis. An autem

deroget juri communi, patebit ex infra dicendis.

Sanè Trident. non derogare, nisi privilegiis & consuetudini, patet ex his ejus verbis: *Privilegiis & consuetudine quacumque etiam immemorabili non obstantibus*. Et ideo ab Aliquibus fuit dubitatum, an Episcopus vigore juris communis cap. fin. de Pœnit. & remiss. possit eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit admittus ad Confessiones audiendas ad formam hujus Decreti, præsertim cum nomine Sacerdotis simpliciter dicti, non veniat Episcopus in materia odiosa & restringente.

Hoc dubium (inquit Suarez Disp. 28. Sect. 4. n. 7) tractatum fuit Romæ in Congregatione, cui decem Cardinales aderant, & quinque eorum in partem negativam, quinque verò in affirmativam inclinarunt. Fundamentum affirmantium mox exposui; fundamentum negantium subjungo: quia verba Concilii universalis & generalia sunt; & illa principia, per quæ limitantur, non sunt satis firma, nec sufficienti auctoritate approbata. Præsertim, quia Decretum verè ac propriè non derogat illi privilegio Prælatorum; quia privilegium expresse dicit, ut possint eligere Sacerdotem idoneum, & hoc integrum manet, neque Concil. illud in totum, vel in partem abstulit, sed solum ex parte Confessoris posuit conditionem necessariam, ut idoneus sit; & hæc conditio universaliter posita est respectu omnium secularium; inter quos hi Prælati continentur. Denique non potest hæc materia propriè dici odiosa, sed potius dicenda videtur favorabilis, quandoquidem sit in favorem Sacramenti & conscientie; & propriè nullum jus Episcoporum auferat.

De hac ergo sententiarum diversitate consultus Summus Pontifex Greg. XIII. respondit (inquit Suarez supra n. 8.) *In re dubia tutius est adharere Decreto Concilii Trident.* Hinc inter Declarationes, quæ circumferuntur ex ultima recognitione Joannis Gallemart, una exprimitur lub hac forma verborum: *S. D. N. auctoritate relatione Congregationis, declaravit, Episcopos vigore privilegii, de quo in cap. fin. de Pœnit. & remiss. non posse sibi eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit admittus ad hoc iuxta formam hujus Decreti, admittus seu approbatus ad audiendas Confessiones.*

Nota ly *Sibi non subditum*; quia si velint eligere sibi subditum; illum possunt approbare si volunt, & censentur approbare hoc ipso, quòd eligunt; qui enim vult Absolutionem, vult ea omnia, quæ ad illam necessaria sunt, quatenus ab ipso pendent, adeoque vult dare jurisdictionem, & approbationem. Sed de hac Declaratione latius infra Concl. 5. n. 15. & seq.

Ut ut sit de Episcopo; planè id dicendum est de aliis inferioribus Sacerdotibus, qui non

36.
quam examinat Auctor.

37.
An Episcopus
possit sibi
communi
posse eligere
re Sacerdotem
non subditum,
à proprio
Ordinario
non approbatus.

Suarez.

Fundamentum negativum.

Zonobis juniorum namque iuramentum nulli loquor.

38.
qua ratiō est.

Item cenduz Episcopi.

39.
An alii de cœdore...

feriores possunt eligere non approbatum. non habent jurisdictionem Episcopalem, videlicet non posse eligere, nisi aliquem approbatum ab Episcopo; prout hodie liquidè constat ex quodam Decreto Alexandri VII. an. 1656. 24. Septembris, in quo ut minimum tanquam scandalosa damnatur & prohibetur hæc propositio: *Qui beneficium curatum habent, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario.*

Qui etiam nequeunt delegare suam jurisdictionem nisi sic approbato. Igitur qui beneficium curatum habent (& eadem est ratio aliorum Sacerdotum) non possunt sibi eligere in Confessarium, nisi approbatum ab Ordinario, & per consequens videtur, quod non possint delegare suam jurisdictionem, nisi sic approbato. Concilium quippe generaliter & indifferenter postulat hoc genus approbationis ad exequendum munus Confessoris, quacumque ratione jurisdictionis ei deleganda sit; non enim dicit, ut eligi non possit in Confessorem, qui non fuerit sic approbatus, sed simpliciter ait: *Non possunt audire secularium Confessiones, neque ad id idoneum reputari.* Igitur si ve à penitente eligendus sit, si ve à proprio Sacerdote directè accepturus sit jurisdictionem, semper supponi debet hæc approbatio, de quo latius infra n. 47. & seqq.

Unde quàmvis Papa delegando jurisdictionem suam, vel dando facultatem eligendi Confessorem, possit de absoluta potentia derogare juri illi Concilii Trident. equidem nisi contrarium expressè declararet, vel ex modo concessionis manifestè constet, censetur id facere juxta formam Concilii. Nam cum hoc sit juxta ordinariū, à Concilio constitutum, & sit de re gravissima, ex qua dependet valor Sacramenti, quoties Pontifex absolute loquitur, secundum hoc jus loqui censendus est.

Nihilominus tamen, inquit Suarez supra n. 9. si Papa alicui Sacerdoti particulari specialem licentiam faceret ad Confessiones audiendas, probabile est, hoc ipso videri illum approbare, quod maxime esset indubitatum, si talem licentiam daret pro suo particulari Episcopatu Romano: nam si esset universalior, oporteret etiam approbationem universalem distinctè explicare, quàmvis eo ipso, quod licentia datur in particulari tali personæ, videatur professio sufficiens approbatio ejus. Hæc ille.

Et idem cum proportione dicendum est de Episcopo: si Episcopus Sacerdoti sibi subdito committat jurisdictionem suam, hoc ipso illum approbat & exponit; nam hoc est in potestate ejus: qui autem vult alteri delegare jurisdictionem suam, vult etiam dare, quæ ad illam necessaria sunt, quatenus ab ipso pendent. Si autem alicui subdito Episcopus det facultatem eligendi Confessorem in sua Diocesi, clarum est, debere intelligi de Sacerdote exposito juxta

formam Concilii Trident. id est, de Sacerdote, qui est approbatus ab Episcopo, vel habet parochiale beneficium, id est, beneficium, cui annexa est cura animarum; *Quale non est Prælatūra Regularis*, ut habet altera pars Conclusionis.

Licet enim hæc Prælatūra habeat annexam curam animarum, tamen nunquam in jure vocatur beneficium; quidquid sit de illa controversia (quæ non est hujus loci) an beneficium formaliter consistat in jure percipiendi fructum, propter ministerium spirituale, in Ecclesia exhibendum; an vero in jure ad ministerium spirituale, quod habet annexum jus percipiendi fructum temporalem ex bonis Ecclesiæ ad sustentationem. Quidquid enim dixeris, liquet, Prælatos nostræ Religionis non habere jus aliquod percipiendi fructum ex bonis Ecclesiæ, propter ministerium spirituale; neque habere jus ad ministerium spirituale, habeas annexum jus percipiendi fructum temporalem ex bonis Ecclesiæ.

Et ideo hanc sententiam docet Suarez supra n. 21. quem sequitur Lugo disput. 21. n. 10. dicens: Nec id erat juxta mentem Concilii, quod clarè voluit in hoc subjicere Episcopis Confessarios Regulares quod ad examen & approbationem, non obstantibus eorum privilegiis. Et quidem quando eligitur Prælatus Regularis, non multum attenditur semper ad ejus doctrinam, ut ideo approbatus censendus sit ad audiendas Confessiones secularium. Hæc ille.

Sanè in nostro Ordine aliquando electi fuerunt in Guardianum Laici, ut legitur de S. Didaco, & possunt eligi ad alias Prælaturas. Breviter; non videtur sufficere quælibet jurisdicção, seu cura quarumcumque animarum ad beneficium parochiale, sed videtur requiri jurisdicção in seculares, seu cura animarum secularium, ut quis possit audire Confessiones secularium, absque alia approbatione Episcopi.

Ideo quippe, qui accipit curam animarum secularium, eo ipso censetur approbatus ad audiendas eorum Confessiones, quia illa auditio est præcipua cura; ergo qui imponit curam, simul dat illa, quæ sunt requisita ad curam illam debite exequendam; ergo potestatem absolvendi. Cum ergo Prælati Regulares communiter non habeant curam animarum secularium, ut suppono, quid mirum, si hoc ipso quod Prælati instituuntur, non accipiant potestatem absolvendi seculares, sed tantum absolvendi Regulares? Hanc sententiam vocat Lugo supra Lugo. Dicastillo. Arriaga. n. 5. Herinex part. 4. tract. 4. disp. 5. n. 34. Herinex & Alii tam Veteres quàm Recentiores.

O 2 Verum

41. Prælatūra Regularis non est beneficium parochiale.

Suarez Lugo.

42. Ad beneficium etiam parochiale non sufficit cura quarumcumque animarum.

Lugo. Dicastillo. Arriaga. n. 5. Herinex.

37. An Episcopus possit eligere parochiale beneficium non approbatum.

Suarez.

Fandemus tum peccat negativè.

Fandemus diegendo jurisdictionem censetur id facere juxta formam Concilii per se loquendo.

38. In casu particulari potest videri illum approbare.

Idem dicendum de Episcopo.

39. An alicui subdito.

43.
Contrariam
sententiam
Multi do-
cent, Man-
tius, Gallus
& Alii, apud
Dianam.

Verumtamen contrariam sententiam, teste Dia. p. 5. tract. 12. resol. 52. olim docuerunt præclara illa inclyta Academia Salmanticensis lumina, Mantius, Gallus, Bannes, Medina, quos citat & sequitur doctissimus Henriquez lib. 6. cap. 6. n. 2. in Gloss. lit. E. & F. Cui adde Ioannem Valerum in diff. utr. fori verb. *Nullitas* diff. 5. n. 5. Salas in quadam lectione quoad habentes Bullam Cruciatæ. Et hanc sententiam, licet loquatur cum formidine, speculativè probabilem esse putat Ludovic. de la Cruz. in exposit. Bullæ Cruciatæ disput. 1. cap. 2. dub. 11. n. 8.

Sed sine metu, non solum speculativè, sed etiam practicè probabilem esse putat novissimè Angelus Bossius in tract. de Iubil. Sect. 3. cas. 2. §. 2. n. 33. in fine, ubi sic ait: Dixi, *Probabilis*; quia etiam prior sententia est probabilis ob rationem & auctoritatem tot Doctorum, ac proinde in foro interiori quis posset illam in praxi servare, etsi in foro exteriori Episcopi non permitterent. Ita Bossius.

44.
Probatur ex
ratione.

Et ratio est: quia nomine habentis beneficium parochiale seu Curatum, videntur comprehendi omnes, quibus ratione dignitatis vel proprii officii demandata est cura animarum. Nam eo ipso, quod alicui animarum cura demandatur, sufficienter declaratur idoneus ad Confessiones audiendas: ergo cum Prælati Religionum ex vi sui officii sit demandata cura, & etiam cum ampliori iurisdictione, quam Parochis, censendi sunt juxta Concilium sufficienter idonei & approbati ad Confessiones sæcularium audiendas, & præsertim, quia dicti Prælati Regulares sunt communiter probatores & digniores tam litteris, quam moribus, quam plerique ex sæcularibus habentibus curata beneficia.

Confirmatur.

Adde etiam, quod Canonicus Pœnitentiarius, sine speciali Episcopi approbatione, est eligibilis per Bullam; nam eo ipso, quod eligitur in Canonicum Pœnitentiarium, ipso jure impenditur ei approbatio ad audiendas Confessiones: nam ad hoc munus specialiter eligitur; ergo sicut iste, sine speciali approbatione, est eligibilis per Bullam, ita & Prælati Monasterii. Immo major ratio est de illo, quam de Pœnitentiario; quia Pœnitentiarius non est propriè Parochus, nec Ordinarius; Prælati vero sic.

Occurrunt
objectioni.

Nec obstat dicere, ut aiunt quidam Recentiores, Pœnitentiarium accipere approbationem ab Episcopo, eo ipso quod eum in Pœnitentiarium eligit. Neque, inquam, obstat; quia Pœnitentiarius, & maxime in Ecclesiis Cathedralibus, non eligitur ab Episcopo, sed à Capitulo, ubi plerumque eligitur contra Episcopi voluntatem. Hucusque Diana.

Verum enimverò Pœnitentiarium plerumque eligi contra Episcopi voluntatem, non facile credidero. Atque ut sic aliquando eligeretur, Respondet Dicastillo supra n. 265. potuit hoc ab initio consuetudine esse receptum, quod non facile probabitur de Guardiano aut Præposito.

Sed contra; si solà consuetudine hoc possit Pœnitentiarius, jam amplius non potest; quia consuetudo etiam immemorabilis per Trid. revocatur & annullatur. Ideo respondeo; disparitatem esse; quod Pœnitentiarius, est non fit propriè Parochus nec Ordinarius, equidem commissa est ipsi cura animarum sæcularium, ac proinde eo ipso approbatus censetur & idoneus ad audiendas Confessiones sæcularium; secus Prælati Religionis, cui per se loquendo non committitur nisi cura Religiosorum, & ideo non censetur approbatus, nec idoneus per suum officium, ad audiendas Confessiones sæcularium; nisi per accidens eorum, qui sunt de familia sui conventus, qui ordinariè pauci sunt & aliquando nulli.

Quod autem hos possit audire absque alia approbatione Episcopi, patet ex Declaratione Cardin. sequentis tenoris: *Congregatio Concilii censuit, in Monasteriis ac etiam Collegiis Regularium, ubi Regularia instituta servantur, posse Prælatos Regulares, sive aliorum Religiosorum Confessores absque licentia Episcopi Confessiones eorum sæcularium, qui sunt verè de familia & continui commensales, non tamen illorum, qui tantum deserviunt in Monasteriis, audire.* 30. Martii 1594.

Et alia Declaratio sic sonat: *Prælati regulares seu alii Religiosi Confessores non possunt audire Confessiones sæcularium, qui sunt de familia & deserviunt ipsorum Monasterii, absque approbatione vel licentia Episcopi.* 14. Augusti. 1568. *secus tamen si illi sæculares sunt verè de familia & continui commensales.* Ex decil. 96.

Ubi id conceditur non solum Prælati, sed etiam aliis Confessariis Religiosorum, respectivè tamen ad eos, qui verè sunt de familia; cumque exceptio firmet regulam in contrarium, nec possint audire Confessiones eorum, qui tantum deserviunt in Monasteriis, multò minùs eorum, qui nullatenus spectant ad Monasterium; ac proinde liquet, Prælaturam Regularem neutiquam censeri à Congregatione Concilii beneficium parochiale, cum sic nulla deberet fieri exceptio, neque ullus respectus haberi ad hos vel ad illos sæculares.

Ex hæcenus dictis haud difficulter resolvitur hæc questio: Vtrum Parochus, ubi Tridentinum est receptum, possit suam potestatem delegare Sacerdoti non approbato, neque habenti parochiale beneficium. Ratio dubitandi est: quia jus delegandi competit Parochi ex suo officio; in Trident. autem solum dicitur

45.
Cui possit
Prælati
Regularium
indagare
probatione
Episcopi,
quam
Pœnitentiarius.

46.
Prælati
Regularium
absque
probatione
Episcopi
potest
audire
Confessiones
sæcularium.

47.
An
Parochus
possit
delegare
sacerdoti
non
approbato.

48.
Episcopi
Coadiutori
Licentia

49.
Episcopi
Coadiutori
Licentia

47.
An
Parochus
possit
delegare
sacerdoti
non
approbato.

tem, excommunicatur ab Ecclesia; certum quippe est, per illam excommunicationem Sacerdotem istum amittere jurisdictionem delegatam, nec amplius posse valide absolvere; salvo interim manente jure Parochi, alteri committendi vices suas; quia hoc intelligitur de altero Sacerdote capaci, secundum jus commune, jurisdictionis.

Probatur
à simili.

Sicut ergo Parochus de facto, secundum Omnes, non potest suas vices committere Sacerdoti excommunicato, est jus antiquum permaneat in suo robore, ita quoque post Trident. non potest committere vices suas Sacerdoti non approbato, est jus antiquum maneat in suo robore. Igitur per istud Decretum Trident. non aufertur jus Parochi, sed tantum redditur aliquis Sacerdos incapax potestatis delegatæ; ut autem hoc non fiat, aut non possit fieri, nusquam prohibet jus antiquum.

53.
Confirmatur.

Et sanè si Parochus post Trident. posset dare facultatem, audiendi Confessiones secularium, Sacerdoti non approbato, neque habenti parochiale beneficium, etiam posset parochianis suis dare potestatem hujusmodi Sacerdotem eligendi. Ad quid ergo illud Decretum? Potissimum quippe inductum fuit, ad tollendum Parochorum abusum, qui imprudentibus & illiteratis Sacerdotibus committebant suas oves; ergo non debebat ipsis relinqui illa facultas, quam antea habebant.

Procul dubio neque ante Trident. quilibet secularis Sacerdos poterat audire Confessiones, sed solum ex commissione Episcopi vel Parochi: si ergo & modò ita possunt audire, nihil circa ipsos innovatum. Deinde cur Concil. non posset Parochos privare sua potestate, quæ non est necessaria ad pascendum oves suas, cum & Episcopus possit limitare ipsorum potestatem?

Concil. potest privare Parochos sua potestate non necessaria.

Neque ad hoc debebat facere speciale mentionem Parochi; nam redditâ personâ inhabili ad accipiendam jurisdictionem, eo ipso Parochus non potest ei jurisdictionem delegare. Oportebat autem facere mentionem privilegiorum, quia cum hæc essent à Pontifice, poterant videri derogare juri Episcoporum, uti etiam consuetudo.

54.
Conclusio.

Diana.

Hæc itaque sententia, sic exposita, magis aridet, & in jure probabilior, si non omnino certa, apparet; estque communior DD. uti videre poteris apud Dia. p. 3. traq. 4. resol. 146. & pro ea adfertur Declaratio Card. cujus tenor est: *Absolutio data à Sacerdote vigore facultatis, generaliter à Summo Pontifice, vel specialiter à Parocho concessa, si ab Episcopo is Sacerdos examinatus & approbatus non fuerit, valida non censetur.*

55.
Joan. Sanchez censet improbabile

Tantum addo, quod lego apud Ioannem Sancium in Select. disp. 48. n. 51. Ex dictis, inquit, totâ hæc disp. infertur, omnino impro-

habilem esse sententiam Illorum, qui censent, posse Parochum concedere facultatem simplicii Sacerdoti, ad excipiendas suorum parochianorum Confessiones; quidquid in contrarium plusquam falsò dicant Ledesma 1. tom. Sum. de Sacram. Pœnit. c. 12. immediatè ad 5. Conclus. fol. mibi 223. & Ludov. de San. Ioan. in Sum. q. 7. a. 2. de Pœnit. diff. 12. fol. 450. de verbo ad verbum transcribens, quæ dicta fuere à Ledesma. Hæc ille.

Ubi etiam bene notat, tantò magis eorum opinionem fugiendam esse, quatenus iniquum, illam esse oppositâ probabiliorum in jure, & posse satis tutò sequi, sive (ut ego lego apud Ledesmam) absque ullo periculo sustineri; cum tamen certum sit, Sacramentum exponi periculo nullitatis, & per consequens peccari, saltem contra charitatem, si fiat inscio penitente.

Potissimum attentâ propositione damnatâ ab Alex. VII. de qua supra n. 39. si enim illi, qui habent beneficium curatum, non possunt simplicii eligere in Confessarium simplicem Sacerdotem, non approbatum ab Ordinario, quò jure poterunt concedere facultatem simplicii Sacerdoti ad excipiendas suorum parochianorum Confessiones? An Parochus pejor conditione est suis parochianis, ut hi possint confiteri Sacerdoti simplicii, ipse autem minime?

Addit præterea Sanchez; illos Doctores inconsequenter loqui; dum admittunt, Episcopum posse punire Confessarios, ex sola Parochi licentia excipientes Confessiones; eò quòd opinio Episcopi etiam sic probabilis tamen nullus sit dignas penâ, nisi ob culpam; argum. cap. 2. de Constit. ibi: *Rem, quæ culpa caret, in damnatum vocari non convenit.* Et Reg. 23. de Reg. Juris in 6. *Sine culpa, nisi subste causa, non est aliquis puniendus.*

Nec dixeris; hic subest causa; quia in hoc casu, causa à culpa non potest separari: unde si non invenitur culpa, nec causa ad puniendum intercedet. Quòd optimè confirmat Valquez 1. 2. disp. 64. n. 13. ubi ait; quòd si causa utriusque Regis litigiosa sit, & utriusque probabilis, non poterit unus Princeps in alterum bellum movere, etiamsi ei videatur jus suum, quòd habet ad regnum, probabilius, eò quòd bellum est actus justitiæ punitivæ, infligentis penam, & punientis rebelles; nemo autem censi debet dignus penâ & rebellis, si propter opinionem suam probabilem, quæ credit jus aliquod ad regnum sibi competere, non sinat alium Principem propriâ suâ auctoritate regnum illud occupare, propter oppositam opinionem debellantem. Quæ ratio ad propositum efficax est. Ita Sancius.

Reverà si probabilis est, me non peccasse, quomodo non est arguendus ille, qui me puniit propter peccatum? Nisi dixeris, Iudicem posse

posse sequi sententiam minus probabilem, & suspendere furem, qui probabilis innocens est, dummodò probabiliter sit nocens; de qua controversia nolo hic disputare; sed, ut progrediamur in materia principali, quæro primò; utrùm Parochus possit à quolibet eligi per lubilæum, vel Bullam Cruciatæ, absque ulteriori approbatione? Secundò; an sufficiat habuisse beneficium Parochiale? Respondeo ad utramque quæstionem:

CONCLUSIO III.

Actu obtinens beneficium parochiale (habuisse non sufficit) potest à quolibet eligi per lubilæum vel Bullam Cruciatæ, absque ulteriori approbatione, etiam extra proprium Episcopatum. Approbatus pro certo genere personarum, v. g. virorum, non potest ab aliis eligi; si pro uno loco, nequit eligi à subditis alterius loci.

neat eadem prudentia & scientia, cessat idoneitas in actu secundo, v. g. si approbatio data fuerit cum limitatione certi temporis; consimiliter dico, cessare idoneitatem in actu secundo, cessante beneficio parochiali.

Nec hoc absurdum est: quia nunc amplius non habet curam animarum, ratione cujus necessaria erat ei potestas absolvendi à peccatis in foro sacramentali; ergo nil mirum, si cum officio simul expiret non solum potestas ordinaria jurisdictionis, ut clarum est, sed etiam potestas delegata, tam in actu primo, quam in actu secundo; nisi accesserit ulterior approbatio Episcopi.

Nonne Episcopus, tamen sine causa non possit tollere approbationem Parochi, manente beneficio, potest tamen illum cum iusta causa suspendere ab executione officii pro certo tempore; immo pro semper? Quò utique facto, talis Parochus non posset eligi per lubilæum, vel Bullam Cruciatæ, sine alia approbatione Episcopi; ergo similiter, si ex iusta causa non solum suspendatur ab executione officii, sed etiam absolute suo officio privetur. Atque hæc est communis sententia, à qua non absque periculo invalidæ Absolutionis receditur.

Interim oppositam sententiam teste Dia. p. 1. tract. 11. resol. 8. docent Rodrig. in addit. ad Bull. §. 9. n. 4. Villalobos in Sum. tom. 1. tract. 27. claus. 9. §. 1. n. 4. ubi sic ait: Beneficiarius, qui habuit beneficium curatum & renuntiavit, debet iudicati, secundum sententiam magis probabilem, quòd potest esse electus per Bullam, quia renuntiare beneficio, non aufert seu impedit approbationem. Hæc ille. Eandem sententiam Ioan. de la Cruz in direct. consc. p. 2. de Pœnit. q. 5. dub. 8. Concluf. 4. probabilem vocat. Sed nostram Villalobos supra tract. 9. diff. 55. n. 5. vocat magis securam, & ideo præferendam.

Præcipua difficultas huius Conclusionis est; an Parochus possit eligi ad audiendas Confessiones extra propriam Diocesim. Non dico, extra propriam Parochiam; quia hoc Omnes admittunt, & consuetudo satis declarat id esse validum & licitum; sed, extra propriam Diocesim, quod Aliqui negant apud Dia. supra, quia, inquiunt, in Bulla solum Pontifex facit mentionem de Confessario approbato ab Ordinario; & ne verbum quidem de illo, qui obtinet beneficium parochiale. Deinde, quia habens tale beneficium, non potest oves alienas audire, sine licentia proprii Parochi.

Sed si hæc ratio valida foret, ut bene notat Suarez Disp. 28. Sect. 4. n. 16. probaret, etiam intrâ eundem Episcopatum non censeretur idoneum pro toto Episcopatu, qui in eo habet parochiale beneficium, sed solum pro sua Parochia, quod planè incredibile est; aliàs quid oportet-

59. Non est absurdum quòd est. Iam beneficium parochiale cesset potestas absolvendi.

60. Oppositam sententiam docent Rodriguezz & Villalobos.

Ioan. de la Cruz.

61. An Parochus possit eligi ad audiendas Confessiones extra propriam Diocesim?

Ratio duplex sententie negantis.

62. Rejiciunt secunda. Suarez.

56. An Episcopus possit...
57. Non sufficit habuisse beneficium parochiale.
58. Objectio solvitur.

oporteret Concilium illam exceptionem facere? Quis potest dubitare, an Pastor debeat ceteri idoneus ad proprias oves audiendas? Quod autem non possit audire oves alienas, absque licentia proprii Parochi, non est defectu approbationis seu idoneitatis, sed defectu jurisdictionis.

Quod ergo hic queritur est; an possit accipere jurisdictionem per delegationem proprii Parochi; aut certe per Iubilæum vel Bullam Cruciatæ eligi ab alienis ovibus, sine licentia proprii Parochi, præsertim extra propriam Dioccesim. Nam intrâ eandem Dioccesim, videtur esse extra controversiam; quia, inquit Suarez suprâ, Conc. Trident. ad minimum æquiparat in hoc beneficium parochiale approbationi Episcopi, sed approbatus ab aliquo Episcopo absolute & sine limitatione, in tota ejus Diocesi reputandus est idoneus; ergo & habens beneficium parochiale.

63. Ex quo patet responsio ad primam rationem; licet enim in Iubilæo aut Bulla Cruciatæ tantum fiat mentio de Confessario ab Ordinario approbato; equidem quod dicitur de uno æquiparatorum, debet intelligi de alio; argum. Reg. ultimæ de Reg. Juris in 6. Certum est, quod is committit in legem, qui legis verba complectens, contra legis naturam voluntatem. Et l. Non dubium 5, C. de Leg. ibi: Nec penas legibus insertas evitabit, qui se contra juris sententiam servâ prerogativâ verborum fraudulenter excusat. Ratio ex eo pendet, quod respondit l. C. Scire leges non est verba eorum tenere, sed vim ac potestatem. l. 17. ff. de Leg.

Reg. ult. de Reg. Juris in 6.

l. 5. C. De Leg.

Quis dicatur amplecti verba legis contra voluntatem.

Ille ergo dicitur amplecti verba legis contra legis voluntatem, qui non accipit verba in ea significatione, quam Legislator intendit, quamque posset facile ex legis ratione colligere. Quod sic applico præsentii controversiæ.

64.

Licet Iubilæum aut Bulla Cruciatæ solum meminerit expressè Confessarii ab Ordinario approbati; equidem ex ratione legis colligitur, non debere intelligi approbationem distinctam à beneficio parochiali; nam ratio legis est idoneitas seu scientia & prudentia Confessarii, quæ tanta est in eo, qui habet beneficium parochiale, quanta est in eo, qui particulariter est approbatus ab Episcopo, immo sæpè major.

Quis intelligatur per approbatum ab Ordinario in Bullis.

Igitur per approbatum ab Ordinario in Bullis, venit omnis ille, qui juxta Trident. sess. 23. c. 15. reputatur idoneus ad audiendas Confessiones secularium, sive propter explicitam & particularem approbationem Episcopi, sive propter implicitam & universalem, per beneficium parochiale, acceptum à Pontifice, vel Episcopo, vel Legato, vel Nuntio Apostolico &c. qui omnes sunt Ordinarii.

65. Objectio.

Sed dicit aliquis; si beneficium æquiparatur approbationi, ergo sicut approbatus in una Diocesi, vel in una Parochia, non potest eligi in alia Diocesi, vel in alia Parochia, ut ha-

bet sequens pars Conclus. ita nec habens beneficium in hac Diocesi, poterit eligi in alia. De quo extat Declaratio Cardinalium in hac verba: An obtinens parochiale beneficium, ubi censendus sit idoneus, absque alia Episcoporum approbatione, ita quod audire possit Confessiones eorum, qui non habent huiusmodi privilegium, sed Parochorum consensum? Congregatio respondit, non posse.

Respondet; non oportet cum omnimoda æquiparatione illa duo membra intelligere, quia exceptio illa de habente parochiale beneficium, non est nova, sed juxta antiquum jus, & ideo in eodem statu relicta est; alia verò est jure novo introducta, quod specialiter consulendum est.

Item, quia approbatio per parochiale beneficium, non ita censetur esse ab Episcopo, quam bene ab Ecclesia & universali consuetudine, quæ semper intellexit, Parochum posse eligi in Confessorem, non solum in propria Parochia vel Diocesi, sed etiam in aliena; à quo jure, seu antiqua consuetudine, non est recedendum per jus novum, nisi quatenus ab eo exprimitur, vel inter se repugnant; hic autem nihil huiusmodi intercedit; immo verba Conc. hunc petunt intellectum, quia in huiusmodi beneficiatio nullam aliam approbationem requirunt, præterquam quod parochiale beneficium habeat; & sunt verba indefinita: Ut possit Confessiones secularium audire; cur ergo nos restrictionem addemus, aut quo fundamento? Ita argumentatur Suarius suprâ n. 18.

Et addit: si extra Dioccesim non possit eligi; etiam extra suam Parochiam non possit eligi, quia ex vi beneficii solum videtur approbatus ab Ordinario pro tali loco seu Parochia, & nihilominus ex vi Concilii reputatur illa approbatio sufficiens pro alijs Parochiis; quia minister publicus & ex officio approbatus ab Ecclesia, debet simpliciter reputari sufficiens ut eligatur, ergo &c.

Quantum ad Declarationem Cardinalium, Respondet Suarez suprâ n. 19. sibi non satis constare de ejus auctoritate; quia, inquit, nec inter eas, quæ ab Illustrissimo ac Eruditissimo D. Alphonso de Castellobranco hujus Conimbricensis Ecclesiæ Episcopo summâ diligentia & auctoritate collectæ sunt, nec inter eas etiam, quæ in hoc nostro insigni Collegio Conimbricensi habentur, illam reperite potui. Ita Suarez.

Atque ut ipse, vel alius eam invenisset, num ideo statim fides ei habenda foret? Urb. VIII. (apud Barbofam in collect. Bull. v. Congregatio 2.) sub die 11. Aug. Anno 1632. decrevit, Declarationibus Cardinalium, Decretis seu decisionibus tam impressis, quam imprimendis, ac etiam manuscriptis, nullam fidem in judicio vel extra esse adhibendam, nisi in authentica forma, solito sigillo & subscriptione Eminent. Card. Præfati, ac Secretarii ejusdem

68. Bulla quædam Urbani VIII.

eiusdem Congreg. munita fuerint.

Et idem Pontifex Bullâ: In supremo. 143. apud Cherubinum an. 1635. 1. Iunii statuit. Assertiones, narrativas, insertiones, relationes, expositiones, declarationes, & enuntiativas, ac quascumque expressiones quarumcumque gratiarum, concessionum, indulgentiarum, privilegiorum, ac dispositionum Apostolicarum, & quorumcumque aliorum ut præmittitur, ac aliâs quomodolibet ex præfatis & aliis quibuscumque scriptoribus & auctoribus, etiam quoad alia receptis forsân & approbatis, etiam antiquis, antiquioribus, & antiquissimis factas, scriptas, exaratas, & typis impressas, nullam fidem, nec iudicium, aut probationis speciem, seu administratam fecisse, nec facere in iudicio, nec extra iudicium in damnum, lesionem, seu præiudicium Sedis Apostolicæ, & locorum piorum, eaq; obtrinentium, eiusq; & eorum iurium quorumcumque, ac dignitatum & iurisdictionum, etiam in favorem cuiuscumque alterius Ecclesiæ, loci pii, & Ecclesiasticæ personæ, nisi si, & postquam confiterit de originalibus litterarum Apostolicarum, etiam in forma brevis, Chirographorum, supplicationum, vel Motuum propriorum, seu in defectum originalium, nisi prius ipse gratia, indulta, concessionem, privilegia, & quacumque alia dispositiones, que ut præfertur, per Nos, ac Rom. Pontifices asseruntur factas, fuerint recognita seu extracta à Datarario, Secretario Brevium, & Præfectis Archiviorum, ac Magistris Registratorum, alijsq; eiusdem Sedis Apostolicæ Officialibus respectivè, & per eosdem Officialia cum earum originalibus auscultata, collata, & concordare inventa seu respectivè recognita, ita ut quibuscumq; scriptorum, aliorumq; præfatorum assertionibus, narrativis, insertionibus, relationibus, enuntiativis, & expressionibus gestorum, concessionum & dispositionum, ut dicunt, per Nos seu Rom. Pontifices, prædecessores & successores nostros, nullâ fides unquam adhibeatur, nec adhiberi possit, nisi confisito prius de narrato, relato, inserto, asserto & enuntiato authentico, videlicet per originale exhibendum, vel per transumptum ut præfertur extrahendum, & respectivè recognoscendum. Ita Urb. VIII. Bullâ præallegatâ §. 2.

69. Ut debeat in conscientia requiritur prima.

Itaque ut Declaratio Cardin. obliget in conscientia, requiritur Primò; ut constet sufficienti auctoritate, esse eam Declarationem Sacræ Congregationis: sufficienter autem constabit, ut patet ex dictis, si exhibeatur in authentica forma; solito sigillo & subscriptione Eminent. Card. Præfecti ac Secretarii eiusdem Congreg. munita.

Requiritur

Secundò; ut in ipsa Declaratione referatur, eam fuisse pronuntiatam consulto Pontifice, ut colligitur ex Bulla Sixti V. Immensa. 74. apud Cherubinum Tit. Congregatio 8. pro executione & interpretatione Concilii Tridentini, ubi §. 1. sic lego: Eorum quidem decretorum, que ad fidei dogma pertinent, interpretationem nobis ipsis referamus, Cardinalibus verò præfatis interpretationi & executioni Conc. Trident.

74. Anus 7.

si quando in his, que de morum reformatione, disciplina ac moderacione, & Ecclesiasticis iudiciis, alijsq; huiusmodi statuta sunt, dubietas aut difficultas emerferint, interpretandi facultatem, nobis tamen consultis, impartimur.

70. Requiritur 2. Obrogatâ.

Alias duas conditiones addit Petrus Ochagavia de Sacram. tract. 2. de Pœnit. q. 40. n. 12. Tertia, ut solum Cardinales declarent & interpretentur, non verò dispensent; restringant aliquid; aut amplient ultra vim verborum & regulas juris. Hanc enim formam Congregationi præscripserunt in suis Bullis Greg. XIII. & Sixtus V. quodd si aliquid ultra limites prædictos præstet Congregatio, necessum est in ea explicari id ortum habuisse ex peculiari commissione aut voluntate Pontificis.

Requiritur 4.

Quarta est, ut prædictæ Declarationes Cardinalium constent notitiâ publicâ, qualis est illa; quam Episcopus potest præbere in suo Episcopatu, declarando illas formâ juridicâ, & quæ oriri potest ex fama publicâ & certa, derivata ex principio authentico. Hæc ille, ut refert Dian. p. 5. tract. 2. resol. 96. ubi etiam citat alios Auctores; idem aut ferè idem sentientes:

71. Arguitur contra 3. requiritum.

Sed, ut verum fatear, tertiam conditionem non invenio in Bulla Sixti V. supra allegata, nisi implicite in hoc verbo: Interpretandi facultatem; nam dispensare, restringere, ampliare ultra vim verborum & regulas juris, non est propriè interpretari, id est, declarare, quid lex seu verba legis significant, sed est tollere legem, & aliam constituere, quod nullibi est concessum Congregationi Cardinalium.

72. Arguitur contra 4. requiritum.

Quantum ad Bullam Greg. XIII. (aut Urb. VIII. quæ etiam ab Aliquibus citatur) nullam invenio vel apud Rodrig. vel apud Cherubinum, in qua aliquid simile statuitur; fides ergo sit penes Auctores, qui fortè in aliis Bullariis eas invenerunt. Ipla ratio naturalis dicat, verba alicujus Constitutionis neque amplianda, neque restringenda esse ultra naturalem & civilem proprietatem verborum; nisi ad evitandum absurdum; aliâs nihil certi habebimus ex verbis legis, & potius erit confusio & obscuratio legum, quàm interpretatio seu dilucidatio. Talis ergo ampliatio vel restrictio nullatenus debet censerî concessa Congreg. Card.

73. Arguitur contra 4. requiritum.

De quarta etiam conditione ab Aliquibus disputatur, cautantibus, sufficere promulgationem ipsius legis, seu Concil. Trident. in casu præfenti, ut omnes interpretationes ejus authenticæ censeantur promulgatæ; quia nimirum sunt tantum aliquid accessorium, & ab initio insunt; argum. leg. 40. ff. de Iure Fisci; ibi: Immo in priore specie maiorem fraudem excogitasse videtur, qui non tantum legem circumvenire voluit, sed etiam interpretationem legis, que circa tacitum fidei commissum habetur:

74. ff. de Iure Fisci.

habetur: quàmvis enim fundum nominaverit, non tamen cognosci potest, de quo sit rogatus heres, cum diversitas rerum obscurum faciat legatam. Sufficit igitur ut leges ipsæ, cujus sunt interpretationes, sint promulgatæ & receptæ.

73.
Responsio.

Respondent Adversarii; planè sufficere in rebus claris & manifestis; at tamen in rebus dubiis, in quibus extare possunt opiniones contrariæ circa intelligentiam legis, requiritur, inquit, nova publicatio; aliud quippe est legem jam conditam & publicatam obligare, aliud declarationem ipsius legis, ita ut ab illa non liceat recedere, aut aliam amplecti.

Cæterùm lex allegata non facit ad propositum; agit namque de eo, qui heredi ante testamentum mandavit, ut spurio, incapaci ad testamentum, fundum aliquem daret, & dicitur, quòd ille, qui acceptavit tali modo testamentum, teneatur ad pœnam constitutam, quàmvis in testamento id clarè non exprimitur; sic enim incipit illa lex: *Ita fidei heredis commisit: Rogo fundum Titio des, de quo te rogavi. Si Titius capere non possit, non evitabit heres pœnam taciti fidei commissi, non enim est palam relinquere, quod ex testamento sciri non potest, cum recitatum est: quemadmodum nec ille palam dat, qui ita scribit: Rogo vos heredes, in eo, quod à vobis petii, fidem præstetis. Quid hæc ad nostrum propositum?*

74.
Ut Declarationes Card. obligent requiritur promulgatio juxta Bonac.

Et ideo requiri promulgationem, ut Declarationes Cardin. obligent in conscientia, docet Bonac. de Leg. disp. 1. q. 1. p. 8. n. 4. quamquam alioquin sinè promulgatione sint maximè auctoritatis, & cæteris paribus præferendæ declarationibus aliorum DD. interim vim legis non habent, nisi aliter per Sedem Apostolicam declaratur. Iam autem nunquam Pontifex præcepit illas Declarationes observari per aliquam scriptam Constitutionem, sufficienter promulgatam.

Nec potest censeri de factò præcipere, quando eas approbat; quia non approbat tamquam infallibiles, sed tamquam prudenter conceptas à viris doctis, à quibus sinè maximo fundamento non liceat recedere (sicut à iudicio maximè peritorum in aliqua arte, non licet facilè recedere) & quas tutò possumus sequi.

Institutio Congreg. Card. valde utilis est.

Ex quo consecutaneum est, quòd institutio Congregationis Cardin. non sit inutilis; per illam enim homines redduntur securi in conscientia. Fortè etiam Pontifex, intendit supplere nullitatem actuum legitimorum, quos Concilium videtur irritare, si Cardin. declarent actum validum, ut hoc pacto periculis animarum obvietur, & sic erit magna utilitas istius Congregationis.

75.
Quid requiratur ut declaratio

Itaque ut Declaratio Cardinalium habeat vim legis, sit sufficienter promulgata, constet de ea authenticè, & pateat omnibus con-

sultatio Pontificis & ejus consensus. Et quia sæpiùs aliqua ex his conditionibus deest, ideo sæpiùs licet ab ea recedere ex justa causa. Hæc fusius; quia frequenter in hac materia occurrunt hujusmodi Declarationes, etiam aliquando sibi contrariæ; ut patebit ex progressu.

Quo casu, si utraque est authentica seu juridica per modum legis, potiùs secundæ, quàm primæ standum erit; veluti quando reperiuntur duæ leges Pontificiæ contrariæ, standum est secundæ; quoniam per editionem secundæ, Pontifex censetur abrogare primam; argum. cap. 1. de Cognat. spirit. ibi: *Et licet primus Canon exinde editus, natos post com. paternitatem ad invicem copulari prohibeat: alter tamen Canon posterius editus, primum videtur corrigere.* Et leg. 26. ff. de Leg. Non est novum, ut priores leges ad posteriores trahantur. Ita Merolla in disput. Theol. tom. 2. disp. 4. cap. 4. dub. 12. n. 175. apud Dian. supra.

Ubi etiam addit, quòd tunc apparet, Declarationem Cardinalium factam esse consulto Summo Pontifice, quando in ejus tenore id manifestatur per verba consensum Pontificis significantia. Talis autem non est Declaratio supra à Suario allegata, occasione cujus hæc dicta sunt; ac proinde licet ab ea recedere.

Præsertim cum non satis constet, de quo privilegio ibi sit sermo, cum dicitur: *Qui non habet huiusmodi privilegium.* Nam, inquit Suarez supra, si est sermo de privilegio eligendi Confessorem, ut sequentia verba significant, potiùs ex illa responsione colligitur, per Bullam, & similia privilegia posse eligi in Confessore quemcumque Parochum, ubicumque sit, & hoc est, quod intendit nostra Conclusio.

Solum ergo significatur in illa Declaratione, unum Parochum non posse alteri committere oves suas sinè Episcopi licentia, vel nisi alius Parochus sit ad hoc specialiter approbatus ab Episcopo; quod, inquit Suarez, non intelligo dictum ex vi Concilii, sed ex debita subordinatione ad Episcopos, vel fortasse ex aliqua Italia consuetudine. Inter nos verò hanc scimus esse consuetudinem, ut Parochi sese mutuo juvent ex solo suo consensu, non tantum intra eandem Diocesim, quod est certius & frequentius; sed etiam in confinio distinctarum Diocesum. Quòd si in ea responsione sermo est de alio privilegio, vel in alio sensu data est, sententiam nostram censuræ Congregationis subijcimus: quamdiu autem de illa nobis clarè non constiterit, à sententia, quam veram existimamus, recedere non possumus. Ita Suarez, & nos cum illo.

Si inferas; ergo approbatus pro hac tantum Diocesi, poterit eligi à subditis alterius Diocesis, & approbatus pro viris tantum, poterit eligi à mulieribus.

Respon-

Respondet Neg. Conseq. siue illa limitatio sit facta ob defectum doctrinae, seu ob defectum ætatis, aut propter aliam causam. Ratio disparitatis; quia beneficium parochiale est quasi approbatio universalis; cum Trident. circa illud reliquerit intactum jus antiquum, ut superius diximus; adeoque habens beneficium parochiale, censetur approbatus pro omnibus, sicut ante Trident. sic etiam post Trident. At verò approbatio strictè dicta, siue inducta per Trident. limitata, ut supponitur, ad certum locum, vel ad certas personas, liquet profecto, quòd non sit universalis, alioquin simul esset universalis, & non universalis.

Indubiè, inquis, esset universalis tali sensu; quòd ita approbatus posset eligi per Bullam à quocumque pœnitente; esset etiam non universalis, quia talis Confessarius absque Bulla non posset absolvere, nisi certos pœnitentes; hoc autem non repugnat. Immo sic de facto fieri, probatur; quia Bulla nihil aliud exigit, quam approbationem Episcopi, illa autem habetur, ut supponitur; simpliciter enim verum est dicere: *Hic est approbatus ab Ordinario*, alioquin nec illas personas, pro quibus approbatus est, posset audire; quia Trident. requirit approbationem simpliciter, nec aliud requirit Bulla.

Deinde versatur in materia favorabilis, consequenter extendenda. Denique non est idem omnino approbatio & jurisdictio: quia jurisdictio supponit approbationem; ad Confessionem autem alicui faciendam tempore Iubilæi, non requiritur, ut eligatur Confessarius, aliàs habens jurisditionem in ipsum pœnitentem, sed sufficit, ut eligatur Confessarius, ab Ordinario approbatus; cui Summus Pontifex confert jurisditionem.

Ex quo patet; quare extra Bullam non posset Parochus talem admittere ad audiendas Confessiones omnium, quia videlicet Episcopus, qui approbavit limitatè pro certis personis, non dat illi jurisditionem nisi ad illas, unde cum Parochi jurisdictio veniat ab Episcopo; nec possit Parochus dare jurisditionem contra voluntatem Episcopi, non poterit dare jurisditionem ad audiendas Confessiones, v. g. mulierum ei, quem Episcopus solùm approbavit ad audiendas Confessiones virorum.

Propter has rationes Bonac. hic disp. 3. q. 7. p. 4. §. 1. n. 22. cum Aliis, quos citat, probabile existimat oppositum nostræ Conclusionis, quando illa limitatio facta fuit non ob defectum doctrinae, sed ob immaturam ætatem, vel juvenilem aspectum, aut aliam similem causam.

Sed contra; etiam quando illa limitatio facta fuit ob defectum doctrinae, adhuc simpliciter verum est dicere: *Talis Sacerdos est appro-*

Approbatio non solum consideratur secundum scientiam, sed etiam secundum mores,

Pontifex non vult dare jurisditionem Confessario, nisi respectivè approbato.

81. Arguitur 24

82. Objectio Solvitur

Card. de beatus legi.

Quid si Doctores sibi more sint commissa?

c. 1. de Co. juri.

78. Rationes propter quos Alii quidam censent probabile oppositum Conclusionis.

76. Ex quo colligitur Doctores esse contra Conclusionem Pontificis.

Secundum & tertia.

An una Parochus possit aliter committere pœnitentiam.

80. Contra arguitur Auctor, 2mo.

77. Objectio

lege, ex tali negatione præcisè non colligitur ablatio potestatis ordinariæ vel delegatæ, quam habet Parochus, vel alius, inferior ipso, dispensandi in eadem lege, ut communiter docetur in tract. de Leg. Unde non obstante illâ negatione posset inferior validè dispensare; secus si expressè Episcopus hoc ei prohiberet.

Ergo similiter in casu præsentis, estò Episcopus limitatè aliquem approbet, & concedat limitatam jurisdictionem, nisi expressè prohibeat Parocho usum suæ potestatis, quam habet ex jure communi, delegandi suam jurisdictionem cuilibet, ab Episcopo approbato, quid ni validè eam delectet?

83.
An aliquis possit accipere jurisdictionem generalem, qui non habet approbationem generalem.

Quid si Episcopus nollet universaliter quæpiam approbare, vellet tamen dare jurisdictionem generalem, putas quia delegatio jurisdictionis foret valida? Scio, quia non putas. Sed cur hoc, si non obstat Conc. Trident. postulans approbationem respectivam? Si autem illud obstat, sicut reverà obstat, sequitur manifestè, nec per Bullam talem Sacerdotem accipere à Pontifice generalem jurisdictionem; quàmvis enim Pontifex posset dare, tamen non censetur velle dare, nisi juxta formam Conc. Trident. Si ergo Conc. Trident. requirit approbationem universalem pro accipiendi jurisdictione universali, neque per Bullam Pontifex censetur velle hanc dare sine illa, quàmvis posset, si vellet.

Sed quid si Episcopus diceret: *Ego quidem quoad approbationem nullam pono limitationem, sed absolute te approbo, jurisdictionem tamen non concedo, nisi ad Confessiones virorum?* Patet ex dictis eo casu posse eligi per Bullam, & à Parocho accipere jurisdictionem generalem.

Quid si Superior Religionis exponat aliquem Religiosum, cum limitatione ad audiendas Confessiones virorum; nunquid poterit validè & licitè excipere Confessiones mulierum, saltem vi Iubilæi, aut alterius Bullæ? Resolutio patebit ex Conclusione sequenti, quæ talis est:

CONCLUSIO IV.

Religiosus absque licentia Prælatorum obtinens approbationem, vel etiam jurisdictionem ab Episcopo, invitis Prælati invalidè absolvit, etiam sæculares.

84.
Superiorum est eligere personas idoneas, &

Prænotandum Primò, quod ait Pontifex Clement. Dudum de Sepulturis §. Statuimus etiam & ordinamus, ibi: *Ac deinde præfati Magistri, Priores, Provinciales & Ministri Ordinum*

predicatorum (Prædicatorum & Minorum) eligere studeam personas sufficientes, idoneas, vitâ probatas, discretas, modestas, atque peritas ad tam salubre ministerium, & officium exequentium: quas sic ab ipsis electas representent vel faciant presentari Prælati, ut de eorum licentia, gratia, & beneplacito in civitatibus & diocæsis eorumdem, huiusmodi persona sic electe, Confessiones confiteri sibi voluntium audiant &c. Ergo Superiorum est eligere personas idoneas, & eas Episcopis præsentare.

Prænotandum Secundò; Pontificem non conferre jurisdictionem nisi Religiosis, à Superioribus suis sic legitime præsentatis Episcopis, ibi: *Et si idem Prælati petant licentiam Confessionum huiusmodi audiendarum concesserint; illam præfati Magistri, Ministri & alii cum gratiarum recipiant actione, dictæq; persone sic electe (ergo illæ solæ, & non aliæ) commissum sibi officium exequantur;* auctoritate utique Apostolicâ, ut patet ex dictis Sc&æ. præced. Conclus. 2. Et sanè vel nihil conceditur Regularibus per Clement. Dudum, quoad audiendas Confessiones, quod dici non potest, quia privilegium est concessio alicujus specialis favoris; vel certè conceditur jurisdicção à Pontifice.

Nemo, reponit quispiam, dubitat: sed iis, qui injustè ab Episcopis rejiciuntur. Respon. non est ratio, quare potius Pontifex his concedat jurisdictionem, quàm illis.

Dices; ratio est, quia admissus habet jurisdictionem ab Episcopo; ergo frustra illam accipit à Pontifice, secus injustè rejectus.

Respondeo; estò admissus acciperet ab Episcopo, equidem non frustra illam accipit à Pontifice, ne alioquin sit pejoris conditionis injustè rejecto, utpote qui est delegatus Summi Pontificis, cum admissus solum esset delegatus Episcopi.

Prænotandum Tertio; Episcopum ex jure communi posse approbare Religiosum ad audiendas Confessiones, estò non præsentetur à Superiore; neque enim à Trident. requiritur hæc præsentatio, neque à Clement. Dudum, mox allegata, nisi ad obtinendam jurisdictionem à Pontifice. Et quàmvis Religiosus exemptus sit à jurisdictione Episcopi (de tali enim loquor) haud equidem in ordine ad approbationem, sed expressè in hoc puncto ipsi subijcitur, ut patet ex Trident. quod requirit approbationem Episcopi, ut Regularis possit audire Confessiones sæcularium.

Nunquid etiam repugnante Superiore posset ab Episcopo obtinere jurisdictionem, & per consequens validè absolvere? Videtur quòd non; quippe Episcopus non potest dare jurisdictionem nisi subdito suo; nam concessio jurisdictionis est actus jurisdictionis, jurisdicção autem non exercetur nisi in subditum; porro Religiosus non potest fieri subditus Episcopo contra expressam & rationabilem voluntatem Superio-

Superiorum seu Religionis, cum ipsi Religioni data sit exemptio à jurisdictione Episcoporum. Sicut Clericus non potest fieri subditus Laico, quantumvis velit se illi subdicere, obstat quippe exemptio Pontificia.

87. Sed contra; Ordinarius cuilibet à se distincto potest delegare suam jurisdictionem, ut diximus Sect. præced. Concl. 1. Ergo Episcopus potest delegare suam jurisdictionem alicui particulari Religioso, etiam contra voluntatem proprii Prælati; quia concessio jurisdictionis non est actus jurisdictionis proprie loquendo, id est, quo dicitur jus, sed est liberalis concessio alicujus gratiæ seu juris; quæ fieri potest, ut clarum est, non subdito.

Nonne Superior Religionis potest Sacerdoti seculari, Episcopo subiecto, dare jurisdictionem delegatam absolventi suos fratres seu Religiosos à peccatis? Nemo ambigit. Et tamen Sacerdos ille nullatenus est subditus istius Superioris. Ergo præcisè ex ea parte, quod Religiosus non sit subiectus Episcopo, sed exemptus ab ejus jurisdictione, non satis probatur, quod sit incapax recipiendi seu obtinendi ab eo jurisdictionem. Si ergo incapax est, id necessariò oritur ex contradictione proprii Superioris; nam ratione paupertatis non est incapax, cum illa concessio seu delegatio sit bonum spirituale: porro votum paupertatis solemnè, solum privat profitentem dominio, usu, usufructu & possessione omnium bonorum temporalium, & ad illa reddit inhabilem.

88. Sed nunquid contradictio Superioris delegationem illam invalidat, si Religiosus eam acceptet? Certum est, quod ex justa causa possit Superior prohibere Religioso ut non accipiat jurisdictionem ab Episcopo, & ne acceptam utatur. Interim quia multa fieri prohibentur, quæ tamen facta, obtinent roboris firmitatem, nisi aliquid obstat præter illud præceptum seu prohibitionem, judico acceptationem & usum illius jurisdictionis validum.

89. Sed nunquid aliquid aliud obstat? Videtur quod sic: nam Julius III. concessit privilegium Prælati Ord. Prædicat. ad instantiam seu supplicationem F. Stephani Usufmaris Generalis ejusdem Ordinis, quo Revocat licentias & immunitates concessas Religiosis ejusdem Ord. ad Confessores eligendos, & Confessiones audiendas, quas ipse Magister Ordinis revocandas iudicaverit, & undecumque emanaturas gratias, sine licentia Superiorum concedendas, annullat, nisi manu Pape, aut de consensu Card. Protectoris vel Vice protectoris fuerint signata. Pontique fortissimas non obstantias, prout continetur in dicta Constitutione data Romæ 17. die Januarii A. 1515. quæ incipit: Considerantes.

89. Ergo, inquit Rodrig. tom. 1. qq. Reg.

q. 66. a. 1. Religiosi Ord. Prædicat. & per consequens Mendicantium, & omnium aliorum, qui suis privilegiis gaudent, videtur, quod licet sint approbati ab Episcopo, & electi per Iubileum, vel per Bullam Cruciatæ, contra consensum suorum Superiorum non poterunt Confessiones audire. Ita Rodrig.

Si dixerit; Bulla Iubilæi, & Bulla Cruciatæ signatæ sunt manu Pontificis. Responderi posset; præter illas Bullas requiritur approbatio Episcopi. Et licet jus habeat Episcopus approbandi Regulares ex Decreto Conc. Tridenti. equidem non solet quempiam approbare, nisi prius visâ licentiâ sui Superioris, multò minùs approbare, si prius videret dissentium Superiorum.

Enimverò ex Trident. solum probatur, approbationem Episcopi esse necessariam, ut Regularis audiat Confessiones; ergo Episcopus potest approbare Regularem invito suo Prælato, qualis Consequentiâ? Solum in dè sequitur, Episcopum posse approbare Regularem servatis servandis ex aliis constitutionibus & privilegiis; de quibus ibi non disputat Concilium, & per consequens non revocat, sed relinquit in prioribus terminis. Cum ergo illud privilegium Julii III. revocet omnes licentias audiendi Confessiones; quas Superior revocandas iudicaverit, & annullat omnes gratias Episcopales sine licentiâ Superiorum concedendas, quid ni inter illas veniant approbatio Episcopi, & delegatio jurisdictionis?

Nonne idem Pontifex Bulla: *Suadet Religionis honestas* 5. apud Rodrig. prohibet Monachis Sancti Benedicti absque Superiorum licentiâ audire Confessiones Regularium, sive secularium, non obstantibus quibuscumque concessionibus Apostolicis, in communi, vel in particulari obtentis, vel obtinendis? Hic est tenor Bullæ: *Nos igitur... privilegia, indulgentias, gratias, & litteras huiusmodi, auctoritate Apostolica per presentes approbamus & innovamus, ac de novo concedimus, nec non omnes & singulas immunitates à præceptis & obedientiâ suorum Prælatorum, & alias exemptiones, & absque Superiorum suorum licentiâ retinendi & expendendi pecunias, ac Confessores eligendi, & tam secularium quàm Regularium Confessiones audiendi, eosque in casibus eisdem Superioribus reservatis, absolventi, ac omnes & singulas alias similes vel dissimiles facultates, de super tam in forma brevis, quàm sub plumbò consecras litteras, tam à nobis, seu etiam de mandato nostro, etiam viva vocis oraculo, aut prædecessoribus nostris Rom. Pontificibus, ac dictâ Sedè &c. quibusvis ipsius Ordinis utriusque sexus professoribus, seu illius tam virorum quàm mulierum Monasteriis & aliis locis, hæcenus quomodolibet, etiam motu proprio, absque ipsius Abbatis generalis & Superiorum suorum consensu concessas, quas viva & obedientia regularis adversari, aut illas ledere, seu ipsius Abbatis generalis & aliorum Prælatorum prædictorum*

drig infere partem affirmativam,

89. Objectio solvitur,

90. Confirmatur ex aliâ Bulla ejusdem Pontificis.

Episcopi...

87. Objectio...

88. Objectio...

Superior...

88. Objectio...

89. Objectio...

89. Objectio...

Religiosi...

89. Objectio...

prædictorum auctoritatem infringere, & si ipse Abbas generalis eas revocandas esse indicaverit, dictâ auctoritate Apostolicâ per easdem præsentis revocamus, cassamus & annullamus, ac pro revocatis, cassatis, & annullatis & non concessis haberi volumus; & si quas de cetero similes vel dissimiles facultates & exemptiones & gratias absque Protectoris vel Vice-protectoris sui dicti moderni & pro tempore existentis Abbatis generalis dictâ Congregationis (S. Benedicti Vallisoleptani) aut Successorum suorum consensu concedi, aut emanari contigerit, nullius roboris vel momenti fore & esse, nullisq; suffragari posse &c. Datum Roma apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 4. Martii Anno 1555. Pontificatus nostri Anno 6.

Videat nunc Lector, an approbatio Episcopi, vel delegatio jurisdictionis contra voluntatem Superiorum, non veniat sub gratiis, quas ibi Pontifex declarat, nullius roboris vel momenti fore. Et hæc quidem Bulla amplior est, quàm præcedens, si tamen præcedens verâ est; nam Anno 1515. quo eam datam esse ait Rodrig. suprà (nisi fortè sit error Typographi, & debeat esse 55. loco 15.) Pontifex fuit Leo X.

91.
Expenditur
primum
privilegium
Chassaing.

Præterea Bruno Chassaing, de Privileg. Regul. tract. 5. c. 2. proposit. 4. eam citat sub nomine Iulii II. de eadem data, & inchoata: *Considerantes*. Ubi in primis errat in data; quia, ut jam notavi, illo anno sedit Leo X. qui fuit successor Iulii II. Unde à Confessio citatur sub data 14. Decemb. Anno 1509. quo tempore sedit hic Pontifex.

Deinde, vel errat hic Auctor, allegans verba illa, quæ suprà ex Rodrig. posuimus, quæ reverà in illa Bulla: *Considerantes*, quam ego invenio apud Confessum, non reperiuntur; aut certè oportet aliam esse Bullam, eodem verbo inchoatam: fides sit penes Brunonem. Ego vix credo aliam esse.

In hac autem sic lego: *Insuper ut ipsi Ordines (Prædicatorum) Præsidentes vultum peccatis sui agnoscere queant: Nolimus personas Ordinis eiusdem, Confessionalibus vel indulgentiis literis, etiam per S. Sedem emissis, vel emittendis (nisi consensu tuo accedente & eo durante) gaudere possint.*

Et infra: *Hac tibi (dilecto filio Thomæ de Vio Cajetano Generali Ministro Ord. Prædicat.) prædictâ Sedis auctoritate sic concedimus, ut etiam eadem simili auctoritate tuis successoribus indulgeamus. Non obstantibus præmissis, Constitutionibus & Ordinationibus, ac Statutis & Consuetudinibus Ordinis, etiam iuramento, confirmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis, privilegiis quoque & indultis, ac literis Apostolicis etiam in forma brevis, illi Ordini, aut personis eius sub quibusvis verborum formis & clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisq; sortitionibus & insolitis concessis, aut concedendis &c.*

92.
Probat 1.
pars Concl.
His prænotatis, incipio Conclusionem, cujus prima pars, quæ talis est: *Religiosus absque licentia Prælatorum obtinens approbationem ab*

Episcopo invalide absolvit, patet manifestè, etiam dato, quod approbatio talis foret valida: quippe sola approbatio non sufficit ad validam Absolutionem, sed insuper requiritur jurisdictionem Regularibus, ut dictum est, nisi legitime præsentatis à Superioribus; nec ab Episcopo, nam approbatio Episcopi distinguitur à jurisdictione, ut constat ex dictis, & Conclusio evidenter supponit, dum addit, *Vel etiam iurisdictionem ab Episcopo*. Ergo seculo Iubilæo, Bullâ Cruciatâ, aut simili privilegio, procul dubio invalide absolvit defectu jurisdictionis.

Sed quid si eligatur per Iubilæum aut Bullam Cruciatâ? Respondeo: valet Absolutio, si valeat approbatio, & si Regulares possint invitâ Superioribus uti huiusmodi gratiis confessionalibus, de quo latius alibi discorram. Pro nunc sufficiant Bullæ allegatæ, quibus videtur requiri licentia Superioris, aut saltem quòd positive non resistat, annullando omnes gratias obtentas & obtinendas absque sua licentia.

Multò minùs poterit valide absolvere cum jurisdictione, quam accipit ab Episcopo, quæ est altera pars Conclusionis, quæ non indiget aliâ probatione, nisi quòd minoris potestatis sit Episcopus, quàm Pontifex: si ergo Superior Religionis potest subditos suos suspendere ab audiendis Confessionibus, quas alioquin possent audire vi privilegii Pontificii; multò magis ab illis, quas solum possunt audire ex potestate, sibi concessa ab Episcopo: suspendere, inquam, non solum ab audiendis Confessionibus Religiosorum, quod nimis clarum est, sed etiam secularium, quando videlicet illam jurisdictionem acceperunt absque licentia seu legitima præsentatione Superiorum.

Sin autem legitime præsentati fuerint & approbati, major difficultas est; de qua tractat Rodrig. tom. 1. qq. Reg. q. 60. & docet 1. si per prohibitionem extrajudicalem sui Prælati, in aliquo casu vel casibus particulâribus prohibeatur audire Confessiones secularium, licet malè faciat, & propterea merito sit puniendus: tamen huiusmodi Confessiones validæ erunt.

Quod probatur: nam per huiusmodi legitimam præsentationem & approbationem, adeptus est Religiosus hic officium Confessarii in suo Ordine. Et in Religionibus Mendicantium bene & suaviter omnia disponentibus officio Prædicatoris & Confessoris privari quis non potest, nisi per sententiam in convictum latam; privatio enim hæc ad penas gravius culpæ pertinet, quæ nisi in convictum non feruntur: ergo per simplicem prohibitionem Prælati, tali officio Confessoris non privatur, & sic gesta per ipsum Confessiones audiendo

audiendo & absolvendo valent; quoniam per illam præsentationem & approbationem, jurisdictionem accepit à Papa, quod non irritat Iul. III. per prædictum Breve: quoniam non undique hæc jurisdictione & licentia à particularibus dimanavit, sed ab ipso jure in dicta Clementina contento.

Docet 2. si talis Religiosus sic legitime præsentatus à suis Prælati, & approbatus ab Episcopo, post inhibitionem vel suspensionem judicalem, legitime factam per ejus Prælatum in judicio, quâ prohibitus est per sententiam judicalem exercere officium Confessoris, Confessiones aliquorum intenter audire, invalidæ certè erunt. Sic videtur sentire Sylvester verb. *Confess.* 2. §. 6. simul cum Panormitano. Ubi ait: quod si suspensio & privatio sint notoria, vel si præcessit Superioris inhibito, scilicet judicialis, Confessiones factæ à sic notoriè suspensio, vel à privato vel judicialiter inhibito eas facere, non tenerent, argumento cujusdam Canonis: quoniam hic non concurrit Superioris auctoritas. Hactenus Rodrig. suprâ a. 2.

Rogas quis sit ille Canon? Respondeo, cap. *Veritatis*. 8. de dolo & contumacia. ubi Innoc. III. in fine sic ait: *Ea nihilominus in irritum revocantur, quæcumque post inhibitionem Apostolicæ Sedis seu factam suspensionem & excommunicationem de rebus Ecclesiæ alienare præsumpsit.* Loquitur de Episcopo aliquo Curien. qui propter contumaciam suam judicialiter fuerat suspensus ab officio & beneficio.

Haud equidem dubito, quin Superiores Regularium subditos suos per sententiam suspensionis possint privare omni jurisdictione Ecclesiasticâ, tam eâ, quam habent à Pontifice, quàm illâ, quam acceperunt ab Episcopis; eodem planè modo, quo possunt eos privare omni jurisdictione per sententiam excommunicationis. Quo factò, indubiè Absolutiones forent invalidæ, sicuti invalidæ forent Absolutiones Parochi, qui ab Episcopo esset excommunicatus vel suspensus à suo officio & publicè denuntiatus. An putas, quia minorem habet potestatem Prælati in Religiosum, quàm Episcopus in Parochum? Noli putare; immo dic, majorem habere potestatem. Hoc ergo certum est.

Cæterùm, quamdiu illa suspensio foret occulta, cum talis Religiosus habeat titulum coloratum cum errore communi, Ecclesia suppleret defectum ad singulos actus, juxta alibi dicta, quæ non est opus hic repetere.

Porò seclusâ sententiâ suspensionis, non video sufficiens fundamentum, asserendi nullitatem Absolutionis, propter simplicem ejus prohibitionem; quia, sicut superius dixi, & ponitur cap. *Ad Apostolicam* 16. de Reg. *Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obtinent robore firmitatem.* Et aliunde potest Superior

velle tantùm prohibere, & non irritare Confessiones factas contra suam prohibitionem, & censetur id velle, nisi amplius declaret suam mentem: nam *In pænis benignior interpretatio est faciendâ*, Reg. 49. de Reg. Juris in 6. Et *In obscuris minimum est sequendum*, Reg. 30. eodem. Adde Reg. 57. *Contra eum, qui legem dicere potuit apertius, est interpretatio faciendâ.* Nisi ergo Superior satis apertè significet voluntatem irritandi seu annullandi, præsumitur sola voluntas prohibendi.

Quòd autem possint Superiores prohibere suis Religiosis, etiam jam expositis & ab Ordinario approbatis, ne absolvant tametsi eligantur virtute Iubilæi aut Cruciatæ in Confessores, docet Rodrig. suprâ a. 1. cum Soto 4. dist. 18. q. 4. a. 3. & probatur, quoniam Religiosi non habent velle vel nolle sine consensu Prælati c. 27. de Elect. in 6. ibi: *Si Religiosus (cujus arbitrium non ex sua, cum velle vel nolle non habeat) sed ex illius, quem vice Dei supra caput suum posuit, & cuius imperio se subiecit, voluntate dependeat) electioni &c.*

Deinde Superiores possunt ferre leges necessarias ad rectam gubernationem Monasteriorum; ergo etiam prohibere hic & nunc auditionem Confessionis, quando id judicant necessarium & valde utile pro bono tum communi, tum particulari ipsius Confessarii, aut pœnitentis. Neque enim per approbationem Episcopi, vel per Iubilæum aut Bullam Cruciatæ eximitur Religiosus ab obedientia Prælatorum: aut ita conceditur jurisdictione, ut Religiosus debeat audire Confessiones, tametsi ab aliquo pœnitente requiratur. Omitto Bullas, suprâ allegatas, quæ ad minùs hoc probant.

Nihilominus contrarium teste Rodrig. suprâ tenet Canò in Sum. de Pœnit. & probat in hunc modum, dicens: *Si Generalis Ordinis aut Provincialis facerent me Iudicem alterius Religiosi, non intelligo, quo pacto inferior id possit prohibere.* Quod & alio exemplo confirmat, dicens: *quemadmodum si daret mihi Provincialis facultatem cœnandi, aut constitueret me Vicarium Monasterii, ignoro prorsus, inquit, quâ auctoritate Prior illud impediret.*

Atque in hanc sententiam propendet Arriaga, disp. 42. n. 9. & 10. ubi sic ait: *Cùm in calu tam Bullæ, quàm Iubilæi non concedatur jurisdictione vi privilegiorum Ordinis, neque dependenter à Superioribus, sed immediate ab ipso Papa, non poterunt illi, suppositâ Episcopi integrâ approbatione, jurisdictionem dare limitatam (v. g. ad absolvendum viros, & non mulieres) ergo validè tunc absolveret omnes. Unde ulterius dico, probabiliùs esse, quòd etiam licitè id faciat; quia non potest Superior prudenter contrarium tunc mandare, id enim esset auferre seu limitare mihi*

Reg. 49. 30. & 57. de Reg. Juris in 6.

97. Superior potest prohibere suis Religiosis, ne absolvant. Rodrig. Soto. Prima probatio c. 27. de Elect. in 6.

Probatur secundò.

98. Oppositam sententiam tenet Canò, & probat.

Confirmat exemplo.

In hanc sententiam propendet Arriaga.

95. Supposita talis sententia, Absolutiones subseqentes forent invalidæ.

Sylvester. Panormitanus.

Cap. 8. de dolo & contumacia.

96. Superiores per sententiam suspensionis, possunt privare subditos suos omni jurisdictione.

94. Nihilominus intelligo, quo pacto inferior id possit prohibere.

Hæc sententia faciliè per simplicem prohibitionem non invalidatur. Ceterum Absolutio. c. 16. de Reg.

In hunc modum...

93. n. 11. dicitur...

Religiosus...

mihî auctoritatem, à Pontifice concessam: uti non potest tunc mandare uni Religioso approbato, ne audiat alterius Religiosi Confessionem, vi Iubilæi volentis ipsi confiteri. Et quàmvis ego licitè possim renuntiare privilegio meo, non tamen possum cogi à Superiore, qui sit inferior illo, à quo accepi privilegium, ut illi renuntiem, aut eo non utar. Neque est ullo modo universaliter verum, posse mihi præcipi omnia, quæ ego ex mea libertate possum licitè facere. Hæc ille, citans Dia. p. 3. tract. 2. resol. 93. & p. 1. tract. de Bulla Cruc. resol. 9. qui & Alios pro se allegat.

Dixit.

99.
Responsio
Auctoris ad
2. argumen-
tum Attia-
ga.

Respondeo; universaliter verum est, posse mihi præcipi omnia, quæ ego ex mea libertate possum licitè facere, suppositâ justâ & rationabili causâ præcipiendi; adeoque possum cogi à Superiore, qui sit inferior illo, à quo accepi privilegium, ut illi renuntiem, aut eo non utar, existente justâ & rationabili causâ, nisi contrarium constet de mente illius, qui privilegium concessit; jam autem impræsentiarum non constat de tali mente Pontificis, sed potius de mente contraria: quia nunquam Papa (inquit Hier. Rodrig. in comp. qq. Reg. resol. 32. n. 10. ubi docet nostram sententiam) intendit eximere Religiosos ab obedientia suorum Superiorum, nisi id exprimitur. Ita hic Auctor. Atqui, subsumo ego, id non exprimitur in Iubilæo aut Bullâ Cruciatæ, immo in Bullis suprâ allegatis, & aliis, in progressu allegandis, potius exprimitur contrarium; ergo &c.

Respondetur
ad primum.

Ex quo patet responsio ad primum, videlicet quòd Superior possit tunc prudenter contrarium mandare, quia non aufert seu limitat mihi auctoritatem, à Pontifice concessam, eo invito, sed de ejus beneplacito: uti & tunc de eodem beneplacito posset mandare uni Religioso approbato, ne audiat alterius Religiosi Confessionem, vi Iubilæi volentis ipsi confiteri, ut latius alibi dicam.

100.
Argumenta
Portel pro
sententia
Lano.

Juvat modò audire Portel p. 2. Respons. cal. 23. n. 2. ubi disputandi gratiâ proponit quædam motiva ad probandum, quòd licet Provincialis per sententiam juridicam, ob culpas privet Religiosum Confessionibus, & ille nihilominus peccans, illas Confessiones secularium audiat, approbatus ab Episcopo, hæc privatione Provincialis non obstante, tales Confessiones fore validas in foro conscientie.

Primum.

Si, inquit, Papa privet subditum suum omnibus privilegiis, concessis à Sede Apostolica, non per hoc privat illum privilegiis, concessis à Principe seculari, si quæ habet; quia concessiones factæ sunt à diversis Principibus, & una non pendet ab alia, nec proinde una impedit aliam.

Secundum.

Aliud exemplum est: Si Prælati Regularis privet per sententiam suam Religiosum omnibus officiis Ordinis; non per hoc dice-

tur, quòd privet hunc Religiosum privilegio vel officio, dato à Tribunali sancti Officii, si quod habet. Nam sicut nemo potest dare, quod non habet; ita videtur, quòd non possit auferre, quod non dedit, neque est suum. Quæ applicando ad intentum, cum licentia data ab Episcopo, ad Confessiones secularium audiendas, sit privilegium suum, distinctum à licentia, data à Provinciali circa easdem Confessiones audiendas, videtur, quòd revocante Provinciali suam licentiam, quam dedit isti ad Confessiones secularium audiendas, non revocet licentiam & privilegium datum ab Episcopo ad easdem audiendas, cuius licentia in Confessionibus secularium excipiendis est præcipua, & Provincialis est minis præcipua.

Pro eodem intento dico sic: Supposito quòd Episcopus ob culpas vel causas aliquas privet certum Religiosum, ne Confessiones secularium audiat in suo Episcopatu, quòd illum posse facere suppono, nunquid per hanc revocationem licentiæ à se datæ, revocare potest licentiam, quam habet à Provinciali pro audiendis Confessionibus Religiosorum, qui sunt subditi Provincialis? Non profectò, quia licentiæ hæc sunt diversæ, & una non pendet ab alia, saltem in conservari, & sic ablata unâ, non tollitur altera.

Præterea Miranda tom. 1. Man. q. 45. a. 12. citans unam Bullam Iulii III. dicit, quòd si Religiosus approbatus ab Episcopo ad Confessiones secularium audiendas, qui Religiosus non habet licentiam sui Prælati, Confessiones secularium audiat, & non sit in sua Religione statutum annullans tales sic factas Confessiones, dicit, Confessiones istas validas fore: secus si in Ordine ipsius sit tale statutum eas annullans. Iam ergo ex mente illius saltem habemus, quòd in Religione, ubi non fuerit tale statutum, erunt validæ Confessiones, factæ cum licentia Episcopi, absque ulla licentia Prælati. Hoc autem majus videtur, quàm dicere, posse audire Confessiones secularium Religiosum hunc, qui habet integram licentiam Episcopi, & jam prius factus est Confessor cum licentia Prælati, licet modò illam revocet; cum juxta prædicta videatur non posse revocare licentiam & privilegium datum ab Episcopo. Hæc tenet Portel.

Respondeo ad ultimum; ex mente Mirandæ habemus, quòd licentia seu jurisdictio collata ab Episc. dependeat à voluntate Prælati: nam potest Ordo facere statutum, annullans illas Confessiones. Et tale statutum, dicit hic Auctor, factum est in Ordine Prædicatorum. Nam Breve Iulii III. dicitur à Capitulo Salmantino Generali, in quo intimabatur, acceptatum fuisse quoad irritationem illarum licentiarum, sic obtentarum & obtinendarum, quæ in præjudicium jurisdictiois ipsorum Prælatorum cedunt. Ita Miranda suprâ, & Em. Rodrig. suprâ a. 3. Iam autem ad jurisdictioem Prælatorum

latorum pertinet, præsentare Religiosos Episcopo, ut ab ipso approbentur. Igitur præsentatio & approbatio & concessio jurisdictionis aliter facta, in Ordine Prædicatorum nulla est. Et similiter nulla erit in aliis Ordinibus, ubi constitit de eadem voluntate Prælatorum.

Sicut autem potest Ordo impedire, ne licentiam Episcopalem Religiosi obtineant; quid ni similiter possit revocare licentiam, semel legitimè obtentam? Nam in prædicto Brevi revocantur licentiæ & immunitates non solum concedendæ, sed etiam concessæ Religiosis ejusdem Ordinis ad Confessores eligendos, & Confessiones audiendas, quas ipse Magister Ordinis revocandas duxerit; ergo licentia Episcopi non solum in fieri, sed etiam in conservari dependet à voluntate Magistri Ordinis.

Ex quo patet responsio ad alia argumenta Portel, quæ omnia supponunt, quod probandum erat, licentiam Episcopi non dependere in conservari à licentia seu voluntate Prælatorum Ordinis, sicut licentia Prælati non dependet à licentia seu voluntate Episcopi. Sed, sicut dixi, hoc probandum oportuit, non suppositum. Nos autem probavimus contrarium. Hic ergo erit finis istius controversiæ.

Tantum addo unum verbum; qui obtinisset jurisdictionem ab Episcopo, abque legitima præsentatione suorum Superiorum, estò validè absolveret subditos istius Episcopi, equidem invalidè subditos alterius Episcopi, quos alioquin validè absolveret, si esset præsentatus legitime à suis Superioribus. Ratio patet ex supra dictis: quia sine legitima præsentatione non accipit jurisdictionem à Pontifice, sed tantum ab Episcopo, qui non potest dare jurisdictionem absolvendis alienos subditos.

His facilioribus controversiis ita expeditis (bene, an malè, relinquo iudicio benigni & prudentis Lectoris) accingo me resolvendis controversiis difficilioribus, & quæro Primò; A quo Episcopo debeat Confessarius approbari? Respondeo autem:

CONCLUSIO V.

Ut Sacerdos ubique gentium posset audire Confessiones, olim sufficiebat legitima approbatio cujuscumque Episcopi. Sed hodie videtur requiri approbatio Episcopi Diocesani.

Per Episcopum hic intelligo omnem illum & solum, qui habet jurisdictionem Episcopalem aut quasi in foro externo respectu personarum sæcularium. Unde consecratus Episcopus, si Episcopatum non habeat, sed merum

titulum, approbare non potest. Similiter qui est electus tantum in Episcopum. Poterit autem is, qui electus est & confirmatus, licet nondum consecratus sit; quia jam est verus Episcopus, & potest jurisdictionis actus exercere; ergo approbare Confessarios; licet enim hæc approbatio non sit per se actus jurisdictionis, quia per eam non dicitur aliquid jus inter partes; equidem est sententia juridica seu testimonium authenticum idoneitatis Sacerdotis, sine quo Sacerdos est incapax jurisdictionis sacramentalis. Et ideo venit sub actu jurisdictionis, & non Ordinis.

Si autem quæritur; an ergo invalidè detur ab excommunicato vitando? Respondet Henriquez lib. 3. de Pœnit. cap. 6. n. 3. negativè; quia, inquit, non est delegatio jurisdictionis.

Idem docet lib. 3. de Confr. c. 13. n. 3. ibi; Parochus licet sit excommunicatus nominatim, vel suspensus ab officio & jurisdictione, posset dare alteri Sacerdoti, etiam non exposito, licentiam ungendi: ut Episcopus potest approbare tamquam idoneos ministros pro officio audiendi Confessiones, aut prædicandi; quia licentia hæc non est per se actus jurisdictionis, quamvis non posset delegare jurisdictionem absolvendis.

Oppositum docet de Scildere in Synopsi de Sacram. §. 98. in principio dicens: Approbans juxta Declarationem Urb. VIII. debet esse Diocesanus seu Ordinarius, qualis est habens jurisdictionem Episcopalem: ex quo sequitur, quod approbatio, licet non sit actus jurisdictionis, sit tamen actus jurisdictionem habentis, adeoque invalidè detur ab excommunicato vitando. Hæc ille.

Nec dixeris; petit principium, hæc enim est quod quæritur; an approbatio sit actus habentis jurisdictionem. Respondetur quippe; communiter supponitur & docetur, per Episcopum intelligi non eum, qui habet Ordinem Episcopalem, sed qui habet jurisdictionem Episcopalem. Alioquin cur Episcopus titularis tantum, non poterit validè approbare? Hoc autem supposito consecrarium videtur, ut dicit ille Auctor, excommunicatum vitandum invalidè approbare, utpote qui pro tempore excommunicationis careat jurisdictione Episcopali, non minus, quam Episcopus titularis.

Quod autem sufficiat semel habuisse illam jurisdictionem, unde constat? Sanè, ut diximus Conclusionè 3. non sufficit habuisse beneficium parochiale, ut sine ulteriori approbatione possit Sacerdos audire Confessiones; ergo similiter non sufficit habuisse jurisdictionem Episcopalem, ut Episcopus possit validè approbare, sed oportet actu habere eam, idque liberam & expeditam; quia habere eam, sed impeditam per censuram moraliter est eam non habere: veluti si omnes subditi

105.
An approbatio invalidè detur ab Episcopo excommunicato.
Henriquez.

De Scildere.

106.
Obiectio diluitur.

An sufficiat habuisse jurisdictionem Episcopalem.

103.
Respondetur ad alia argumenta.

Qui obtinet jurisdictionem ab Episcopo absque legitima præsentatione non potest absolvere subditos alterius Episcopi.

104.
Quis hic intelligatur per Episcopum.

subditi alicujus Episcopi subito extinguentur, peste v. g. vel gladio, quousque novos recipiat, caret jurisdictione Episcopali, & per consequens juxta jam dicta nequit validè quemquam approbare, estò aliquando habuerit jurisdictionem Episcopalem; similiter Episcopus degradatus verbaliter vel realiter. Quid enim interest ad potestatem approbandi, quòd aliquis in perpetuum privetur suà jurisdictione, vel quòd solum ad aliquod tempus? Itaque posterior sententia magis placet, supposita communi sententià, quòd Trident. requirens approbationem Episcoporum; potiùs attenderit ad jurisdictionem Episcopalem, quàm consecrationem.

107. Ex qua etiam sententia sequitur, quòd Vicarius Episcopi, tamquam unus cum Episcopo, & eadem jurisdictione utens, validè approbet, quod usus confirmat. Quid miramur? Quippe Concil. non dicit ut Episcopus per seipsum approbet: potest ergo id facere per suum Vicarium, sicut alia, quæ sunt meræ jurisdictionis.

An etiam Capitulum Sede vacante, Abbates aliqui vel Prælati exempti, Major difficultas esse posset de Capitulo Sede vacante, & de nonnullis Abbatibus vel aliis Prælatibus exemptis, qui in foro externo exercent jurisdictionem Episcopalem respectu secularium; ita ut hi Abbates, vel alii Prælati nulli Episcopo subiciantur, sed immediatè Summo Pontifici; similiter seculares illi soli Abbati, vel alteri Prælato exempto, & Summo Pontifici.

Proponitur ratio dubitandi. Ratio autem dubii est: quia ipsi non sunt Episcopi, & verbum Concilii videtur in rigore & propriè intelligendum. Accedit quædam responsio Cardinalium in hæc verba: Nullus præterquam Episcopus se interponere debet in his, quæ spectant ad approbandos Sacerdotes sacra Consecrationis ministros.

108. Nihilominùs satis certum videtur Capitulum Sede vacante per suum Vicarium posse approbare. Probatur 1. ex usu. Secundò; quia tota Episcopalis ordinaria jurisdictione quoad omnia, in quibus non reperitur jure limitata, residet in tali Capitulo; argum. cap. Si Episcopus 3. de Supplen. neglig. Prælat. in 6. Si Episcopus à paganis aut schismaticis capiatur: non Archiepiscopus, sed Capitulum ac si Sedes per mortem vacaret illius, in spiritualibus & temporalibus ministrare debet.

Et cap. 4. eodem: Ecclesia Cathedrali vacante, Visitator ab alio, quàm a Rom. Pontifice deputari non potest: nisi fortè Capitulum in spiritualibus & temporalibus negligentè aut perperam administrat.

Item cap. 42. de Elect. in 6. Is cui procuratio seu administratio Cathedralis Ecclesia plena & libera in spiritualibus & temporalibus à Sede Apostolica (cui soli hoc competit) est commissa: potest (alienatione bonorum immobilium dumtaxat exceptà) omnia, quæ jurisdictionis Episcopalis existunt, & quæ potest electus exequi confirmatus, liberè exercere.

Atqui Sede vacante, procuratio seu administratio Cathedralis Ecclesia plena & libera in spiritualibus & temporalibus, à Sede Apostolica est commissa Capitulo, ut patet ex juribus allegatis; ergo potest omnia, quæ jurisdictionis Episcopalis existunt, & quæ potest electus exequi confirmatus, liberè exercere. Subsumo iterum: Atqui electus confirmatus potest approbare Sacerdotes ad audiendas Consecrationes; ergo &c.

Nec obstat cap. 2. Ne Sede vacante. ibi: Cum nusquam invenitur cautum in iure, quòd Capitulum vacante Sede fungatur vice Episcopi. Non obstat, inquam, quia continuò attingitur: In collationibus præbendarum. Exceptio autem firmat regulam in contrarium. Et ideo signanter dixi: Quoad omnia, in quibus non reperitur iure limitata. Nusquam autem excipitur approbatio Confessariorum.

Et verò si vacante Episcopatu Capitulum confirmet & infirmet electiones, ut habetur cap. Cum olim 14. de Major. & obed. ibi: Mandantes eisdem, ut cum Ecclesia Messan. vacet ad præfens, electionem suam confirmandam, prout de iure fuerit, vel etiam infirmandam præsentem Capitulo Messan. quid ni etiam possit approbare & reprobare Confessarios?

Hoc enim non est actus Ordinis Episcopalis, sed jurisdictionis, non sibi specialiter delegate à Pontifice, sed ordinariæ; nam à Trident. simpliciter tribuitur Episcopis ratione sui muneris. Et aliunde est actus valde necessarius ad administrationem curæ Episcopalis: ergo non est verisimile, Capitulum esse privatum hæc potestate, ita ut toto tempore Sedis vacantis, non possit exponi vel approbari Confessor in illo Episcopatu; sed quòd oporteat ad Summum Pontificem accedere.

Simili modo argumentor, & probo illud idem jus competere Abbatibus exemptis: quia & ipsi constituti sunt à Pontifice quasi loco Episcoporum, & cum jurisdictione Episcopali, ita ut subditi eorum nullum alium Superiorem agnoscant, præter Summum Pontificem; ergo vel recurrendum foret ad Sedem Apostolicam, quod non est verisimile, vel hi Abbates possunt pro subditis suis approbare & exponere Confessarios.

Hoc confirmat usus, inquit Suarez Disp. 28. Sect. 5. n. 3. mihi enim constat plures Abbates hujusmodi exercere hunc actum, ut Compluti, Regii, Pincis, & Metinæ Campestris, quos non est verisimile usuros fuisse hæc potestate, nisi in hoc Decreto essent comprehensi: quod maximè confirmat, quia nunquam in hoc illis contradicium est. Hæc ille.

Quantum ad responsum Cardinalium, ait idem Auctor n. 4. se illum in suo originali viderè non potuisse, nec sibi constare quàm authentica sit. Præterea verba citata facile possunt ad dictum sensum accommodari, ut nul-

107. Vicarius Episcopi potest approbare.

An etiam Capitulum Sede vacante, Abbates aliqui vel Prælati exempti,

Proponitur ratio dubitandi.

108. Capitulum posse approbare.

c. 3. de Suppl. neglig. Prælat. in 6.

cap. 4. eod.

c. 42. de Elect. in 6.

109. Occurrit obiectio c. 2. Ne Sede vacante.

Sede vacante Capitulum confirmet & infirmet electiones, ut habetur cap. Cum olim 14. de Major. & obed. ibi: Mandantes eisdem, ut cum Ecclesia Messan. vacet ad præfens, electionem suam confirmandam, prout de iure fuerit, vel etiam infirmandam præsentem Capitulo Messan.

Approbatio est actus jurisdictionis ordinariæ.

110. Aliquod Abbatibus possit per se approbare, probatur.

Confirmatur Suarez.

Responsio ad Propositionem Card.

ut nullus præterquam Episcopus vel strictè, vel cum extensione à nobis declarata debeat se interponere in his, quæ spectant ad approbandos Sacerdotes sacre Confessionis ministros. Atque hæc de nomine Episcopi. Ad rem veniamus, id est, maturè expendamus, cujus Episcopi approbatio sit necessaria.

111. Probatur itaque prima pars Conclusionis, videlicet olim sufficisse approbationem cuiuscumque Episcopi sive originis, sive beneficii, sive domicilii, sive penitentis, sive Confessarii, sive loci, ubi auditur Confessio, probatur, inquam, ex verbis Conc. Trident. quæ non determinat aliquem Episcopum, sed simpliciter requirunt Episcopi approbationem ibi: *Aut ab Episcopis per examen, &c.* Quæ verba cum sint odiosa, in quantum revocatoria juris antiqui, quo Sacerdotes absque tali examine, aut approbatione poterant audire Confessiones, strictè videntur interpretanda, juxta Reg. Juris 15. de Reg. Juris in 6. *Odia restringi & favores convenit ampliari.* Et Reg. 28. eodem: *Qua à iure communi exorbitant, nequaquam ad consequentia sunt trahenda.*

Ergo, nisi aliud constet de mente Concilii, verba illa sic sunt interpretanda, ut sufficiat approbatio unius Episcopi, cuiuscumque ex jam nominatis, ad accipiendam jurisdictionem, & ubique gentium audiendas Confessiones: nam Sacerdos ab aliquo ipsorum approbatus, simpliciter est approbatus ab Episcopis. Siquidem ly *Episcopis*, non debet intelligi, quasi singuli Sacerdotes debeant approbari à pluribus Episcopis, alioquin singuli etiam in eadem Diocesi deberent à pluribus esse approbati, quod clarè falsum est; sed ideo utitur Concilium verbo pluralis numeri, quia sunt multi Episcopi, qui approbant, etiam si sufficiat unus. Proinde non accipitur illa vox copulativè, quasi ab omnibus; sed copulativè, scilicet quilibet ab aliquo.

Nonne dicitur Iaco. 5. v. 14. *Infirmatur quis in vobis? Inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum, ungentes eum &c.* Quis propter eam docet, unctionem unius Presbyteri non sufficere ad validum, immo licitum Sacramentum? Ergo argumentum desumptum ex ly *Episcopis*, nullius est momenti.

Fortius argumentum desumitur ex Declarationibus Cardinalium, quarum prima refertur sub hac forma verborum: *Congregatio Concilii respondet, approbatum ab alio, quam à Valentino Episcopo, in Diocesi Valentina non censeri approbatum ab Ordinario.* Quæ verba refert Eman. Rodrig. in exposit Bullæ §. 5. se vidisse & legisse in Epistola ad Archiepiscopum Valentinum.

Respondent Aliqui, de illa Declaratione non constare authenticè; quod maximè verum est post Decretum Urb. VIII. de quo supra.

Atque ut constaret authenticè, & de ipso responso, & de circumstantiis, sub quibus datum fuit, & de quæsito ex parte Archiepiscopi, secundum quod explicari debet responsum; equidem verba illa non cogunt. Nam, inquit Dicastillo disp. 10. n. 251. cum in Diocesi Valentina, sicut in plerisque aliis, sint multe personæ exemptæ, & in dignitate quasi Episcopali constitutæ, quæ sunt Superiores Ordinarii suorum subditorum, & in Iubila, sicut & in Bulla Cruciatæ (quæ maximè reddebat sollicitum Archiepiscopum Valentinum, quia toto anno durat, & singulis annis habetur) dicatur posse eligi approbatum ab Ordinario, poterat quis putare, quod sufficeret, si aliquis Regularis esset approbatus à suo Superiore, qui est Ordinarius illius; ut censetur ibi approbatus, & de tali dicitur, non censeri approbatum. Hæcille.

Dicastillo,

Sensus igitur verborum est: *Approbatum ab alio pro Diocesi Valentina, quam à Valentino Episcopo, v. g. à Superiore Regularium, in Diocesi Valentina non censeri approbatum ab Ordinario.* Fortè etiam per *Alium* potest intelligi Episcopus alterius Diocesis, qui subditum suum approbare non simpliciter & absolute, sed determinatè pro Diocesi Valentina.

Alia verò ratio esset, si aliquis Episcopus daret Sacerdoti sibi subdito absolutam & sine ulla restrictione approbationem. Nam talem approbationem posse servire pro toto mundo, satis clarè significat Suarius Disput. 28. Sect. 7. n. 3. in fine dicens: *Si proprius Ordinarius velit, videtur dare absolutam approbationem, declarando hanc personam esse idoneam simpliciter ad hoc ministerium; quia hoc non excedit jurisdictionem ejus, quia hæc declaratio est per modum cuiusdam iudicii vel sententiæ, quæ dari potest absolute de persona ab habente in illam directam jurisdictionem, abstrahendo ab omni respectu ad loca vel personas.*

114.

Absolute approbatio unius Episcopi potest servire pro toto mundo juxta suam rez.

Unde potest dici, talis Episcopus tunc dicere jus extra territorium suum: nam sententia in uno loco data, quæ tunc adhæret suo modo tali personæ, habet effectum ubique locorum, qui cum illo quodammodo incedit. Sic excommunicatus ab uno Episcopo, est ubique excommunicatus, & Licentiatas in una Universitate, ubique habet testimonium publicum scientiæ, & sic de aliis. Ita Suarez.

Et quod ipse dicit de Ordinario Confessarii, quid ni ego possim dicere de Ordinario penitentis, & de quolibet Ordinario? Quia, inquis, obstat alia Declaratio Card. sequentis tenoris: *Santissimus Dominus noster declaravit tempore Iubila posse omnes Regulares confiteri peccata sua Sacerdotibus approbatis ab Ordinario ad audiendas Confessiones: in Bulla enim non fit mentio, nisi de Ordinario eorum, qui audituri sunt Confessiones; non autem de Ordinario penitentium.*

115.

An id possit intelligi de Ordinario penitentis?

Videret quod non, propter duplicem Declarationem Card.

109. Occurrunt objectiones. 2. Ne ad...

110. Reg. 15. de Reg. Juris in 6.

112. Singuli Sacerdotes non debent approbari à pluribus Episcopis.

113.

113. Contra Concilium obijciunt Declarationem Cardinalium.

respondent.

Accedat tertia Declaratio in hæc verba: Sanctissimus Dominus noster auditâ relatione Congregationis declaravit, Episcopum vigore privilegii in cap. fin. de Pœnit. & remiss. non posse sibi eligere Sacerdotem sibi non subditum, qui à proprio Ordinario non fuerit adhuc ad formam huius Decreti admissus seu approbatus ad audiendas Confessiones.

Suárez. Propter has duas Declarationes Suarius supra Sect. 6. n. 10. absolute docet, Episcopum, de quo Concilium loquitur, esse debere Ordinarium ejus, qui auditurus est Confessiones.

Bonacina. At verò Bonac. Disp. 5. de Sacram. q. 7. p. 4. §. 1. n. 21. propter primam Declarationem requirit approbationem Episcopi loci, in quo fit Confessio.

116. Sed sicut prima Declaratio non cogit, ut jam ostensum est, ita neque secunda aut tertia, ut jam ostendo. Primò; quia de illis non constat authenticè juxta Decretum Urbani.

Secunda. Secundò; ut constaret authenticè, utraque intelligi potest de eo, quod ordinariè solet contingere; porò ordinariè contingit, quòd Confessarius expositus, sit approbatus à proprio Ordinario.

Tertia. Tertiò; responsum intelligendum est juxta materiam quæsitam. Quæsitum autem secundæ Declarationis erat; An possent Regulares confiteri Sacerdotibus, quos Episcopus ut suos subditos approbaverat (prout ordinariè fit) & Sanctissimus responderet, de illis mentionem fieri, nempe de approbatis ab Ordinario, id est, Episcopo, qui tunc erat approbator illorum, qui ibi erant audituri Confessiones, & non de Ordinario pœnitentium, scilicet Religiosorum, de quibus erat mota quæstio, quia in Bulla fit mentio Ordinarii loci; Prælati autem Regularium quàmvis sint Ordinarii, non tamen Ordinarii loci.

Itaque ex hac Declaratione illud ad summum sequitur, quòd Religiosi possint confiteri alicui Sacerdoti, approbato ab Episcopo, estò non sit approbatus à Prælato Religionis, quod parùm facit ad propositum.

117. Quantum ad tertiã Declarationem, quæsitum erat; An Sacerdos, nullam omnino habens approbationem, posset eligi ab Episcopo. Et respondet Pontifex non posse, supple, nisi priùs eum approbet, & sic fiat ejus subditus quoad istum actum.

Episcopus potest approbare Religiosum alterius Diocesis, estò ab Ordinario domicilii non sit approbatus.

Sanè nemo negabit, quod docet quotidiana praxis Episcoporum Belgii, qui pro suis subditis, consequenter etiam pro seipsis approbant Religiosos alterius Diocesis, estò ab Ordinario domicilii non sint approbati: nam eo ipso quòd quis se subjicit examini, & approbationi alicujus Episcopi, fit aliquã ratione subditus illius; cur ergo non possit eum approbare pro se & suis subditis? Noli dubitare, saltem ut in propria Diocesi ipsos absolvat.

118. Sed quid si Episcopus, v. g. Gandensis sit

in Diocesi Antverpiensi, poteritne ibi approbare Sacerdotem Antverpiensem, & factâ approbatione eum eligere in Confessarium? Aliqui intelligunt prædictam Declarationem de tali casu, & dicunt talem approbationem non valere. Ego autem dico, Episcopum, v. g. Gandensem, existentem Antverpiã, ibi posse approbare Religiosos, & alios Sacerdotes pro seipso & suis subditis, prout ab aliquot hinc annis fecit Episcopus Ruremondensis, existens Mechliniã, ibi approbans Guardianum Conventus nostri & alios Patres.

Fateor, approbatio est actus quasi jurisdictionis, sed voluntariæ; sicut ergo Absolutio sacramentalis, quæ est propriè dictus actus jurisdictionis, potest exerceri extra proprium territorium, quia est actus jurisdictionis voluntariæ; cur non etiam illa approbatio? Aveo audire & videre rationem disparitatis.

Cæterùm, dicere, Pontificem in illa Declaratione statuissè speciale jus, ut Episcopus non possit pro seipso approbare, secùs pro aliis, non habet speciem veritatis. Et cum aliunde generaliter loquatur de Episcopo, sine limitatione ad alienum Episcopatum; dico iterùm, vel generaliter posse approbare tam pro se, quàm pro suis subditis; tam in proprio Episcopatu, quàm in alieno; vel generaliter non posse, neque pro se, neque pro suis subditis; neque in proprio; neque in alieno Episcopatu.

Quod postremùm, nobis satis durum videtur, quàmvis Arriaga disp. 42. n. 25. nullam in eo duritiem sentiat; quin potius, inquit, illud est valde conforme citatis Declarationibus.

Respondeo; citatas Declarationes nihil aliud velle, quàm observandum esse Decretum Conc. Trident. eoquæ comprehendit etiam Episcopos & Religiosos. Quomodo autem Trident. intelligendum sit, consule consuetudinem, quæ est optima legum interpres, ubi non satis aperte ex verbis legis potest colligi mens Legislatoris.

Interim miratus fui, quando apud præfatum Auctorem eadem disp. n. 13. legi sequentia verba: Quidquid de improbabilitate ejus sententiæ (quæ admittit sufficere approbationem cujuscumque Episcopi) sit, rejicienda illa erit, si usurpetur in ea generalitate, ut scilicet Episcopus Parisiensis v. g. posset me hic Pragæ manentem approbare pro toto mundo: quia reverà ea non est approbatio Ordinarii, sed Episcopi in genere. Trident. autem non casu usum est verbo Ordinarii, quod dicit relationem ad oves, sed ut ostenderet, debere esse Episcopum vel ejus, qui constituetur, vel saltem audientis Confessiones, aut certè ejus loci, ubi fit Confessio: non enim ea vox debet se habere disparatè ad Confessionem; & fortasse

Clement 7.
concessionem
Confessoribus
Ordinis
Minorum.

seculares 1. §. 16. quo Clemens VII. concessit, quod Confessores Ord. Minorum semel presentati alicui Episcopo pro Confessionibus audiendis, ut moris est presentari, post unam presentationem, non teneantur amplius presentari, etiamsi ad aliam transferantur Diocesim.

125.
Quomodo
explicetur
à Rodrig.

Sed hoc Aliqui intelligunt, respectu unius Episcopi, & unius Diocesis tantum, ita quod in una Diocesi non requiratur nisi unica presentatio, etiamsi presentati ad tempus ad aliam Diocesim transferant, & postea ad illam, in qua presentati fuerant, revertantur. Ita Rodrig. tom. 1. qq. Reg. q. 59. a. 5. secutus Collect. Privil.

Explicatio
ejus probatur 1.

Probat 1. quia ille intellectus magis accedit ad jus commune, à quo non debemus recedere, nisi contrarium expresse concessum videamus. Secundo, quia sic consuevit intelligi alia similis concessio Eug. IV. quæ ait, quod quando fratres se semel presentaverint Episcopis, & obtulerint suos casus, licet alibi postea ad habitandum se transferant ad tempus, & postea revertantur ad eandem Diocesim, non sit necessarium iterum se presentare eisdem Episcopis, vel suos casus de novo obtinere. Ita habetur in Compend. supra n. 3.

Confirmatur ex c. 16. de Verb. signifi.

Confirmatur hæc intelligentia; cum enim sit præjudicialis Ordinariis, debet strictè interpretari, juxta ea, quæ in jure notantur cap. Olim 16. de Verb. signif.

126.
Oppositum
ex eod. cap.
confirmat
Auctor.
Corduba,

Sed ego ex illo cap. potius confirmo oppositum, quod docet Corduba in Annot. ad §. 16. supra allegatum, videlicet, privilegium Clem. VII. latè esse interpretandum: nam sic lego cap. Olim. citato: Quia verò quidam mandatum nostrum interpretari aliter, quam deceat moluntur (cum beneficia Principum sint interpretanda largissimè) nostrum aperiendum duximus intellectum &c. Cum ergo privilegium illud sit beneficium Principis, quid ni largissimè sit interpretandum?

Profectò sic strictè intellectum, nullum est privilegium, cum simili modo quilibet Sacerdos secularis possit audire Confessiones sine nova approbatione. Deinde talis intelligentia est contra proprietatem verborum, aut certè extra proprietatem, & similibus lappis omnia privilegia poterunt eludi.

Respondetur ad privilegium Eugenii.

Quantum ad privilegium Eugenii illud erat de absolvendis à certis casibus, ut patet ex verbis, & serviebat pro scrupulis atque ad evadendas vexationes Ordinariorum. Ut omittam proprietatem verborum, quæ postulant talem intellectum. Ergo similiter intelligendum est privilegium Clem. VII. Neg. Confeg. Disparitas patet ex dictis. Alioquin hoc privilegium ad nihil valeret.

127.
Diluitur responsio Rodriguez.

Nec valet responsio Rodrig. sup. Sæpè invenitur propter ignorantiam supplicentium, quod circa eandem rem concessionem multiplicantur: nam hæc ignorantia probanda est, & donec probetur, præsumitur scientia, cum illo

tempore in Ordine essent plurimi viri docti.

Hinc Corduba supra: dicit quidam Pater in hujusmodi satis eruditus & fide dignus, quod debet intelligi latè, sic videlicet, quod Confessor semel debet presentari, non teneatur amplius se presentare in eadem Diocesi, nec in alia quacumque, ad quam se transferit ad morandum ad tempus, vel in perpetuum: sed jam censetur semper & ubique debet presentari; & ratio est, quia intentio impetrantis hanc concessionem fuit talis (ut ipsemet impetrator dixit) & intentio Papæ concedentis conformatur intentioni impetrantis, nisi aliunde sit dolus, ut est communis practica & regula Juristarum. Hæc ille.

Sed nunquid hoc privilegium revocatum per Trident. aut per Bullam Urbanianam? Non puto. Quod ergo? Respondeo, privilegium audiendi Confessiones sine approbatione vel unius saltem Episcopi. Plus quippe non important verba Tridentini, ut supra vidimus, & per consequens idem & non amplius significant verba Urb. VIII. qui illam Constitutionem edidit, ne Decretum Concilii Trident. penitus everteretur.

Dices; privilegium Clem. VII. tantum postulat presentationem, non autem approbationem; ergo saltem quoad hoc ei derogatum est per Trident. & Bullam Urbanianam.

Transseat totum; neque enim de hoc jam disputamus, sed solum quærimus, an una approbatio sufficiat, & dico iterum, neque ex verbis Trident. secundum se consideratis, neque ex verbis Urb. VIII. satis probari necessariam esse approbationem in singulis Diocesibus, supposita scilicet jurisdictione, de qua fortè intelligi posset privilegium Clem. VII.

Cum enim Clemens V. Clement. Dudum. de Sepult. FF. Prædicat. & Minor. legitime presentatis, concessisset jurisdictionem tantum pro Diocesi illius Episcopi, cui fuerant presentati, ut patet ex illis verbis: Extra civitates & Dioceses, in quibus fuerint deputata, per quas eas volumus, & non per provincias deputari, Confessiones nullatenus auditura, Clemens VII. extendit jurisdictionem etiam ad alias Dioceses.

Si autem à me quæritur, ad quid ergo serviat privilegium Greg. XIII. concessum Patribus Societ. Iesu, de quo supra, & refertur in Compend. Societ. Iesu tit. Confess. §. 2. hisce verbis: Confessarii Societ. Iesu ac Predicatores ab aliquo Ordinario semel approbati, & à suis Superioribus ad huiusmodi munera deputati, quandoque sive in mari, sive in terra iter faciant, possunt, non repugnantibus tamen Curatis parochialium Ecclesiarum, verbum Dei predicare, & quorumcumque Christi fidelium Confessiones audire, dummodo id non faciant in oppidis aut locis, in quibus Ordinarii existunt, nisi eorum licentiâ desuper obtentiâ.

Respondeo; concessum fuisse pro majori securitate. Sicut in eadem Confit. quæ incipit:

Decet,

Decet, conceditur, ut scrupulis agitati securè acquiescant iudicio Confessarii. Item, ut qui ingre-
diantur Societatem, & habent bona omnino incerta,
possint ea prudentum iudicio in causas pias distribuere.
Quæ tamen sunt juris naturæ.

131. **Obiectio.** Sed contrà, inquis; expressè supponitur,
non posse audire in locis, in quibus Ordinarii
existunt; ergo supponitur necessaria approba-
tio Ordinarii.

Respondetur 1. Respondeo; indè tantum sequitur, esse ne-
cessariam, quando Ordinarius est præsens, ne
videatur ejus auctoritati derogari.

Respondetur 2. sæpè sæpius contingit, pri-
vilegia, posterius impetrata, limitare & coar-
ctare id, quod antea sine ulla limitatione & re-
strictione erat impetratum. Ita Rodrig. sup.

Quæ cum ita sint, liquidò constat, quòd sen-
tentia nostræ non obstat Bulla Urb. VIII. ut
pote passim practicata, etiam post illam Bul-
lam; quæ nunquam in his locis fuit publicata.
Pro quo

132. **Privilegi- am. in ca- usis revo- catione re- quiritur extra formam non dicitur provocatum, et non sit. Ita.** Nota, quod ait Dia. p. 3. tract. 2. resol. 68.
in principio: Privilegium in cujus revocatio-
ne requiritur certa forma, non dicitur revo-
catum, eà non servata: sed Greg. XIII. con-
cessit Religioni Societ. Iesu, ut nulla derogatio
sub qualibet amplissima forma præjudicet pri-
vilegiis dicte Societati concessis; si non fuerit
intimata, & dictis Patribus insinuata. Hæc ille.

Præterea Urb. loquitur de re aliqua; non
adeò antiqua & nota, ut supra insinuavi, refe-
rendo ejus verba; cum tamen sententia nostræ
ante 60. annos, atque adeò multis annis ante
præfatam Bullam, editam Anno 1628. jam
foret notissima, tum in libris plurium & gra-
vium Auctorum, tum in Academiis, tum
apud Confessarios: præsertim Regulares.

133. **Dicendum dicitur non sit. notum.** Et ideo eam docet Dicaſtillo supra n. 245.
citatis n. 247. gravissimos Auctores, etiam
aliquos, qui interfuerunt Concil. Trident.
adeoque ejus mentem apprimè poterant nosse,
& tamen sic Concilium interpretati sunt,
quemadmodum ista sententia interpretatur.
Unde non est verisimile, Ecclesiam vel Ponti-
ficem præxim conformem ignorasse, cumque
non contradixerit usque ad hæc nostræ tempo-
ra, cum tamen facillè potuisset contradicere,
& debuisset contradicere, si noluisse eam pati;
signum est, saltem ut probabilem permisisse
illam currere inoffenso pede. Vide Dia. p. 1.
tract. de Bulla Cruc. resol. 7. & p. 5. tract. 12.
resol. 53. quibus locis absolute docet hanc sen-
tentiam.

130. **Ad quod dicitur in Reg. 10. concessum p. 3. deo- ratiæ liti** Quamvis p. 3. tract. 4. resol. 110. in fine
dicat, oppositam sententiam in praxi obser-
vandam esse. Quod indubiè hoc tempore ve-
rùm est, ut patebit ex dicendis pro secunda
parte Conclusionis.

134. **Approba- tio non est me- ritæ ceremon- ia.** Tantum addo pro prima parte; ex ea mini-
mè sequi, approbationem esse meram ceremo-
niam; sed est legitimum quoddam iudicium,

& talis iudicii testimonium, quo Episcopus
fidem facit in tota Ecclesia, quòd talis sit
aptus, ut legitimus Superior possit ei jurisdic-
tionem delegare pro suis subditis, si tali ap-
probatione sit contentus.

Sicuti assumptus ad gradum Licentiæ aut
Doctoratus in una legitime constituta Univer-
sitate, potest in Iudicem delegatam, aut etiam
ordinarium eligi in Regionibus; quæ non
sunt sub eodem Principe, si electores eà appro-
batione seu assumptione sint contenti. Et sic-
uti Doctor factus in quacumque Univerſitate,
aptus censetur, ut cæteris concurrentibus aper-
riat litteras Apostolicas, quæ inscribuntur:
*Discreto viro Confessori, Magistro in Theologia, aut
Decretorum Doctore,* & eas exequatur in foro
conscientiæ & Confessionis.

Licentiæ aut Doctor in una Univerſitate ubique est talis.

Et verò testimonium legitime constitui
Tabellionis seu Notarii unius civitatis, aut
etiam Nationis, nonne fidem facit in alia ci-
vitate, aut Natione; etiam sub alio Principe
supremo? Quantò ergo potiori ratione in Ec-
clesia Dei: quæ ubique subest generali Con-
cilio legitimo, quale est Trident. & uni su-
premo capiti Pontifici; poterit admitti iudi-
cium & testimonium unius Episcopi legitime
constituti, ut valeat in tota Ecclesia Dei; præ-
sertim cum approbatus indè non accipiat ju-
risdictionem, sed solum authenticum testimo-
nium aptitudinis, ut possit illi conferri juris-
dictio? Possibilitas ergo est ostensa.

135. **Similitet Tabellio unius civitatis fidem facit ubique**

Porrò quod fieri potuit, factum esse, satis
probatum puto ex ipsis verbis Trident. quon-
iam si Episcopi in Trident. congregati vo-
luissent subicere Sacerdotes tam Regulares
quam sæculares pluribus approbationibus, il-
lud sine dubio expressis terminis pronun-
tiasſent, cum de illorum iure ageretur: quod
cum non fecerint, adversus eoldem est inter-
pretatio facienda juxta Reg. Iuris 57. de Reg.
Iuris in 6. *Contra eum, qui legem dicere potuit
aperitiss, est interpretatio facienda.* Et Reg. 30.
eodem: *In obscuris minimum est sequendum.*

Non videtur Tridenti voluisse subicere Sacerdotis pluribus approbationibus.

Reg. 57. de Reg. Iuris in 6.

Pertranseo rationes, propter quas Aliqui
requirunt approbationem Episcopi Confessa-
rii; Alii approbationem Episcopi penitentis;
Tertii approbationem Episcopi loci; quia non
sunt nisi congruentiæ, quæ non solent effi-
citer probare intentum, quod dependet à li-
bera voluntate Dei, aut hominis, hoc aut
illud præcipientis. Spectat quidem ad Episco-
pum loci, providere de idoneis Sacerdotibus;
sed non minùs spectat ad Pastorem ovis, pro-
videre huic de bono immediato Pastore. Et
verò iudicium de alicujus doctrinâ; à quo me-
liùs potest dari, quàm ab eo, qui novit per-
sonam, adeoque ab Episcopo Confessarii?

136. **Rationes congruentiæ**

Ecce triplex ratio congruentiæ; propter
quam Conc. Trident. potuisset præcipere vel
approbationem Episcopi Confessarii, vel Epi-
scopi loci, vel Episcopi penitentis. Quid
præ-

propter quas potuisset Trident. præcipere approbationem vel E-

Conti.

129. An privilegium Ch. meo. r. de revocam.

130. Obiectio

133. Dicendum dicitur non sit. notum.

130. Ad quod dicitur in Reg. 10. concessum p. 3. deo- ratiæ liti

134. Approba- tio non est me- ritæ ceremon- ia.

piscopi
Confessarii,
vel pœni-
tentis, vel
loci.

137.
Probatur,
hodie non
sufficere op-
probatio-
nem unius
Episcopi pro
toto mun-
do, ex quo-
dam Brevi
Innoc. X.

Declaratio
Card.

Alia Decla-
ratio.

138.
Confirmatio
hanc Decla-
rati. per In-
noc. X.

præceperit, ex verbis, quibus utitur, non satis constat, & ideo quousque apertius declarasset mentem suam, probabilis omnino fuit valor approbationis unius Episcopi ex illis tribus indeterminatè.

Sed nunquid hodie apertius declaravit mentem suam pro aliquo determinatè? Videtur quòd sic, quæ est secunda pars Conclusionis, & probatur primò ex Brevi quodam Innoc. Papæ X. quod incipit: *Cùm sicut accepimus* (30. apud Cherubinum) expeditum Anno 1648. 14. Maii in iudicio contradictorio auditis sæpius Illustrissimo Domino de Palafox & Mendoza Episcopo Angelopolitano ex una, & Clericis Societatis Nominis Iesu ex altera partibus. In qua determinantur 26. utrimque proposita dubia, administrationem Sacramentorum, jurisdictionem Episcopalem, & exemptionem Regularium præcipuè concernentia.

Porrò nonum dubium sic sonat: *Vtram Regularis quicumque, etiam Societatis Iesu, possit administrare Sacramentum Pœnitentia secularibus absque licentia Episcopi Diocesani, etiamsi in aliena Diocesi approbatus sit.*

Respondit autem Congregatio Card. Regularis, etiam Societatis Iesu, in una Diocesi ab Episcopo approbatus ad Confessiones secularium personarum audiendas, nequaquam posse in aliena Diocesi huiusmodi Confessiones audire sine approbatione Episcopi Diocesani.

Decimum dubium sequentis est tenoris: *An Episcopus contra dictos Regulares, audientes in sua Diocesi Confessiones secularium absque sua approbatione, vel Concionantes absque licentia Episcopi intrâ vel extra proprias Ecclesias, possit procedere, eos à talibus ministeriis removendo, sive præceptis & aliis iuris remediis coercendo.*

Respondit autem Congreg. Card. Eisdem Regularibus, qui Confessiones personarum secularium audiunt sine approbatione Episcopi loci, vel prædicant in Ecclesiis sui Ordinis, non petiti illius benedictione, aut in aliis Ecclesiis absque ipsius licentia, vel in Ecclesiis etiam sui Ordinis ipso contradicente, posse Episcopum in vim Constit. felicis recor. Gregor. XV. quæ incipit: *Inscrutabili Dei providentiâ, tamquam Sedis Apost. Delegatum, administrationem Sacramenti Pœnitentia, ac manus prædicationis interdiceret, eosq; iuris remediis coercere & punire.*

Atque ut nihil deesset his Declarationibus, quoad vim obligandi universam Ecclesiam, sequentibus verbis eas confirmavit Innocent. dicens: *Quapropter ut præmissa firmiter subsistant, & inviolabiliter observentur: Nobis pro parte Ioannis Episcopi huiusmodi fuit humiliter supplicatum, ut illa auctoritate Apostolica confirmare de benignitate Apostolica dignaremur. Nos igitur dictis Ioannis Episcopi votis hac in re annuere, illumq; specialibus favoribus & gratiis prosequi volentes &c. præsertim responsa & resolutiones auctoritate præ-*

dictâ, tenore presentium confirmamus & approbamus, illiq; Apostolica firmitatis vim & robur adiciamus, & inviolabiliter observari mandamus, salâ tamen semper in præmissis auctoritate dictæ Congregationis. Decernentes sic, & non aliter in præmissis per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Card. etiam de latere Legatos iudicari ac diffiniri debere, ac irritum & inane, si quid secus à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Apostolicis ac universalibus, Provincialibusq; & Synodalibus Conciliis editis generalibus & specialibus Constitutionibus & Ordinationibus; nec non Ecclesie Angelopolitana ac Societatis prædictæ, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel aliâ quavis firmitate roboratis siatis; & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis & litteris Apostolicis, eidem Ecclesie & Societati, sub quibuscumque verborum tenoribus & formis, ac cum quibusvis, etiam derogatoriis derogatoriis, aliisq; efficacioribus & insolitis clausulis, ac decretis etiam irritantibus, etiam motu proprio, ac etiam consistorialiter, & aliâ quomodolibet in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis & innovatis. Quibus omnibus & singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumq; totis tenoribus specialibus, specificis, expressis & individuis, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium & singulorum tenores presentibus pro plenè & sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris ad effectum præmissorum specialiter & expresse derogamus, ceterisq; contrariis quibuscumque. Datum Rome apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 14. Maii, an. 1648. Pontificatus nostri an. 4.

Cùm autem Clerici Regulares Societatis Iesu prætenderent ex pluribus capitibus præfatas litteras Pontificis non esse justificatas, & iteratò negotium examinandum & definitum commisit Innoc. particulari Congregationi nonnullorum S. R. E. Cardinalium ac Rom. Curie Prælatorum, qui partibus etiam in contradictorio pluries auditis, earumque oppositionibus maturè perpensis decreverunt prout sequitur, videlicet:

Cùm sub die 14. Maii 1648. emanaverit Breve SS. Domini nostri super controversis vertentibus inter Episcopum Angelopolitanum ex una, & Patres Societ. Iesu ex altera: Patres verò prædicti prætendentes ex pluribus capitibus Breve non esse iustificatum, obtinuerint à Sanctitate sua novam Audientiam; Congregatio nonnullorum Eminent. S. R. E. Card. ac Rom. Curie Prælatorum, super huiusmodi differentis ab eodem Sanctissimo specialiter deputata, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, singulisq; oppositionibus maturè perpensis, censuit prædictum Breve esse iustificatum, ac promde illius executionem.

executionem nullatenus esse impediendam aut retardandam. Datum Roma die 4. Mensis Febr. 1652.

140. *Confirmatio Pontificia.*
 Quam Declarationem idem Pontifex confirmavit sub hac forma verborum: Cùm sicut eiusdem Ioannis Episcopi nomine Nobis nuper expositum fuit, ipse Ioannes Episcopus preinsertum Decretum, pro firmitate eius subsistentia & observatione, Apostolica nostra confirmationis robore communiti summopere desideret. Nos eiusdem Ioannis Episcopi votis hac in re benigne annuere, ac ipsum Ioannem Episcopum specialibus favoribus & gratiis profectui volentes, & à quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & penis à iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum presentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus, eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis, inclinati, preinsertum ultimum Decretum huiusmodi, ac omnia & singula in eo contenta, Apostolica auctoritate, tenore presentium, confirmamus & approbamus; illisque inviolabilis Apostolica firmitatis robur adicimus, ac illa inviolabiliter observari mandamus. Decernentes sic & non aliter in promissis per quoscumque Iudices ordinarios vel delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos, indicari & definiri debere, ac irritum & inane si secus super his, à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus omnibus illis, que in preinsertis nostris litteris volumus non obstat, ceterisque contrariis quibuscumque. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 19. Novembr. 1652. Pontif. nostri an. 9.

139.
 Ecce prima probatio & Declaratio Card. pro secunda parte Conclusionis. Et audio dicentem: Non plus ultra: res conclamata est, quis imposterum audeat sustinere, unicam approbationem sufficere pro toto mundo? Quis adhuc audeat dicere: Regulares in una Diocesi ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum secularium audiendas, possunt in alia Diocesi huiusmodi Confessiones audire sine approbatione Episcopi Diocesani?

141. *Responso quoddam ad illas Declar.*
 Ego audeo, reponit quispiam, fretus S. Congreg. Card. quæ 16. Iunii an. 1658. inter alios libros prohibet Tomum 4. Magni Bullarii Romani, SS. Pontificum Urb. VIII. & Innoc. X. Constitutiones complectentem; editionis novissimæ Lugdunensis, factæ sumptibus Philippi Borde, Laurentii Atnaud &c. donec expurgetur ab adjectis. Expurgatus autem juxta Decretum S. Congreg. die 27. Iulii 1657. permittitur. Expurgari autem debet ut sequitur: Auferatur Constitutio 25. incipiens: Sacrosancta Rom. Ecclesia, live pag. 279. deleatur à linea: Bulla Confirmationis Religionis Clericorum, usque ad lineam: Constitutio super approbatione. Auferantur præterea sex pa-

gina à pag. signata 289. usque ad paginam signatam 300. live à linea paginæ 289. incipientem; In nomine Domini Amen, deleatur usque ad lineam pag. 300. incipientem, Declaratio nullitatis litterarum. Auferantur, inquam, illa, & ablatum erit Breve Innoc. aut certe justificatio ejus, ut insipienti Bullarium Sole meridiano clarius apparebit. Igitur Plus ultra; alioquin res non est conclamata.

Fateor, & ideo adjungo secundam probationem, desumptam ex quodam Breve SS. D. nostri Alex. VII. ad Illustrissimum ac Reverendissimum Episcopum Antegavensem sequentis tenoris: Venerabilis Frater Salutem & Apostolicam Benedictionem Litteris Nostri ad fraternitatem Tuam, die 29. Decemb. datis; scripsimus, controversias inter te, & istius Diocesis Regulares veritantes, Nos viris in Sacra Theologia & Canonum peritia planè versatis discutendas commississe, istisque auditis fore ut illas omnino decideremus. Deinde post accuratum examen unanimi eorum censurâ Nobis relata, & Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Generalium Inquisitorum votis etiam intellectis, propositiones in Decreto, quod accipies ex Venerabili Fratre Archiepiscopo Cesarea Nuntio Nostro; contentas, prout in eo qualitate leguntur, auctoritate Apostolica declaravimus; & declaratas decernimus, ac tales ab omnibus haberi præcepimus. Quibus peractis speramus concordiam istic & quietem pristinam communem cum omnium satisfactioe reddentem iri &c. Datum Roma apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris die 26. Febr. 1659. Pontif. nostri an. 4. Signatum F. Florentinus.

Jam autem tertia propositio in Decreto contenta, hæc erat: Regulares Ordinum Mendicantium semel approbati ab uno Episcopo ad Confessiones audiendas in sua Diocesi, habentur pro approbatis in aliis Diocesibus, nec novâ Episcoporum indigent approbatione. Regulares habent potestatem absolvendi à peccatis Episcopo reservatis, etiam si ab Episcopo auctoritas ipsa ipsis indulta non fuerit.

Sequitur ejus qualificatio: Quoad primam partem est falsa; & saluti animarum perniciofa. Quoad secundam partem est falsa, auctoritati Episcoporum & Sedis Apostolicæ iniuriosa. Quid tibi videtur benigne Lector, adhuc Plus ultra desideras, ut nobiscum dicas: Hodie videtur requiritur approbatio Episcopi Diocesani, id est, loci, in quo auditur Confessio?

Planè, inquis, desidero justificationem istius Decreti; nam, ut quidam Doctor Sorbonicus aliquibus retulit; illi Decreto à Regularibus contradicatur, immo revocatum auditur. Quod si verum est, nullum ex eo Regularibus præjudicium generatur; adeoque manent in prioribus terminis.

Manent prorsus, si verum est, quod dixit ille Doctor Sorbonicus; sed quoniam magis constat de veritate Decreti, quàm de veritate dicti illius Doctoris; donec clarè constet de illa revocatione, in praxi tenendum.

R. ne qui-

142. *Alia probatio 2. partis Concl. ex quodam Breve Alex. VII.*

143. *An illud Decretum sit revocatum.*

ut quilibet curet approbationem obtinere ab Ordinario domicili, & dum in alia Diœcesi versatur, eam similiter à Diœcesano obtineat, si ibi Confessiones subditorum illius excipere velit, præsertim quando Episcopi id exigunt. Quidquid enim sit de primæva mente Trident. aut verbis illius; videmus Ecclesiæ sensum & praxim eò planè vergere. Ita Herinex part. 4. tract. 4. disp. 5. n. 43. in fine.

144.

Dicitur autem notanter: Si ibi Confessiones subditorum illius excipere velit; quia olim Quàmplures docuerunt, si nō nova approbatione posse excipere Confessiones subditorum Ordinarii domicili, à quo prius fuerat approbatus: nam Absolutio est actus jurisdictionis voluntariæ, adeoque exerceri potest extra proprium territorium, ut patet ex alibi dictis.

Parochus potest absolvere suum parochianum extra propriam Diœcesim.

Impræsentiarum sufficiat communis praxis; nullus enim Parochus timet absolvere suum parochianum extra propriam parochiam, imò & Diœcesim. Cur ergo timeret Regularis? Quippe in jure comparatur Parochis, Clement. Dudum. de Sepult. ibi: Per huiusmodi autem concessionem nequaquam intendimus personis seu Fratribus ipsis ad id valere deputatis, potestatem in hoc impendere ampliolem, quàm in eo Curatis vel parochialibus Sacerdotibus est à iure concessa. Ergo similem potestatem Pontifex intendit concedere.

Unde quòd ibidem ponitur: Extra civitates & Diœceses, in quibus fuerint deputate, per quas eas volumus, & non per provincias deputari, Confessiones nullatenus audientur. Intellige, subditorum alterius Diœcesis.

Ut autem tolleretur omnis ambiguitas, quæ maximè in his, quæ pertinent ad debitam animarum medelam, debet tolli, concessit Sixtus IV. prout habetur in Monumentis (in 1. impressi. fol. 64. & in 2. fol. 6. concess. 128. & fol. 99. concess. 335.) Ordinum & in supplemento: Quòd Fratres Minores debent presentari, vel gratiosè à Prælati recepti, possint extra Diœcesim suam subditos illorum audire, cum hoc possint Curati de iure. Ita refert Rodrig. qq. Reg. tom. 1. q. 60. a. 5.

Rodriguez.

145.

Quilibet Sacerdos ab Ordinario domicili approbatus potest subditos illius Ordinarii absolvere extra propriam Diœcesim.

Atque eandem potestatem tribuit Suarius Disp. 28. Sect. 6. n. 4. cuilibet Sacerdoti, ab Ordinario domicili approbato, dicens: Si subditus Episcopi Conimbricensis, Olyssipone existens, & habens Bullam Cruciatæ ibi interveniat Sacerdotem approbatum ab Episcopo Conimbricensi, poterit ibi eum eligere, sicut posset etiam confiteri suo Parocho, si ibi esset: ergo non est necessaria approbatio ab Episcopo loci, nisi in Ordine ad subditos illius Episcopi.

Antecedens, inquit Suarez, videtur certissimum: quia ibi & verba Concilii, & clausula Bullæ in omni rigore servantur, & illa

existentia in tali loco est valde accidentaria. Hæc ille. Qui ibidem sic argumentatur: Si non obstante necessitate jurisdictionis, potest esse valida Absolutio, data in alieno territorio, si nō jurisdictione Episcopi illius loci, cur non si nō approbatione?

Igitur Innoc. X. & Alex. VII. suprâ intelligendi veniunt, prout etiam Synodus Mechliniensis a. 1607. tit. 5. cap. 1. sequentis tenoris: Nemo, etiam Regularis, Confessiones secularium, nequidem Sacerdotum, audire presumat extra territorium articulum, nisi aut parochiale beneficium obtineat, aut ab Ordinario loci idoneus iudicatus, & admissus fuerit, intelligendi, inquam, veniunt de Episcopo loci, in ordine ad subditos illius Episcopi; secus subditos alterius Episcopi, qui per accidens ibi existunt, nisi aliquid aliud obstet, quod bene est notandum.

Præterea non est dubitandum, quin Regulares approbati ab Episcopo proprio domicili, possint ibi audire quoscumque alienos, seu subditos aliorum Episcoporum. Id enim in terminis concessit Fratribus Minoribus Paulus IV. Bullâ: Ex Clementis 1. apud Rodrig. ibi: Insuper ut pro tempore deputatos Confessores Fratres Ordini Minor. Observantia huiusmodi omnium quarumcumque Diœcesim, utriusque sexus Christi fidelium ad eos pro tempore recurrentium Confessiones audire, eosq; etiam in casibus & censuris &c. posse absolvere.... Apostolica auctoritate prædictâ indulgemus ac de novo concedimus &c.

Idem prius concesserat Paulus III. Bullâ: Cum inter cunctos. 7. apud Rodrig. ibi: Nō non illis ex vobis, qui Presbyteri fuerint, quorumcumque utriusque sexus Christi fidelium ad vos undecumque accedentium, Confessiones audiendi, & Confessionibus diligenter auditis, ipsos & eorum singulos.... absolvendi, ac eis pro commissis penitentiam salutarem iniungendi.... plenam & liberam facultatem auctoritatis Apostolicæ beneplacito concedamus.

An idem possint Sacerdotes sæculares, pendet ex tacita licentiâ Episcopi alterius Diœcesis, vel ex consuetudine, cum si nō illa non habeant jurisdictionem in alienos; quæ præter approbationem necessaria est. Unde per Bullam possunt eligi ab alienis, quia per hanc recipiunt jurisdictionem à Pontifice.

Si autem à me quaeritur, an Religiosus possit approbari pro certo tantum loco, vel tempore, aut genere personarum, & an semel absolute approbatus, possit ab eodem Episcopo, vel ab eius successore denuò examinari & reprobari? Respondeo citius:

CONCLUSIO VI.

Potest Regularis ex rationabili causa approbari pro certo tantum loco, vel tempore, aut genere personarum. In una Diocesi semel absolute approbatus, nequit ibidem, nisi nova superveniente causa, qua ipsas Confessiones concernat, per approbantem reexaminari & reprobari; & reprobatio aliter facta est invalida.

scopus confidit de ipsius doctrinae permanentia? Neque hic casus, ut bene notat Lugo disp. 21. n. 58. metaphysicus est, sed quem experientia ipsa frequentius probat, quam oporteret.

Tertio, inquit Card. ibidem, potest contingere, quod Episcopus habeat notitiam, de probitate & idoneitate alicujus, sufficientem quidem ad probandum illum, non tamen sufficientem ad approbandum in perpetuum. Certum enim est minus requiri ad primum, quam ad secundum: minus enim requiritur ut aliquem in famulum recipias, quem si non placeat, possis postea rejicere, quam ut in conjugem, quem semel acceptum relinquere non possis. Minor etiam notitia sufficit ad recipiendum Novitium, quam ad dandam ei professionem. Hec ille.

Sed omnis similitudo claudicat, & haec similitudo in eo, quod absolute approbatus, possit reprobari superveniente eadem causa, propter quam poterat a principio limitate approbari; confessio autem & Matrimonium sunt vincula indissolubilia.

Interim non dubito, quin aliquando Episcopus possit habere justam causam limitandi suam approbationem ad certum tempus, locum, aut personas. Sicut ergo absolute idoneum, tenetur absolute rejicere, pari ratione limitate solum idoneum, non solum potest, sed etiam tenetur limitate tantum approbare pro illo loco, aut tempore vel personis, pro quibus judicat eum esse idoneum.

Hac est communis sententia, quam docet Portel verb. Confessor Regularis, n. 3 ubi sic ait: Si Episcopus sine causa & pro consuetudine Regularis clare idoneos non approbet, nisi ad tempus unius anni, & hoc faciat omnibus; possunt tales idonei non stare illi approbationi annuali, sed habere se pro approbatis in perpetuum. Rodrig. tom. 1. qq. Reg. 59. a. 8. cum Henriquez lib. 3. de Penit. c. 6. §. 4. Secus si talem approbationem annualem dei propter insufficientiam examinati, quoadusque plus discat. Aut si id facit, ut restringat pro uno oppido, vel pro solis foeminis, vel certo genere hominum. Talis enim restrictio fundata in insufficientia examinati valet. Rodrig. ubi proxime a. 4. Si vero clare idoneum Episcopus approbet pro solis hominibus, non vero pro foeminis, ed quod non habeat 40. annos aetatis, ait Vega verb. Confessor. cal. 7. quod valide poterit foeminarum Confessiones audire, & quod de hoc consuluit viros doctos. Hec ille.

Unde miror, quod Lugo supra n. 56. respondens ad hanc questionem: An possit approbari Confessarius cum limitatione ad tempus, ad personas &c. Negant, inquit, Aliqui, Vega in Sum. tom. 1. c. 62. cal. 7. Portel in dub. Reg. verb. Confessor n. 3. & probabile dicit Villalobos in Sum. tom. 1. tract. 9. dist. 53. n. 2. qui Omnes loquuntur de Regularibus;

151. Episcopus potest habere justam causam limitandi approbationem suam ad certum tempus &c.

Portel Rodriguenz Henriquez

152. Pro opposita sententia perpetua. Lugo citat Portel, Vega & Villalob.

149. Probatur etiam per Communionem.

parlo a patris

Potest aliquis esse idoneus ad audiendos viros & non foeminas.

pueros vel rudicos, & non mercatorum vel iudicium.

150. Potest esse idoneus pro hac hebdomada, modo de non pro illa.

laribus, quos dicunt non posse cum limitatione approbari, nec posse communiter dari causam justam talis limitationis; quia ubique eligitur in Parochum Sacerdos secularis 25. ætatis anno, & communiter approbatur sine limitatione ad Confessiones virorum & fœminarum, & pro tota vita: cur ergo Sacerdos Regularis non erit idoneus ad audiendas fœminas ante 40. ætatis annum? Hactenus Eminent.

153.
An Episcopus possit limitare Regulares ad audiendos viros tantum præcisè quia non habent 40. annos ætatis.

Sed non videtur prædictos Auctores legisse, aut certè minùs rectè intellexisse, ut patet ex verbis Portel suprà relatis. Nec aliud docet Villalobos, ut videre poteris apud Dian. p. 3. tract. 2. resol. 25. ubi citat ejus verba, quæ aliud non significant, quàm probabile esse, quòd Episcopus non possit limitare Confessarios Regulares ad audiendos viros & non fœminas, præcisè quia non habent 40. annos ætatis.

Villalobos.

Quod optimè probat Villalobos suprà dicens: Omnes Episcopi dant beneficium Parochiale Clerico 24. annorum sine ulla limitatione, & per consequens potest audire Confessiones mulierum; non obstante quòd non habeat 40. annos ætatis; ergo non potest habere rationem limitandi licentiam Religiosorum propter illum respectum, cum debeat præsumere in ipsis majorem virtutem. Ita Villalobos, & ante illum Vega.

154.
An praxis Episcoporum sit in contrarium; nam limitant Regularium Confessiones ad viros, & non ad fœminas.

Verùm, inquit Dian. suprà, praxis Episcoporum est in contrarium; nam limitant Regularium Confessiones ad viros, & non ad fœminas.

Respondeo; limitant præcisè, quia non habent 40. annos ætatis, Nego; cum passim approbent absolute illos, qui non habent tot annos ætatis: possunt limitare, & aliquando limitant ob alias causas, transeat totum. Illi enim Auctores non loquuntur nisi de minori ætate, ut patet ex ipsorum verbis mox relatis. Et meritò sic loquuntur, cum præsumendum sit, Religiosum, etsi juvenem, attamen capacem esse ad audiendum viros & mulieres, æquè, si non magis, ac Parochum ejusdem ætatis, cum ipse ex Regula sua teneatur ad majorem perfectionem vitæ; & scientia in utroque possit esse æqualis, immo major in Religioso.

155.
Objeccio.

Dices cum Lugone suprà n. 99. majus examen procul dubio debere præcedere per se loquendo circa probitatem & mores Parochi, ut illi committatur animarum cura & beneficium parochiale, quàm regulariter præcedat ad approbandum Confessarium. Unde non mirum, quòd Parochus approbatur ad omnium, etiam fœminarum Confessiones, & non Religiosus juvenis, quem Episcopus non cognoscit. Sic etiam Episcopus eligitur 30. ætatis anno, atque eo ipso approbatur ad Absolutiones & dispensationes gravissimas, quas Pontifex &

Concilia non possent prudenter confidere omnibus Religiosis, etiam sexagenariis: quia nimirum Episcopi electionem præcedit magnum examen circa doctrinam, prudentiam, probitatem & mores ipsius, qualem notitiam Pontifex non habet de omnibus Religiosis, etiam senibus. Hæc ille.

Respondeo; nos hic non negamus, quin possit Episcopus examinare Religiosos quoad doctrinam, & quoad mores, sed solùm dicimus, Religiosos propterea præcisè non esse rejciendos, quia non habent 40. annos ætatis; si enim Parochus potest esse aptus ad audiendum Confessiones ante illud tempus, æquè vel magis Religiosus. An autem aptus sit, examinet Episcopus; examinent ejus Superiores.

Certè præsumendum non est, Superiores præsentare illos, quos constat esse idoneos ad absolutam approbationem, maxime ex partemorum, de quibus ordinariè Episcopi non examinant; sed illud examen supponunt factum ab eorum Superioribus, qui meliùs novunt probitatem suorum subditorum. Quin etiam Superiores examinant subditos suos de necessaria scientia; unde duplex examen præcedit approbationem Regularium, unum suorum Superiorum, alterum Episcopi; cum tamen Parochus solùm examinetur ab Episcopo.

Et verò Religiosus 30. ætatis anno, putas, quia non possit eligi in Episcopum, æquè ac secularis? Scio, quia non putas. Cur ergo similiter 24. ætatis anno, non possit ei conferri beneficium parochiale, æquè ac Sacerdoti seculari? Si potest, ut nemo dubitat, cur non poterit approbari prævio sufficienti examine ad audiendas Confessiones tam virorum, quàm mulierum?

Ergo præcisè defectus ætatis 40. annorum non est causa sufficiens limitandi approbationem virorum, quod solùm intendunt præfati Auctores, perperam à Lugone allegati pro sententia simpliciter negante, Episcopum posse Regularem approbare cum limitatione ad certas personas, cujus oppositum expressè docent, quando subest justa causa.

Pro quo à S. Eminentiss. Card. Congreg. Regularium Declaratio data est die 2. Julii an. Domini 1587. quam refert Ioan. Bapt. Confertius in sua Collectione Privilegiorum 2. p. tit. 17. de Regularibus in Confessores deputandis cap. 4. in fine, cujus tenor est hujusmodi: *Regulares, qui ad Confessiones audiendas idonei generaliter ab Ordinariis, eorumque examinatoribus reperti & probati fuerint, generaliter quoque & indistinctè absque aliqua limitatione temporis, certorumque locorum, aut generis personarum admittantur in Diocesi propria. De ceteris vero, qui non adeò idonei reperientur, si petierint se admitti, arbitrio Ordinariorum relinquit, ipsos cum limitata facultate, prout iisdem Ordinariis magis expedire*

expedire videbitur, probare & admittere. Qui autem in domibus laicorum Confessiones ex causa audiverint, statim Parochum admonere teneantur, & si dem audita Confessione pro medico adveniente relinquere. Hæc Congreg.

Fr. Michael Bonellus Card. Alexand.

Gregorius Pelearius Secret.

An autem limitationes, sine justa causa ad ditæ, valeant, ita quod injustè limitatus ad Confessiones virorum, invalidè absolvat fœminas, dicam Concluf. sequenti; ubi de injustè rejecto; impresentiarum ex prædicta Declaratione & aliis similibus, quas statim refero, concludunt Aliqui: Regularis in unâ Diœcesi semel absolute approbatus, nequit sine legitima insufficientiæ nota, vel per approbantem, vel per successorem reexaminari.

Huic sententiæ subscripsere (teste Carono in suis Theſibus de Iure Regularium; Theſi 15.) 29. Doctores in quodam Consilio impresso Barcinonæ an. 1618. (& habetur in fine explicationis Bullæ Cruciatæ Eman. Rodrig.) non obstantè Decreto Pii V. Bullâ: *Romani Pontificis*, 133. apud Cherubinum §. 2. ibi: *Volumus tamen eos, qui semel ab Episcopo in civitate & Diœcesibus suis prævio examine approbati fuerint, ab eodem Episcopo iterum non examinari. Ab Episcopo autem successore pro maiori conscientia sua quiete examinari de novo poterunt.* Quæ Bulla expedita fuit an. 1571. 8. Idus August. adeoque diu ante præfatum Consilium, ut proinde DD. illi eam non ignoraverint.

Uti nec similem Declarationem Card. de anno 1587. quam hiæc verbis refert Rodrig. tom. 1. qq. Reg. q. 59. a. 4. *Congregatio Concilii censuit, Regulares ad audiendas in civitate & Diœcesi secularium Confessiones semel ab Episcopo prævio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Caterum à successore posse iterum examinari iuxta Conſtit. Sanctæ Memoriam Pii V. datam 8. Idus Aug. Pontif. sui an. 5. quæ à felicis recordationis Greg. XIII. non est revocata per reductionem privilegiorum Regularium ad terminos Conc. Trident.*

A. Card. Garraffa.

Respondet i. de hac Declaratione non constare authenticè juxta Constitutionem Urbani VIII. superiùs allegatam.

Secundò respondent Aliqui, extare contrariam Declarationem in hæc verba: *Sacra Card. Congregatio sic censuit: Fratres Mendicantes semel examinati, non debent iterum ab Ordinario, nec etiam per successorem examinari. Illam referunt Zerola in praxi Episc. p. 1. verb. Confessores. §. 2. Ioannes de la Cruz de Statu Relig. l. 2. cap. 6. dub. 4. Concl. 3. Rodrig. qq. Reg. tom. 1. q. 59. a. 4. Ita Chassaing. de Privil. Reg. tract. 5. c. 2. propof. 2. Legi ego Ioan. de la Cruz & Rodrig. locis citatis, sed nulla*

in his fit mentio huiusmodi Declarationis. Fides ergo sit penes Auctorem.

Ad Bullam Pii V. respondet idem Auctor: revocatam esse pluribus confirmationibus privilegiorum ex certa scientia cum expressa derogatoria hujus restrictionis Pii V. & supplicante Philippo II. Hispaniarum Rege à Gregor. XIII. an. 1572. (ut habetur in Bullario pag. 1268. & seq. testante id Salgado in tract. de Supplicatione ad Sanctissimum t. p. c. 4.) reformatam fuisse; quod circa, inquit ille, præinserta Declaratio Card. revocationi dictæ Bullæ conformis emanavit, nec non sententia sub datâ 1594. die 2. Aprilis cuiusdam Camilli Caietani Patriarchæ Alexandrini Sediſ Apostolicæ sub Clemente VIII. in Hispania cum potestate Legati de latere Nuntii, quam refert authenticam Rodrig. suprâ, quâ prohibet Archiepiscopis & Episcopis & aliis majoribus Prælatibus sub excommunicationis late sententiæ pœna, & aliis censuris & pœnis, ne Fratres Minores circa præfatum privilegium; quod existere declarat, impedire, perturbare aut molestare præsumant: Hactenus Chassaing. Verè an falsò, relinquo examinandum sedulo Lectori.

Ego Confirmationes illas cum expressa derogatoria hujus restrictionis Pii V. non potui hucusque invenire, neque reformationem Greg. XIII. nam Bullaria; quibus ego utor, non habent tot paginas. Sententiam autem Camilli legi apud Rodericum loco citato, & subscribo ipsissima ejus verba: *Camillus Caietanus Dei & Apostolicæ Sedis gratiâ Patriarcha Alexandrinus & S. D. N. Clementis divini providentiâ Papa VIII. eiusdem Sedis in Hispaniarum regnis cum potestate Legati de latere Nuntius: universis & singulis Ordinariis locorum, eorumq. Officialibus generalibus seu foraneis, nec non Parochialium Ecclesiarum Rectoribus seu Vicariis perpetuis eorum loca tenentibus infra limites & terminos Provinciae Conceptionis Ord. FF. Min. S. Francisci constitutis salutem in Domino. Noveritis pro parte discreti viri Fratris Bartholomæi de la Penna Provincialis dictæ Provinciae nuper gravi quærelâ & relatu ad audientiam nostram pervenisse, quòd licet Fratres dicti Ordinis semel Prædicatores & Confessores ab aliquo Episcopo, ipsi iuxta quamdam Constitutionem perpetuam felicis recordationis Pii Papæ V. de super editam, amplius examinari non possint, nec debeant &c. Nihilominus multi Vestrum Fratres & Professores Ord. S. Francisci ac Provincia huiusmodi circa præmissa viis indirectis molestare, perturbare & impedire præsumunt. Quare sunt pro parte ipsorum expONENTIUM ad nos recursum &c. Nos igitur executionem & debitum effectum Constitutionum Apostolicarum desiderantes, circumspèctombus vestris, Venerabiles Patres Episcopi & Archiepiscopi, atque alius etiam maioribus Prælatibus in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub interditi ingressus Ecclesiæ, nec non vobis Officialibus, Vicariis ac Rectoribus & Vicariis*

R 3

160.
Respondetur ad Bullam Pii V.

161.
Sententia Camilli Nuntii Apostolici de hac controversia.

158.
An Regularis semel ab Episcopo approbatus sit iterum ab Episcopo approbatus sine legitima insufficientiæ nota reexaminari vel per approbantem vel per successorem

159.
Prima responsio.

160.
Secunda.

161.
Zerola de la Cruz, Rodrig. de Privil. Reg. Chassaing.

perpetuis parochialium Ecclesiarum ac loca tenentibus, omnibusq; aliis, quos præmissa quomodolibet concernunt sub excommunicationis maioris lata sententia, alijsq; censuris & pœnis arbitrio nostro imponendis, & applicandis districte præcipiendo mandamus, ne dictos fratres S. Francisci dicta Provincia circa audiendas secularium Confessiones... contra Constitutiones & privilegia eisdem exponentibus, dictog; Ordini per Sedem Apostolicam concessa, quovis modo directè vel indirectè, mediatè vel immediatè, per se vel per alium seu alios aut interpositas personas impedire, perturbare, aut inquietare presumat, aut audeatis, seu aliquis vestrum audeat seu presumat, contrariis non obstantibus quibuscumq;e. Datum Madriti Toletana Diœcesis anno à Nativitate Domini 1594. die verò 2. Mensis Aprilis, Pontif. eiusdem S. D. N. Papa anno 3.

162.
Non satis constat de qua Constitutione Pii V hæc sententia loquatur.

Circa quam Senteptiam Nota, non satis constare, de qua Constitutione Pii V. loquatur, an de Constitutione, quæ incipit: *Esi Mendicantium*, in qua §. 2. sic scriptum habes: *Statuimus etiam, quòd ille, qui semel in una Diœcesi admissus per Episcopum fuerit, semper in eadem Diœcesi habeatur pro admissio, nec amplius examinari vel presentari in dicta Diœcesi debeat, tam quoad Prædicationes faciendas, quàm quoad Confessiones audiendas, nec aliquid pro prædictis exigere vel recipere debeat.* An verò de Constitutione quæ incipit: *Romani Pontificis*, in qua habentur verba suprâ contra doctrinam illam allegata.

Et si quidem de hac loquatur; quia fortè in illa Provincia Episcopus præsumebat reexaminare priùs à se examinatos & approbatos, manifestum est, illam Sententiam nihil facere pro doctrina illa. Unde in ea, sic intellecta, non potest fundari

163.

In quo ergo? In Concilio Trident. & iure communi, ad cuius terminos Greg. XIII. Bulla: *In tanta negotiorum*, de qua egimus Conclus. 2. reduxit utramque Bullam Pii 5. quidquid dixerit Declaratio Card. suprâ, quæ non constat authenticè. Atque ut constaret, equidem non obligaret: quia, prout notant quidam Auctores, ut Declarationes Card. obligent, requiritur, ut vel Papa det Breve, quo jubeat illas servari, vel Auditor Cameræ det monitorium in earum executione, seu sub censura mandet servari.

Quid requiratur ut Declar. Card. obligent.

Licet enim authentica forma faciat fidem talis Declarationis, quòd vera sit, & quòd ita judicaverit Congregatio in illa occasione, equidem ut illud iudicium sit quasi quædam lex Pontificia, & ut talis obliget, debet habere easdem conditiones, quæ requiri solent in alijs legibus, quarum una est, ut voluntas Legislatoris tamquam obligatoria intimetur & promulgetur, quod constat non esse factum per hanc Declarationem. Iam autem Conc. Trident. nusquam dedit facultatem Episcopis reexaminandi, sine legitima insufficientiæ nota, semel examinatos & approbatos à se, vel à suis prædecessoribus.

Conc. Trident. nusquam dedit potestatem reexaminandi Episcopis.

Dices; Bulla Greg. XIII. non fuit promulgata nec intimata, ut docet Navar. in Manuali cap. 27. ubi testatur, quòd licet Pontifex voluerit dictam Bullam promulgare, tamen postea non publicavit. Ita Chassaign tract. 1. cap. 5. prop. 6. Sed allucinatur, ut patet ex verbis Navar. quæ subijcio: Quoniam, inquit ille, promissimus, inferere hic tenorem cuiusdam Bullæ felicis recordationis Pii V. & moderationis eorum, de quibus in subiecta Gregor. XII. Bulla, si exiret interea (scilicet Bulla Pii V.) quæ (Bulla Pii V.) quia non exivit, solam hanc (Bullam Greg. XIII.) subijcimus, prout suprâ etiam promissimus. Hæc ille.

Ergo Navar. testatur Bullam Greg. XIII. non fuisse promulgatam, nec intimatam, qualis Consequentia? Imò potius testatur illam esse promulgatam, inferendo ejus tenorem loco citato. Magis autem testatur tunc temporis nondum fuisse publicatam Bullam Pii V. cum moderatione ab eodem concepta; sic quippe lego cap. 21. n. 5.

Præsertim quòd felicis record. Pius V. in Bulla motus proprii latâ mense Julio 1567. declaravit, audientes Missas Festis diebus in Monasteriis Mendicantium, satisfacere huic præcepto. Cujus Bullæ tenor cum moderatione, quam ipsemet dicitur concepisse, si publicetur interea, ponetur in fine cap. 72. cum ergo ibi non ponatur, signum est non fuisse interea publicatam.

Quidquid sit de mente Navarri; & rei veritate, nunquam negabitur à Chassaign. Bullam: *Esi Mendicantium*, in qua Pius V. declarat, fideles satisfacere præcepto Ecclesiæ audiendo Missam in Ecclesijs Mendicantium, fuisse publicatam, quamvis ejus publicationem non inveniam apud Cherobinum, apud quem extat promulgatio Bullæ: *Romani Pontificis*, his verbis concepta: *Anno à Nativitate Domini 1571. indictione 14. die verò 22. Mensis Augusti, Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris & D. N. D. Pii divinâ providentiâ Papa V. anno eius 6. retroscripte littere affixæ & publicatæ fuerunt in locis retroscriptis, per nos Ioannem Guetardum & Alamanum de Alamani Cursores.*

Philibertus Chapuis Mag. Curs. Similem publicationem Bullæ: *In tanta re-* rum, lego apud eundem Auctorem: *Anno à Nativitate D. N. Iesu Christi 1573. indict. 1. die verò 23. Mensis Martii, Pontificatus Sanctissimi D. N. D. Gregorii divinâ providentiâ Papa XIII. anno 1. retroscripte littere affixæ & publicatæ fuerunt ad valvas Basilicarum Principis Apostolorum, & S. Ioannis Lateranensis de Vrbe, & Cancell. Apostolica & in acie Campi florent per nos Ioannem de Soya, & Martum Antonium Brutum eiusdem S. D. N. Papa Curs.*

Antonius Ludovicus Mag. Curs.

Quis

Quis ergo adhuc dubitet de publicatione illarum Bullarum ?

Nec valet quod Chassang supra addit : Licet Bulla Greg. XIII. foret promulgata, non tamen vim haberet, dictam Bullam (Etsi Mendicantium) revocandi ; quia Greg. in eadem Bulla declarat se moveri ad illam revocandam, quoniam ad ipsum pervenerat, quod ipsemet Pius illam per aliam ad se editam revocaverat : sed Pius V. nunquam dictam suam Bullam revocatoriam, si qua esset, publicavit, teste Navar. c. 25. n. 5. ergo non fuit revocata per dictam Bullam Greg. XIII. quoniam, ut est communis sententia, cessante causa, cessat effectus, ubi in lege & statuto expressa est causa. Hæc ille.

Indubie cessat ; atqui hæc cessat causa in lege & statuto expressa, Neg. Sublump. nam causa non fuit publicatio Bullæ revocatoria, sed potius Bulla revocatoria non publicata. Ecce verba Pontificis Bullæ : In tanta §. 4. 5. & 6. Denique animadverso, quod ea omnia multis dubitationibus involuta, magnisq; difficultatibus obstructa, multis magnisq; dissensionibus, altercationibus, & lites inter prædictos locorum Ordinarios, & fratrum ipsorum Ordines, non sine gravi divini cultus & animarum detrimento, ac populorum scandalo, concitaverant, contra ac ipse sperabat, & præter suam expectationem, ut qui interdum conquereretur, multa aliter, aliq; sensu à se prolata fuisse, quam literis expressa essent. Cupiens (Pius V.) his mederi incommodis ; primò illa omnia, quæ Regularibus aliorum Ordinum, quam Mendicantium communicaverat, & secundò præmissa concesserit motu proprio revinxerit.

Deinde plenius providere volens prioribus literis à se quo ad ipsos Mendicantes magna in parte moderatis, omnes & quascumque alias literas, quæ de aliis Ordinibus & Congregationibus extra Mendicantium Ordines de Observantia nuncupatos emanaverant, omnino aboleverit, causas omnes iam de his etiam in Rom. Curia pendentes ad se advocando, lites extinguendo, ac formatos super illis processus, litesque sententias annullando, quemadmodum aliis suis literis in registro proximè compertis, nondum tamen publicatis, plenius continetur.

Postremo circa Confessoriorum Regularium, etiam Mendicantium approbationem iuxta Concilii prædicti Decretum faciendam, etiam Lectores in Theologia, graduatos, & certos alios tunc expressos comprehendere debere declaraverit (Bulla : Romani Pontificis, publicata, ut patet ex dictis) Nos hæc tantæ varietate cognita, quæ etiam ex multiplici literarum & Constitutionum editione procedit &c. Hactenus Gregor. XIII.

Quid tibi videtur benigne Lector ? Num cessat adæquata causa, quæ movit Greg. ad revocandas prædictas Bullas & literas, tam publicatas, quam non publicatas ? Clarum est quod non. Cur ergo cesset effectus seu revocatio ? Non video ; nisi fortè, in quantum idem Pontifex postea confirmavit in amplissima for-

ma privilegia FF. Minorum cum clausula derogatoria suæ antedictæ Constitutionis, Bulla quæ incipit : Ex benigna ; 1. apud Rodrig.

Exscribo clausulam derogatoriam : Non obstantibus præmissis ac Constitutionibus : Super cathedram Bonifacii &c. privilegiis quoque indultis & literis Apostolicis, etiam in forma Brevis per Leonem X. Clement. VII. Paulum III. Iulium etiam III. Paulum IV. Fium etiam IV. prædictos, ac etiam Pium V. & quoscumque alios Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac etiam Nos & Sedem eandem, etiam motu proprio ac scientiâ, & potestatis plenitudine similibus ac cum quibusvis irritativis, annullativis, cassativis, etiam privilegiorum eorundem revocativis, restrictivis, reservativis, exceptivis, restitutivis, declarativis, mentis attestativis, ac derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis, & in solitis clausulis quomodolibet, etiam pluries concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus &c. hæc vice dumtaxat specialiter & expresse derogamus &c. Datum Romæ apud S. Petrum die 21. Martii anno 1575. Pontif. nostri anno 3.

Per hanc Bullam existimat Chassang, supra Greg. revocasse Bullam : In tanta. Sed alicui contrarium videri posset, eo quod non confirmet privilegia, nisi quatenus sunt in usu, & Sacris Canonibus & Decretis Sacri Concilii Tridentini non adversantur, ibi : Auctoritate Apostolica tenore presentium ex certa nostra scientia ac de Apostolica potestatis plenitudine, quatenus sint in usu, & Sacris Canonibus & Decretis Sacri Concilii Tridentini non adversentur, approbamus, confirmamus, & innovamus, perpetuamq; roboris firmitatem obtinere & firmiter observari.... decernimus.

Ergo hæc Bulla non revocat Bullam : In tanta, quæ omnia privilegia concessa Mendicantibus & non Mendicantibus à Pio V. reducit ad terminos Conc. Tridentini id est, revocat omnia privilegia, in quantum sunt contraria Decretis Conc. Trid.

Ut ut sit de hac controversia, planum est, Greg. XIII. Bullam : In tanta, noluisse revocare Decreta & privilegia Pii V. nullatenus contraria Decretis Conc. Tridentini. Inter illa autem est Decretum de non reexaminando & reprobando absque legitima insufficientiâ notâ ; quia nullibi illud reexamen sive à jure communi, sive à Conc. Tridentini, committitur Episcopo ; adeo ut etiam nequeat sine justa causa reexaminare & reprobare Sacerdotes sæculares, est ab eis posset auferre jurisdictionem, quam prius delegaverat.

Ratio disp. est ; quia approbatio non est merus favor, sicut delegatio jurisdictionis, sed quasi sententia quædam, quæ semel prolata transit in rem judicatum, ac proinde revocari non potest pro libito iudicis, ut patet in aliis sententiis Iudicum tam Ecclesiasticorum, quam sæcularium. Quod si tentet revocare, cum sit sententia injusta, nullum habebit effectum, nec poterit auferre jus jam acquisitum. Ita probabi-

168. Affirmat Chassang.

169. Bulla : In tanta, non revocat Decreta Pii V. quæ non sunt contraria Concilii Tridentini.

Episcopus non potest sine iusta causa reexaminare Sacerdotes sæculares, quâvis possit auferre ab eis jurisdictionem.

babi-

166. An Bulla Greg. XIII. in tantâ sit revocata per Bullam Greg. XIII.

167. An per Bullam Greg. XIII. revocentur Bullæ, in tantâ.

Suarez.
Lugo.
Dicastillo.

habilitate docuit Suarez disp. 28. sect. 8. n. 7. quem sequitur Lugo disp. 21. n. 64. Dicastillo. disp. 10. n. 299. & Alii.

Hinc Sacerdos secularis ita injustè reprobatus, est non possit audire Confessiones vi jurisdictionis Episcopalis, quam suppono validè revocatam; equidem possit validè absolvere vi Bullæ Iubilæi vel Cruciatæ, per quam accipit jurisdictionem à Pontifice. Et quia Regulares etiam extra Bullam habent jurisdictionem à Pontifice, ideo injustè sic reprobati per Approbantem, possunt, ut priùs, liberè audire Confessiones.

170.
Aliqui hic distinguunt inter Sacerdotes seculares & Regulares, Chassaing.

Aliqui videntur hic distinguere inter seculares & Regulares. Ita Chassaing. tract. 5. c. 2. proposit. 2. ibi: Dices, potest Episcopus Sacerdotem secularem approbatum iterum examinare, & si incapacem reperiat, reprobare; ergo de Regulari similiter est concludendum.

Responderur; secularem iterum posse examinari, & aliquo modo reprobari. Dixi; Aliquo modo, quia hæc reprobatio Episcopi non est dicenda revocatio approbationis, sed potiùs aut declaratio testimonii dati per errorem, aut peritiæ, in qua testimonium fulciebatur, desitio: at verò Regularis non potest amplius reprobari; quia non potest amplius examinari, functus est enim Ordinarius suo officio, nec postea quidquam amplius super hoc potest: maximè cum hæc revocatio cedat in injuriam Regularium & populi scandalum: ac propterea non possit mutare iudicium semel datum, juxta Reg. 33. de Reg. juris in 6. Mutare consilium quis non potest in alterius detrimentum. Alioquin posset etiam jus questum alterius tollere, ut est istud Regulari acquisitum. Hæc ille.

Reg. 33. In-
ris de Reg.
Juris in 6.

171.
Herincx.

Consimiliter loquitur Herincx part. 4. tract. 4. disp. 5. n. 48. ubi agens de invalida revocatione sine justa causa, inquit: Quod saltem loquendo de Regularibus admitti potest; quia approbatio in iis non habet se per modum gratiæ, quæ revocari potest, sed per modum justæ sententiæ, quæ velut transit in rem iudicatam, & amplius revocari non potest durantibus rebus in eodem statu, & non appa- rente novâ causâ in contrarium: quemadmodum Iudex postquam sententiam pronuntia- vit, non potest sine justa causâ jus alteri collatum auferre.

Declar. Car-
din. pro illa
distinctio-
ne.

Unde Sacra Congregatio anno 1615. die 20. Novemb. decrevit: Ordinarius, Confessarius Regularis, alias ab ipsis liberè approbatus, ab audiendis Confessionibus suspendere posthac minime licere, nisi ex nova causa, eaq; ad Confessiones ipsas pertinente, aut ob non servatum interdictum ab ipsis Ordinariis positum. Insuper Ordinarios Confessiones audiendi facultatem omnibus simul unius conventus Regularibus Confessariis, eadem Sacra Congregatione inconsultâ, nullo pacto adimere posse. Hactenus Herincx.

172.
Responsio
ad Declar.

Sed ut ab ultimo incipiamus, aliis verbis

hanc Declarationem refert Dicastillo disp. 10. n. 322. Ordinarius, ad quos us approbandi spectat, Confessarius alias ab ipsis liberè approbatus &c. Ubi, ut vides, omittitur ly Regulares, quo omisso etiam comprehendit Sacerdotes seculares.

Atque ut perperam foret omisum; nam etiam apud Averlam q. 16. sect. 6. invenitur expressum: ex illo Decreto ad summum sequitur illam revocationem seu suspensionem esse illicitam, ut patet ex ly Licere; multa autem valent, quæ tamen non licent; argum. cap. Ad Apostolicam 16. de Regul. ibi: Multa fieri prohibentur, quæ si facta fuerint, obviunt roboris firmitatem. Ergo ex illo Decreto non rectè probatur, revocationem approbationis sine nova causa esse invalidam respectu Regularium, sed respectu seularium.

Et sanè nescio, quare approbatio potiùs se habeat per modum gratiæ respectu seularium, quàm respectu Regularium (nam idem Auditor n. 25. supponit; seularibus injustè subinde denegari approbationem) ac proinde cur seularibus minus acquiratur jus per approbationem, quàm Regularibus; aut cur Episcopus post unam examinationem Regularium, magis sit functus suo officio, quàm post unam examinationem seularium; vel quare revocatio magis cedat in injuriam Regularium, quàm seularium.

Quantùm ad scandalum populi, æquale sequitur ex una & alia revocatione, ut consideranti patet; ergo si propterea non possit mutare iudicium semel datum de idoneitate Regularium, neque poterit mutare iudicium semel datum de idoneitate seularium.

Dices cum Chassaing. supra; Benedictus II. Extravag. Inter cunctas de Privilegiis (cui Clement. Dudum de Sepult. non derogavit, juxta Sorum 4. dist. 18. a. 3. & innumeros, nisi in iis, quæ Extravag. Bonifac. VIII. Super Cathedraliam, erant contraria; alioquin inutiliter inserta fuisset communi juri posteriori titulo ut lex sequenda) loquens de licentia Regularibus concessa ad audiendas Confessiones seularium, sic ait: Datam verò licentiam per Diocesanos mortem nolumus terminari. Per hoc autem non intendimus, quod sæpe dicti fratres, qui ad hoc eliguntur officium exercendum, plus habeant in audiendis Confessionibus & penitentibus uniuersis, quàm Parochiales Sacerdotes noscantur habere.

Ex quibus manifestè colligitur perpetua illa approbatio & licentia ad audiendas Confessiones, cum per mortem Diocesani non terminetur: sitque eadem aut saltem similis licentia Parocho concessa, quæ nec per mortem concedentis Episcopi, nec per ipsius contradictionem aut revocationem terminatur. Hæc ille.

Respondeo; etiam approbatio & licentia seularium non terminatur per mortem Diocesani, ut patet ex communi praxi. Deinde etiam licentia Parocho terminatur per revocationem

cautionem feu fufpenfionem Epifcopi ex iufta caufa, quin immo aliquando privatur fuo officio. Ergo ex eo præcisè quòd approbatio & licentia Regularium, fit fimilis licentiæ Parochi conceffæ (quòd non fit omnino eadem, patet; quia Parochus poteft delegare iurisdictionem, fecus Confeflarius Regularis) non fequitur, quòd Epifcopus non poffit eam ex iufta caufa revocare, feu fufpendere Regularem ab officio audiendi Confefliones. Ergo ex his præcisè non colligitur perpetua illa approbatio & licentia Regularium ad audiendas Confefliones.

ris veteris & Conc. Trident. Vel fi non fuit privilegium, fed folùm Declaratio Conc. Trident. eo ipfo etiam comprehendit faculares, cum Trident. (ficut statim dixi) non diftinguat inter faculares & Regulares.

Loquitur autem Pontifex de Regularibus, quia ipsis Epifcopi fpecialiter in hac re erant molefti, ut manifefte conftat ex Bulla: *Efti Mendicantium* §. 1. ibi: *Hinc eft; quòd nos attendentes plerofque ex venerabilibus Fratibus noftis Archiepifcopis & Epifcopis, qui eofdem Ordines (Mendicantium) præcipuè tanquam fructiferos in agro Domini palmetes & colere & adjuvare deceat, non folùm id exequi negligere, verùm etiam Concilii Trident. Decretis in pravam fenfum revertis, eos & eorum quemlibet variis afficere incommodis & perturbationibus, eorumq; privilegium non modicè afferre gravamen.*

Quare Pius V. fpecialiter loquitur de Regularibus.

Porro inter cætera gravamina, fecundum exprimitur fub hac forma verbotum: *Quorundam etiam locorum Ordinarium, quofdam Religiofos probos viros & idoneos, etiam à fuis Superioribus approbatos, ad Confefliones audiendas admittere nullo modo volunt. Quidam ex eis volunt, non folùm fingulis annis, fed etiam pluries in anno in aliquibus partibus eofdem Confeflores fibi præfentari in aliquibus verò oppidis tam Epifcopi feu eorum Vicarii, quam Presbyteri Curati, nolunt ut Fratres Mendicantes vocati ad audiendas Confefliones infirmorum, maxime fi infirmitas efl: gravis, aut etiam fanorum in privatis locorum domibus, vel alibi præterquam in fuis Ecclefiis aut Monafteriis poffint accedere. Quid clarius?*

Aliud privilegium ejuſdem Pontificis, quod citat Chaffaing fuprà: *Regulares ab Epifcopo femel examinatos, iterùm examinari non poffe: nec eo defuncto à ſubſequentè, fi finit alicuius Ordinis Mendicantium, citat, inquam, ex Navarò c. 27 & Henriquez lib. 3. de Pœnit. c. 6. in annot. non invenio in illis Auctoribus, & ideo non adhibeo fidem.*

178. Expenditur, aliud privilegium Pii V.

Sic autem lego apud Henriquez: *Pius V. proprio motu anni 67. pro Mendicantibus ait: Vt Regularis, femel approbatus, ab Epifcopo eodem finit caufa non poffit reprobari, & in Bullis ſuis femel approbatus fit idoneus quòd non eſt contra Conc. Trident. & ideo non revocatur. Hæc ille, citans Navarrum c. 27. n. 264. ubi tamen non meminit huius motus proprii Pii V. fed n. 286. docet, femel præſentatum & admiſſum non indigere novâ præſentatione, etiam ſi aliquoties exierit Diceceſim, in qua fuit præſentatus.*

Chaffaing. Navarri. Henriquez.

Cæterùm, ſi credimus Henriquez, patet Regularem cum caufa poſſe ab eodem Epifcopo reprobari, & ſæcularem non poſſe finit caufa; quia illud Privilegium folùm eſt declaratio Conc. Trid. quòd æqualiter reſpicit Regularem & ſæcularem. Meminit autem ſpecialiter Regularis (ſicut ſtatim dixi) propter ſpeciales moleſtias Epifcoporum. Nec mirum quòd Epifcopi ſpecialiter moleſtent Religioſos, quia non poſſunt aliter impedire eos ab audiendis Confeflionibus, niſi negando vel revocando appro-

S bationem;

Replica.

177. At expoſitio...

175. Reſpondeo...

174. Obſervatio...

Lugo.

177. Conc. Trident. non diſtinguit...

175. Solvitur.

bationem, sæculares autem possunt impedire subrahendo jurisdictionem, quam eis delegaverant.

179. Tam factis quam Regularis cum legitima nota insufficientiæ potest re-examinari.

Quæ cum ita sint, videtur dicendum, nisi aliquid aliud obstat; neque sæcularum, neque Regularum, sine legitima causa, vel ab eodem, vel à successore posse reexaminari & reprobari, & reprobationem aliter factam esse invalidam. An autem aliquid aliud obstat, doctioribus relinquo examinandum. Ego dico, tam sæcularum, quam Regularum, cum legitima nota insufficientiæ, seu ab eodem seu à successore, non solum posse, sed etiam debere reexaminari & reprobari, & reprobationem sic factam esse validam, non obstantibus quibuscumque privilegiis hæctenus emanatis.

Probatio.

Non est enim verisimile Pontifices voluisse concedere privilegia Regularibus, cum manifesto periculo animarum, quale periculum certo imminet, dum legitime notati de insufficientiæ sive ex parte scientiæ; sive ex parte morum, permittuntur audire Confessiones. Sicut ergo Concil. propter hoc motivum, primum examen commisit Episcopis, ita etiam credendum est, commisisse reexamen, & per consequens reprobationem, suppositâ legitima notâ insufficientiæ.

Contrariâ videtur docere Rodrig. quæ.

l. 11. ff. de 28m.

Quidquid in contrarium videatur dicere Rodrig. tom. 1. qq. Reg. q. 59. a. 4. ubi respondens ad hanc objectionem: Medicos corporales semel approbatos, possunt succedentes Protomedici examinare & reprobare propter periculum, quod vertitur in exercitio artis suæ; argum. l. 11. ff. de Muneribus, ibi: *Reprobari posse Medicum à Repub. quâvis semel approbatus sit, Divus Magnus Antoninus cum patre rescripsit.* Ergo semel examinati ad audiendas Confessiones possunt ab Episcopis examinari, quia fieri potuit, quod malè fuerint examinati aut perfunctoriè, vel quod postea fuerint facti deterioris conditionis.

180. Quare hoc privilegium fuerit concessum FF. Minor. & Prædic. ex eodem Auctore.

Ad hoc, inquam, argumentum respondens præcitatus Auctor, sic ait: Hoc (scilicet FF. Minores & Prædicatores non posse reexaminari ab Episcopis) fuit ita à Sede Apostolica concessum propter præstantissimos viros in dictis Religionibus existentes, uberes fructus spirituales in vinea Domini Sabbathi fructificantes, quorum Prælati invigilant maxime super eorum sufficientiâ, eos sæpè sæpiùs examinando. Ad eò ut in nostra Minorum Religione particulari statuto caveatur, ut in qualibet visitatione rigoroso examini à Patribus Provincialibus subdantur. Et ita noluerunt Summi Pontifices de ista Prælatorum cura & sollicitudine confidentes, eos, postquam semel fuerint examinati ab uno Ordinario, ab eodemque approbati, amplius ab eo & eius successoribus examinari, approbari vel reprobari, nisi particulari commissione, ipsi à Sede Apostolica concessâ.

Et sic in Conc. Trident. sess. 5. c. 2. de Re. for. ipsis ut Legatis à latere (qui habent in suis Provinciis eandem auctoritatem, quam habet Summus Pontifex, exceptis his, in quibus ipsi coarctantur & restringuntur, ut tradit Sylvester ti. *Delegatus* n. 12.) delegatur facultas, quâ possunt procedere contra dictos Prædicatores & Confessarios scandala in populo seminantes, & errores in Confessionibus & prædicationibus dicentes. Hucusque Rodrig.

Sed imprimis, in Concil. Trident. non fit mentio Confessoriorum, ut patet ex verbis quæ subscribo: *Si verò, quod abest, Prædicator errores aut scandala disseminaverit in populum, etiam si in Monasterio sui, vel alterius Ordinis prædicet, Episcopus ei prædicationem interdicit. Quod si hæreticè prædicaverit; contra eum, secundum iuris dispositionem aut loci consuetudinem procedat, etiam si Prædicator ipse generali vel speciali privilegio exemptionis se esse prætenderit; quo casu Episcopus auctoritate Apostolicâ & tamquam Sedis Apostolicæ Delegatus procedat. Cuncti autem Episcopi, ne quis Prædicator vel ex falsis informationibus, vel alias calumniis vexetur, iustamq; de eis conquerendi occasionem habeat. Hæctenus Concil.*

Ergo ex illo cap. nullum jus competit Episcopis reexaminandi & reprobandi Confessarios, est error in Confessionibus dicentis, nisi per argumentum à paritate rationis; quod non valet semper in positivis. Dico; *Semper*, quia aliquando valet, quando videlicet est necessarium ad evitandum absurdum, sicut hic videtur necessarium: nam absurdum est, Episcopum, cui ex officio incumbit providere gregi suo de idoneis Confessariis; non posse publicè inidoneum, sive sæcularum, sive Regularum, ab officio suspendere aut reprobare.

Unde iustissime Pius IV. ordinavit, quod S. Inquisitionis Tribunal procedat contra Confessores, qui in actu Confessionis, vel juxta actum Confessionis mulieres ad peccandum sollicitant. Ita Rodrig. supra, referens Constitutionem Pontificis sequentis tenoris: *Venerabili Fratri Archiepiscopo Hispaniensi in Regno Hispaniæ hæreticæ pravitatis Inquisitori Generali Pius Papa IV.*

Venerabilis Frater salutem & Apostolicam benedictionem. Cum sicut nuper non sine animi nostri molestia accepimus diversos Sacerdotes in Regno Hispaniarum, atque etiam in civitatibus & Diocesis curam animarum habentes, sive eam pro aliis exercentes, aut alias audiendis Confessionibus penitentium deputati in tantam proruperint iniquitatem, ut Sacramento Penitentia in actu audiendis Confessionibus abutantur: nec illi, & qui id instituit, Domino Deo & Salvatori nostro Iesu Christo iniuriam facere vereantur, mulieres videlicet penitentes ad actus immodestos, dum earum audiunt Confessiones, alliciendo & provocando &c. Nos in animum inducere nequeantes, quod qui de fide Catholica rectè sentiunt,

181. Conc. Trid.

As. Trid. sess. 5. c. 2. de Re. for. de his Episcopis re-examinandi & reprobandi Confessarios.

182. Pius IV. ordinavit quod S. Inquisitionis Tribunal procedat contra Confessores, qui in actu Confessionis vel juxta dispositionem Pontificis sollicitant mulieres ad peccandum.

183. Sacra.

Sacramentis ab Ecclesia Dei institutis abutantur, aut illis iniuriam faciant, Fraternitati tuae.... per praesentes committimus & mandamus, quatenus per te, vel alium, seu alios à te deputandum seu deputando, contra omnes & singulos Sacerdotes dictorum Regnorum, ac illarum Civitatum, & Diocesium, de praemissis quomodolibet diffamatos tam seculares, quam quorumvis etiam exemptorum, ac Sedi Apostolice immediatè subiectorum Ordinum Regulares, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, conditionis & praeminentiae existant, tam super praemissis, quam super fide Catholica, & quid de ea sentiant, diligenter inquiras, & iuxta facultatem tibi contra haereticos, aut de haeresi quovis modo suspectos à Sede Apostolica concessam continentiam & tenorem procedas, ac culpabiles reprobos, iuxta excessum suarum qualitatem, prout de iure fuerit faciendum, debitè precedentè degradatione, secularis Iudicis arbitrio puniendos tradendo. Non obstantibus &c. Datum Roma apud Sanctum Petrum sub annulo Piscatoris die 16. April. an. Domini 1561. Pontif. nostri anno 2.

Hæc, inquam, ordinatio iustissima est; & credam ego, Episcopum non posse Regularem suspendere ab audiendis Confessionibus reexaminando & reprobando, quem publicè novit inidoneum; & nihilominus à Superiore sciente & negligentè exponitur ad audiendas Confessiones? Profectò malè provifum foret Ecclesiæ, si in illis circumstantiis Episcopus non haberet potestatem reexaminandi & reprobandi.

Hinc ad objectionem, quòd malè provifum sit Ecclesiæ, si Episcopus non possit reprobare Regulares, Chassaing suprà Respondet; optimè provifum Ecclesiæ: potest enim Episcopus monere Regularem, ut abstineat: & si post monitionem non desistat, monere Superiorem, qui si non provideat, poterit ille providere: restituitur enim tunc in suum jus pristinum, à quo per privilegia spoliatus fuit. Hæc ille.

Sed, dicit aliquis; unde constat, Episcopum jure suo per privilegia fuisse spoliatum? Quippe (nisi præter iam dicta aliquid aliud obftet) non videtur unquam habuisse jus reexaminandi & reprobandi, nisi cum nova causa: sicut Iudex nunquam habet jus revocandi justam sententiam semel latam, nisi cum nova causa.

Unde non valet, quod ait Sanchez in Select. Disput. 48. n. 18. In Concil. habetur, nullum Regularem posse audire Confessiones, absque approbatione ab Episcopo; & cum non restringat, quòd unica tantum sufficiat, relinquunt approbationem suæ naturæ, quæ revocabilis est. Probat autem hanc revocabilitatem exemplo legis, quæ à successore revocabilis est, estò ex sui natura habeat perpetuitatem.

Respondetur; etiam lex revocabilis est ab eodem Legislatore, ergo ex vi Concil. Re-

gulares non tantum à successore possent reprobari absque ulla ratione, sed etiam ab eodem Episcopo, quod an admitteret Sanchez, nescio; neque enim expressè satis loquitur de hoc casu.

Deinde; disparitas est inter legem & approbationem, quòd lex dependeat à sola voluntate Legislatoris, nec per eam acquiratur subditis aliquod jus, aut injuria eis fiat, si non feratur talis vel talis lex; quid ergo mirum, si vel idem Legislator, vel successor ejus possit eam revocare? At verò approbatio est actus debitus ex iustitia Sacerdoti idoneo, ita ut Episcopus faciat injuriam Sacerdoti idoneo; si eum non approbet, & per approbationem acquiritur Sacerdoti jus: quid ergo mirum, si absque causa non possit nequidem validè reprobari?

Siquidem atitè Trident. Episcopus nullum habebat jus examinandi & approbandi, sed absque examine & approbatione poterat absolvere quilibet Sacerdos supposità jurisdictione; ergo neque post Trident. habet jus reexaminandi & reprobandi; licet enim Trident. det jus examinandi & approbandi; attamen cum non extendat illud ad reexaminandum & reprobandum semel legitime approbatum, relinquit approbationem suæ naturæ, quæ non est revocabilis, neque ab eodem, neque à successore, nisi ex iusta causa, exemplo justæ sententiæ, per quam aliquis acquisivit jus in aliquam rem. Immo etiam exemplo legis; per quam simile jus subditis fuisse acquisitum. Item exemplo privilegii, quod sine causa invalidè revocatur, quando transit in contractum aut quasi contractum.

Unde non videtur audiendum, quod ait de Scildere in sua Synopsi de Sacram. §. 90. Validè revocatur approbatio circa singulos cum examine approbatus, eò quòd revocatio auctoritatem testimonii dati destruat; hoc dico, minus placet: neque enim approbatio est simplex aliquod testimonium; sed est juridica quædam declaratio, quæ se habet tamquam iusta sententia, ex iustitia debita.

Atque ut esset simplex testimonium idoneitatis, manet illi testimonio salva sua auctoritas, donec constet de iusta ratione revocandi; sicuti in aliis judiciis manet auctoritas testimonii dati, donec qui testimonium dedit, illud legitime revocet, probando ejus insufficientiam seu defectum.

Confirmatur ex cap. Accepimus 13. de Ætate & qualit. & ord. præf. ubi sic ait Innoc. III. Licet in Ordinationibus Clericorum, illam tu ac praedecessores tui diligentiam debueris adhibere, ut minus idonei non ordinarerentur à vobis, ac idèd post promotionem eorum exceptionem non poteris pretendere contra illos: nisi fortè postquam promoti fuerint, reddiderint se indignos; ex superabundanti

185.
Cur possit
lex sit re-
vocabilis,
quam ap-
probatio.

Approbatio
ex natura
sua non est
revocabilis.

186.
De Scildere

Approbatio
est juridica
quædam de-
claratio in-
star senten-
tiæ.

187.
Eam non
posse revo-
cari sine ju-
sta causa
confirma-
tur ex c. 13.
de Ætate &
qual. &c.

181.
Con. Vid.

An Tri-
dent. s. ca.
de Refor.
de iur. Ep.
scopis re-
examinandi
Confessiones
reprobatis
suis.

183.
Responsio
Chassaing
ad quæ-
dam obje-
ctionem.

182.
Plus 17.
ordinatio
quod S. de
qui p. 10.
procedit
conatus
Confessio-
nes, qui in
idit Con-
fessionibus
iuxta for-
malem ad
peccatum

184.
Ad appro-
bationem
sui sit revo-
cabilis.
Ibid. Sanchez

tamen, quando scribere pro talibus nos oportet, facimus in litteris nostris apponi: ut si ordinatus, pro quo scribimus, idoneus habeatur, & Ecclesiastico beneficio non indignus, et ab Ordinatore vel successore ipsius competens beneficium tribuatur; cum & si recum de iure agere vellemus, te possemus merito ad provisionem eorum compellere, quos à te, vel prædecessoribus tuis ordinatos fuisse constaret, eo præsertim, quod ad obtinendum Ecclesiasticum beneficium eos debes idoneos reputare, quos ad Ordines suscepisti.

Ubi Gloss. in exposit. casus: Nota argum. quod semel examinatus amplius examinari non debet, nisi de iis, quæ postea contingunt. Et verb. Examinari ait: Patet quod aliqui sæpe examinantur.... Sed videtur quod tantummodo debeant examinari de iis, quæ postea contingunt.

188.

Quo ergo jure Episcopus Sacerdotem saccularem, vel Regularem, manente à parte rei eadem sufficientiâ & idoneitate, semel simpliciter & absolutè approbatur, nullâ causâ superveniente, sed ex mera sua voluntate iterum examinabit & reprobabit, per consequens auferet ab eo jurisdictionem, delegatam sibi à Pontifice per Bullam, aut aliud privilegium?

Si Pontifex de jure poterat compellere Episcopum Zamoremsem (de quo agitur in præallegato cap.) ad provisionem eorum, quos semel judicaverat idoneos, promovendo eos ad sacros Ordines (estò revocaret suam testimonium, asserens non esse idoneos) nisi postquam promoti fuerint, reddiderint se indignos; dicam ego, Pontificem tantam dedisse potestatem Episcopis, ut possent Sacerdotem, promotum ad audiendas Confessiones, verè dignum & idoneum judicatum, nudâ voluntate absque alia ratione privare suâ dignitate & idoneitate? Non dicam, nisi majus habuerit fundamentum, eo, quod hic ab Adversariis fuit allegatum. Similiter nunquam dixero; Episcopum, vel eundem, vel successorem, non posse reexaminare & reprobare eum, qui, postquam promotus fuit, reddidit se indignum, quando de illa inidoneitate satis constat.

189.

Ratio potest sunt Religiosi reexaminari, quia raro constat de eorum in dignitate.

Hinc quia rarissimè constat de indignitate Religiosorum, quorum Prælati, ut supra dicebat Rodrig. invigilant maximè super eorum sufficientiâ, eos sæpe sæpius examinando, ideo rarissimè, saltem ab eodem Episcopo, possunt aut debent reexaminari; immo, attentis solum jam allegatis ab Adversariis, nec à successore, pro cujus conscientia quiete, nisi aliquid aliud obstat, abundè potest sufficere examen sui prædecessoris, & vigilantia Prælatorum. Si autem, etiam his non obstantibus, meritò conscientia ejus foret inquietata, tunc poterit reexaminare pro conscientia suâ quiete.

190.

Nec aliud voluit Pius V. Bullâ: Romani

Pontificis, sæpius allegata. Vel si plus voluit, revocata fuit per Gregor. XIII. Bullâ; In tanta, per quam rediit Bullam Pij V. ad terminos Juris veteris & Concil. Trident. Porro jus vetus non requirit ullum examen Episcopi, sed omnes Sacerdotes jure veteri ante omne examen & approbationem Episcopi erant capaces jurisdictionis accipiendæ, suppositâ scientiâ, alioquin necessariâ ex jure divino. Iure autem novo Concil. Trident. est necessaria approbatio Episcopi, prævio, vel non prævio examine, ut patet ex hæcenus dictis; quod jus, utpote correctorium seu restrictivum juris antiqui, intelligendum venit de unica approbatione pro singulis Diocæsis, quæ non variantur mortuo Episcopo, sicuti non variatur Ecclesia mortuo Pontifice, sed manet semper eadem. Ergo semel approbatus in aliqua Diocæsi semper manet approbatus in illa Diocæsi, quia semper manet eadem.

Respondet Ioan. Sanchez supra: quàmvis mortuo Episcopo maneat materialiter eadem Diocæsis, formaliter est diversa; & diversum Tribunal: ob quod tradunt DD. mandata specialia emortui Episcopi cessare, quàmvis non expirent mandata per modum constitutionis & legis edita: cum de natura legis sit esse perpetuum. Hæc ille.

Sed, meo judicio, si aliqua est diversitas potius materialis, quàm formalis; quia quod hic vel ille homo sit Pontifex vel Episcopus, planè quid materiale est, cum omnes habeant, ut suppono, eandem potestatem, per consequens non diversum formaliter, sed idem Tribunal; sicut Vicarius Pontificis vel Episcopi habet idem formaliter Tribunal cum Pontifice vel Episcopo, quia habet eandem potestatem, ita ut à Vicario Episcopi non possit appellari ad Episcopum.

Atque ut Tribunal Episcopi successoris esset formaliter diversum, & materialiter idem, ubi scriptum est, quod sufficiat diversitas formalis, ut Episcopus successor sine nova causa possit revocare approbationem sui prædecessoris? Nonne Episcopus successor sine nova causa potest reformare sententiam sui prædecessoris, sententiam, inquam; quæ jam transiit in rem judicatam? Nunquid potest quempiam privare beneficio collato à suo prædecessore, & jam pacificè possesso? Cur ergo poterit me privare sine causa approbatione, & per consequens jurisdictione à Pontifice mihi delegatâ, quam hucusque pacificè possideam? Existimo prorsus; Episcopum id nec licet, nec validè facere posse, nisi conset, Pontificem potestatem hujusmodi specialiter ei concessisse. An autem id constet, videant illi quorum interest.

Sed nunquid bene sequitur, non potest Episcopus, sine causa validè reprobare semel appro-

probatum; ergo non potest Episcopus sine causa validè quempiam palàm idoneum rejicere, nolendo eum approbare? Solutio patebit ex Concluf. sequenti.

CONCLUSIO VII.

Si prævio examine approbatio injustè denegetur, læcularis invalidè absolvit; uti & Regularis.

Suppono, Episcopum, licèt possit pro libito dare, vel non dare suam jurisdictionem his vel illis, non tamen posse pro solo libito negare approbationem personæ dignæ, eam petenti; in hoc enim non videtur procedere, ut diximus Concluf. præced. per viam gratiæ, sed magis per viam justitiæ, tamquam legitimus Iudex, ut patet ex illis verbis Trident. Aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur, aut aliàs idoneus iudicetur &c. sess. 23. de Refor. c. 15. Ergo à Concil. constituitur Iudex idoneitatis. Iudex autem non potest pro libito suo judicare, sed ex officio tenetur unicuique administrare justitiã secundùm allegata & probata, adeoq; unusquisque habet jus, ut secundùm allegata & probata ipsi administraretur justitiã, per consequens sit ipsi injuria, si non administraretur.

Sicut ergo habens beneficium, vel electus ad ipsum, habet jus, ut approbetur à Episcopo, si est sufficiens; nec potest ei approbatio sine injustitiã denegari: sic omnes alii Sacerdotes, qui jure divino ex sua Ordinatione eligibiles sunt à Parochis ad audiendas Confessiones; & per Iubilæum aut Bullam Cruciatæ habent jurisdictionem à Summo Pontifice, si approbentur ab Episcopo; videntur habere jus ad petendam approbationem; & per consequens ad eam accipiendam suppositã idoneitate; ergo fit ipsis injuria, si absque sufficienti causa denegetur.

Quod multò magis, inquit Lugo disp. 21. n. 49. locum habet in Religiosis, qui ex privilegiis Pontificum habent jurisdictionem, si approbentur: atque ideo, sicut Parochus ex ipsa electione ad beneficium habet jus ad approbationem; sic Religiosi, qui ex privilegiis Sedis Apostolicæ sunt quasi Parochi delegati, habent jus ad illam approbationem petendam, nec potest hæc justè sine sufficienti causa eis negari. Hoc supposito;

Probatur prima pars Concluf. ex Concluf. Trident. quod loco statim citato requirit approbationem obtentam, tamquam conditionem, sine qua Sacerdos non censeatur idoneus ad audiendas Confessiones læcularium;

privilegiis & consuetudine quacumque etiam immemorabili, non obstantibus. Itaque sine illa conditione nec Pontifex intendit illis dare jurisdictionem, nec alius inferior potest eam validè dare, quæ tamen jurisdictione omnino necessaria est ad validam Absolutionem.

Unde licèt sententia Episcopi sit injusta, & ideo nullum jus auferat, id tamen non sufficit; quia necesse erat dare Sacerdoti jus aliquod, quod nondum habebat, ut posset audire Confessiones & validè absolvere, quod jus per sententiam injustam non acquisivit, licèt per illam nullum jus perdidit. Nam jus, quod antea habebat, scilicet ut approbaretur, de facto adhuc habet; sed aliud est habere jus ad approbationem, aliud autem habere ipsam approbationem. Porro approbationem requirit Trident. & non tantùm jus ad approbationem.

Dices; approbatio semel data, non potest sine causa validè revocari seu auferri ab approbato; ergo nec sine causa potest validè primò negari.

Resp. Neg. Conseq. do disparitatem: quia approbatio semel data transivit in rem judicatam, hoc est, Sacerdos acquisivit per eam jus, quo non potest sine suo demerito privari; at verò antequam approbatio semel data est, quàmvis Sacerdos ad eam accipiendam habeat jus, non tamen in ea, & ideo quàmvis injustè, tamen validè negatur.

Sicuti qui emit rem à me; ante traditionem habet jus ad rem emptam, & ideo injustè vendo eam tertio; si tamen eam vendo, & trado, valet secunda venditio; nec primus emptor potest rem repetere à secundo emptore; quia ante traditionem non habebat jus in re, sed tantùm jus ad rem: sin autem primo emptori etiam tradita fuerit res, jam non solum injustè venditur tertio; sed etiam invalidè, quia jam habebat jus in re; quã proinde non poterat privari pro libito vendentis; nequidem validè.

Et quid clarius, quàm beneficium v. g. collatum, non posse pro libito collatoris validè auferri; tametsi primò potuerit validè, immò, & aliquando licitè negari? Et idem est, de privilegio, quod transit in contractum aut quasi contractum. Igitur de prima parte Concluf. communiter ita sentiunt DD.

De secunda verò non modica est inter eos controversia, his affirmantibus, Regularem validè absolvere, illis negantibus. Porro affirmantes adducunt quoddam privilegium, concessum à Bonif. VIII. in Extravag. Super cathedram 2. de Sepult. ibi: Statuimus etiam & ordinamus auctoritate predictã, ut in singulis Civitatibus & Dioccesibus in quibus loca fratrum ipsorum consistere dignoscantur, vel in civitatibus & Dioccesibus, locis ipsis vicinis, in quibus loca huiusmodi non habentur, Magistri, Priores, Provinciales Prædicatorum, aut eorum Vicarii; & Generales & Provinciales

Bulla 1717
Romani Pa
repti talia
da fuit al
termina
jus vult
& Concil.
Trid. per
Bullam
Greg. XIII
de novo
193.
Episcopus
non potest
pro libito
suo negare
approbatio
nem perso
ne dignæ
tam petenti
191.
Respon
sionem
192.
Episcopus
non potest
pro libito
suo negare
approbatio
nem perso
ne dignæ
tam petenti
194.
Probatur
prima pars
Concl. ex
Concl. Tri
dent.

193.
Objectio
194.
Res tui
vendida ante
te traditio
nem potest
alteri validè
vendi, se
cus post tra
ditionem
Beneficium
semel rite
collatum
non potest
pro libito
collatoris
auferri
197.
Probatur
oppositum
à Paris
Concluf. ex
privilegio
concesso à
Bonif VIII.
Extrav. 2.
de Sepulc.

Ministri & Custodes Minorum Ordinum prædicatorum, ad præsentiam Prælatorum eorundem locorum se conferant per se vel per fratres, quos ad hoc idoneos fore putaverint, humiliter petant, ut fratres, qui ad hoc electi fuerint in eorum Civitatibus & Diocesis, Confessiones subditorum suorum, confiteri sibi volentium, audire libere valeant, & huiusmodi confessionibus (prout secundum Deum expedire cognoverint) poenitentias imponere salutaris, atque eisdem Absolutionis beneficium impendere de licentia, gratia, & beneplacito eorundem. Ac deinde præfati Magistri, Priores, Provinciales & Ministri Ordinum prædicatorum eligere studeant personas sufficientes, idoneas, vitæ probatas, discretas, modestas atque peritas ad tam salubre ministerium & officium exequendum: quas sic ab ipsis electas representent, vel faciant præsentari Prælati, ut de eorum licentia, gratia & beneplacito in Civitatibus & Diocesis eorundem huiusmodi persona sic electa Confessiones confiteri sibi volentium audiant, imponant poenitentias salutaris, & beneficium Absolutionis impendant, prout superius est expressum, extra Civitates & Dioceses, in quibus fuerint deputata, per quas eas volumus & non per Provincias deputari, Confessiones nullatenus audiri.

Ne autem oriretur quæstio de numero personarum, continuo atrox Pontifex: Numerus autem personarum assumendarum ad huiusmodi officium exercendum, esse debet prout universitas Cleri & populi, ac multitudo vel paucitas exigat eorundem.

Postea, providens Bonifacius fieri posse, ut Prælati requisiti negent licentiam audiendi Confessiones iuste vel iniuste, subiungit: Et si idem Prælati petitam licentiam Confessionum huiusmodi audiendarum concesserint, illam præfati Magistri, Ministri, & alii cum gratiarum recipiant actione, dictæque persone sic electæ commissum sibi officium exequantur. Quod si forte iam dicti Prælati quemquam ex dictis fratribus præsentatis eisdem, ad huiusmodi officium nolent habere, vel non ducerent admittendum: eo amoto vel subtracto loco ipsius, similiter eisdem præsentandis Prælati, possit & debeat alius subrogari.

Si vero idem Prælati præfatis fratribus ad Confessiones (ut præmittitur) audiendas electis, huiusmodi exhibere licentiam recusarint, nos ex nunc ipsis, ut Confessiones sibi confiteri volentium libere liciteque audire valeant, & eisdem poenitentias imponere salutaris, atque eisdem beneficium Absolutionis impartiri, gratias concedimus de plenitudine Apostolica potestatis.

198. Hoc privilegium confirmavit Clemens V. in Conc. Viennensi, & refertur Clement. Dudum de Sepult. ablatâ quadam magis amplâ concessione Bened. XI. quæ habetur in Extravag. Inter cunctas. 1. de Privilegiis ibi: *Ve autem Diocesis honor debitus reservetur, præcipimus ut Provinciales, Priores Prædicatorum & Ministri Minorum Ordinum prædicatorum per se vel alios, verbo vel scripto eis significant, se fratres ad huiusmodi Confessionum audiendarum & poenitentiarum imponen-*

darum officium elegisse, & non nominando aut coram ipsis sibi eos, nec illorum numerum exprimendo, petant humiliter à Diocesis eisdem, quod idem electi Fratres de ipsorum beneplacito & licentia, dictum possint in eorum Civitatibus & Diocesis, intra eis determinatos fines, officium exercere. Quod si denegent, vel intra triduum non concedant, ex tunc idem Fratres nihilominus auctoritate eadem huiusmodi officium exequantur.

Hanc amplam concessionem Clemens V. supra revocavit hisce verbis: Dudum à Bonifacio Papa VIII. prædecessore nostro infra scripta edita decretali, Benedictus Papa XI. prædecessor noster aliam illius revocatoriam promulgavit: quia quia (ut probavit effectus) ne dum pacis ab Auctore ipsius sperata fructum non attulit, quin immo discordia, pro qua sedanda processerat, fomentum non modicum ministravit: nos eam omnino cassantes, aliam à præfato Bonifacio editam sacro instante & approbante Concilio innovamus.

Sed nunquid hæc Clementina revocata est per Concil. Tridentinum? Negant illi, qui affirmant, Regularem in casu proposito posse valide absolvere. Quia, inquit, communiter Iurisperiti per privilegium simpliciter intelligunt illud, quod non est insertum iuri communi; jam autem Clementina illa est inserta iuri communi.

Et ideo Sixtus IV. Extravag. de Treuga & pace c. 2. vocat eam, *Ius commune*, ibi: *Per hoc tamen ipsi Fratres Mendicantes non censentur excommunicati, quod minus secundum iuris communis, & privilegiorum eisdem concessorum dispositionem, Confessiones audire, & poenitentias imponere valeant.*

Et Concil. Viennense supra, vocat Extravagantem Bonifacii, *Decretalem*, ibi: *Dudum à Bonifacio VIII. prædecessore nostro infra scripta edita decretali.*

Bonifacius autem supra, appellat eam, *Statutum & ordinationem*, ibi: *Diligenti cum Fratribus nostris deliberatione præhabita super eo ad honorem Dei & exaltationem Catholice fidei, quietum statum partium prædicatorum, ac salutis animarum fidelium incrementum, de ipsorum Fratrum consilio auctoritate Apostolica statimus & ordinamus &c.* Quæ verba satis clare designant, hoc non esse privilegium, sed legem communem, maximo consilio & consideratione ab Ecclesia Romana editam, cui proinde non est verisimile Concil. Trid. voluisse derogare per illa sola verba: *Privilegium & consuetudine quacunque etiam immemorabili, non obstantibus.*

Præterea in præmio Clementinarum Sammus Pontifex Joannes XXIII. præcipit, quod omnes Clementinæ, nullâ exceptâ, recipiantur, ibi: *Nunc igitur (opportunitate captâ) illas (Constitutiones Clement. V.) vobis sub Bulla nostra transmittimus: ad vestram per Apostolica scripta mandantes, quatenus eas promptu affectu suscipiatis, & studio alacri: eis, sic vobis manifestatis & cognitis, usuri de cetero in iudiciis & in*

scholis. Data Avinione 8. Calendas Novemb. Pontificatus nostri anno 2. Hoc autem solum dicitur de legibus Ecclesiasticis.

Quin immo ipsum Conc. Trident. appellat dictam Clement. Legem, prout distinguitur contra privilegium; nam less. 25. de Refor. cap. 13. Decernit Sancta Synodus, ut quibuscumque in locis iam ante annos 40. Quarta, qua funeralium dicitur, Cathedrali aut Parochiali Ecclesia solita esset persolvi, ac postea fuerit ex quocumque privilegio aliis Monasteriis, hospitalibus aut quibuscumque locis piis concessa, eadem post hac integro iure & eadem portione, qua antea solebat, Cathedrali seu Parochiali Ecclesie persolvatur: non obstantibus concessionibus, gratis, privilegii, etiam Magni nuncupatis, aut aliis quibuscumque. Iam autem Quarta non solvitur, nisi per dictam Clementinam: ergo supponit Concil. eam esse legem communem, nam omnia indulta, contra eam obtenta, vocat privilegia.

Et sane omnes Episcopi si interrogarentur, quo iure Parochis debeat Quarta, responderent citius iure communi. Si quæras ab ipsis, ubi sit illud jus commune, non aliud possunt ostendere, quam dictam Clementinam. Si ergo Clement. Dudum, est jus commune respectu Quartæ funeralium, quare non etiam respectu præsentationis Confessorum Regularium; & eorum approbationem seu admissionem? Nulla apparet ratio disparitatis.

Sed ratio eadem est; quia dicta Clementina est sententia quadam diffinitiva, datâ ratione controversiæ ortæ inter Clericos & Religiosos, ut patet ex illis verbis: Ab olim siquidem inter Prælatos & Rectores seu Sacerdotes ac Clericos parochialium Ecclesiarum, per diversas mundi Provincias constitutos, ex una parte, & Predicatorum & Minorum Ordinum Fratres ex altera (paci amulatore Zizania procurante) gravis & periculosa discordia extitit suscitata, super predicationibus fidelium populis faciendis; eorum Confessionibus audiendis, penitentibus inungendis eisdem; & tumulandis defunctorum corporibus, qui apud fratrum ipsorum Ecclesias sive loca noscuntur eligere sepulturam. Quis autem dixerit, sententiam diffinitivam esse privilegium, & non magis legem communem?

Verum hæc est quæstio de nomine; de re constat; quod sit privilegium insertum iuri communi, quod Bartholus & alii gravissimi DD. citati à Rodrig. to. 1. q. Reg. q. 59. a. 2. docent, non revocari per legem de novo institutam, nisi specialiter de ipso mentionem faciat, etiam si apponat quæcumque non obstantia generalia. Tale quippe privilegium iam induit sibi aliud nobilissimum nomen, scilicet legis communis & generalis. Quam utique sententiam procul dubio multi doctissimi viri, qui Concilio interfuerunt; probè sciverunt, ac proinde si voluissent derogare illi Clementinæ, magis expressè id fecissent.

Si dixeris; hæc Clementina non concernit

universalem Ecclesiam, sed solum FF. Minores & Predicatores; ergo non est lex universalis. Respondent: multa talia esse Decreta in iure communi, quæ concernunt particulares Ecclesias, & tamen ab Omnibus habentur pro legibus Ecclesiasticis, idque quia concernunt bonum commune Ecclesie & salutem animarum, uti etiam concernit hæc Constitutio, ut patet ex verbis Bonif. suprâ relatis.

Hanc sententiam docet Navar. in Man. cap. 27. n. 264. ibi: Episcopo sine justa causa nolente admittere (Regulares ad audiendas Confessiones) possunt presentati facere illa, perinde ac si fuissent admissi. Nec videtur obfistere Conc. Trident. tum quia huiusmodi presentatus & sine justa causa ab Episcopo reiectus, habetur pro approbato ab eo.

Sicut & Regularis, petens licentiam transiendi ad Regulam strictiorem, negatâ eâ sine justa causa, habetur pro licentia donata, cap. Licet 18. de Regul. ibi: Talis ergo postquam à Prælati suo transiendi licentiam postulaverit, ex lege privata (que publica legi prædicat) absolutus, libere potest sanctioris vite prepositum adimplere: non obstante protestatione inadmiratione Prælati: quia privilegium meretur amittere, qui concessa sibi abutitur potestate.

Et sicut Abbas, qui petiit tertio benedictionem ab Episcopo, habetur pro benedicto; si eam sibi neget. cap. 1. de Suppl. neglig. Prælat. Statuimus præterea, ut si Episcopus tertio cum humilitate ac devotione (sicut convenit) requisitus, substitutos Abbates vestros benedicere forte renuerit, eisdem Abbatibus liceat proprios Monachos benedicere, & alia, quæ ad officium huiusmodi pertinent exercere, donec ipsi Episcopi suam duritiam recogitent; & Abbates benedicere non recusent.

Tum (prosequitur Navar. n. 265.) quia Concil. Trident. non videtur voluisse derogare iuri communi & conciliari; neque Concil. Lateran. argumento dicti solemnisi Archidiaconi, quod requirit derogationem expressam Concilii ad hoc, ut illi censetur derogatum, de quo latè Felinus in cap. Nonnulli de Rescriptis: Tum quia expedit jura concordare, & possumus hæc jura commodè concordare. Hactenus Navarrus.

Eandem sententiam, sed restrictam ad solos Predicatores & Minores docet Ioan. de la Cruz lib. 2. de statu Relig. cap. 6. dub. 1. ibi: Dixi; Præter Predicatores & Minores; nam de istis disponitur in Clementina: Dudum de Sepult. quod electi à suis Prælati, coram Ordinario se presentent, humiliter petentes, ut suo placito liceat suarum ovium audire Confessiones: & si Ordinarius ex causa rationabili aliquem expellit, non potest Confessiones audire; si tamen sine causa expellatur, non manet expulsi, sed à Papa tunc sibi conceditur ibi iurisdictione: immo si non expectatâ presentatione dictâ Ordinarius præmonens dicat, Non presentetur.

objectio. & Solvitur.

203. Hanc sententiam docet Navar.

Præbat à filiis militum cap. 18. de Regul.

204. Aliud similit.

cap. 1. de Suppl. neglig. Prælat.

Alia probatio Navarrus.

205. Eandem sententiam docet Ioan. de la Cruz, sed restrictam.

Conc. Trident. appellat Clement. Dudum legem.

Reverentia privilegii concessi à Rege ad Prælatum.

199. An Clerici debent iuramentum in iudicio per Trid. den.

201. Quæritur si iuramentum debetur Prælati iure communi.

Privilegium iuri communi insertum non revocatur per legem posteriori, nisi specialiter eius mentionem.

202. Si dixeris; hæc Clementina non concernit

sententis aliquos Religiosos, quia non admittimus, secundum Card. ibi possunt, qui erant præsentandi, Confessiones audire absque alia præsentatione. Hæc ille.

206.
Alii Auctores pro illa sententia.
Rodríguez.
Villalobos.
Layman.
Henríquez.
Miranda.
Fagundez.
Diana.

Lezana.

Diana mutavit suam sententiam.

207.
Rationes quare mutaverit.

Clementis non agit de eo, de quo Trident. iuxta Dianam.

Alios plures & gravissimos Auctores ut Rodrig. Villalobos, Layman, Henríquez, Miranda, Fagundez &c. citat Diana p. 3. tract. 2. resol. 24. & clarè eam sequitur 4. p. tract. 4. Miscel. resol. 200. ibi: Ex his inferitur, quod licet secundum Aliquos approbatio Confessorum Regularium possit ab Episcopis ex iusta & rationabili causa restringi & limitari ad certum tempus, locum atque personas, si tamen id fiat sine iusta causa, probabilissimum est, talem restrictionem non valere. Ita Lezana in Sum. qq. Regul. c. 19. n. 8. Miranda in Man. to. 1. q. 45. a. 10. Henr. l. 3. de Pœnit. c. 8. n. 5. & 9. Hæc ille.

Si autem limitatio sine causa non valeat, sequitur manifestè, nec valere absolutam rejectionem sine causa: quæ enim ratio disparitatis? Nihilominus idem Auctor p. 8. tract. 1. resol. 85. mutavit sententiam suam, & valdè sollicitus pro Regularibus: Caveant, inquit, Regulares à supradicta Navarri & Aliorum sententia, alioquin in eorum damnum, & Religionis tristes tragœdias suscitabunt. Sed prius debuisset monere Episcopos, ut caveant ab injusta rejectione Regularium, quæ possit esse occasio tristem tragœdiarum.

Et verò, quas putamus Dianam habuisse rationes, ut recederet à priori sententia, quam vocaverat probabilissimam? In praxi, inquit, ita servatur. Patet expressè ex verbis Concilii. Sanè ideo dictum est: *Nullum etiam Regularem*. Et expressè: *Privilegiis non obstantibus*. Quare revocata sunt illa privilegia, quàmvis ex dispositione juris, & in corpore juris inserta: quia id planè sonat nova lex, & dispositio Concilii Trident. Immo in eadem Clement. *Dudum*, ea juris dispositio restringebatur ad illos ministros, qui erant necessarii pro multitudine populi: cujus necessitatis iudicium spectabat quoque ad Episcopum. Hæc ille.

Ac post pauca: Dico, quòd, ut vi Constitutionis Concilii Tridentini, Religiosus non possit excipere Confessiones læculationum, Episcopo etiam injustè negante approbationem, non sit opus derogare Clement. citatæ: pro quo notandum in prædicta Clement. Superiores Prædicatorum & Minorum non debere præsentare suos, ut solum per Episcopum judicentur idonei ad Confessiones excipiendas, sed ut Episcopus concedat eis facultatem illas excipiendi, atque adeò ut illis det jurisdictionem, quo injustè negante, eam concedit Pontifex.

Hæc clarè patet ex textu: unde ea Clement. non agit de eo, de quo Trident. cap. citato, & utrumque jus optimè potest simul consistere, ut videlicet si præsentatis juxta

modum in Clement. præscriptum, Episcopus nolit jurisdictionem concedere, eo ipso concedat Pontifex, cujus tamen jurisdictionis alterutro modo obtinendæ non sunt capaces post Trident. nisi præcedat Episcopi approbatio. Hucusque Diana.

Rursus, aliquibus interjectis, sic ait: Et tandem non deseram hic adnotare cum Card. de Lugo de Sacram. Pœnit. disp. 21. sect. 3. n. 55. sententiam contrariam Navarri & Aliorum supra relatam, etiamsi probabilis esset, ad praxim tamen parùm aut nihil posse conducere: quia facultas illa Prælati Regularibus concessa, exponendi ad Confessiones eos, quos præsentatos Episcopus nollet acceptare, concessa quidem fuit cum multis limitationibus, quæ habentur in dicta Clement. *Dudum* de sepult. præsertim, quòd renuente Episcopo, aliquem ex sibi præsentatis admittere, Prælati Regularis alium illius loco debeat subrogare. Atque quòd non plures præsententur Episcopo, quàm sint necessarii: sed numerus, inquit, personarum assumendarum ad huiusmodi officium exercendum, esse debet, prout universitas Cleri & populi, ac multitudo vel paucitas exigat eorumdem.

Quæ limitatio licet solum procedat quoad privilegium ibi concessum, & non de facto, quia de facto Religiosus idoneus jus habet, ut approbetur, licet non sit necessarius, ut supra vidimus; qui tamen volunt uti privilegio illius Clement. deberent illo uti cum illa limitatione ibi posita: potest autem Episcopus semper, aut ferè semper dicere, se nolle approbare illos Regulares, quia pro numero penitentium illius loci non sunt necessarii plures pro tunc: cuius contrarium in praxi probare difficillimum erit, atque adeò in praxi non video, quomodo possit utilis esse illa sententia, cujus assertio aliunde non deservit, nisi ad irritandos & exacerbandos Episcoporum animos contra personas Regulares. Hæc tamen præfatus Auctor pro nostra Conclusionem. Sed nunquid efficaciter?

Nota, Clement. *Dudum* tantum loqui de FF. Prædic. & Min. & quàmvis alii Regulares communicent cum ipsis in suis privilegiis & omnibus gratis, eisdem in jure concessis & in corpore juris insertis, haud equidem illa communicatio est inserta in corpore juris; adeoque est merum privilegium, & per consequens revocatum à Trident. per illa verba: *Privilegiis & consuetudine quacumque, etiam immemorabili, non obstantibus*. Hoc prænotato.

Respondent Adversarii ad primum; sibi non constare de contraria praxi: immo constare sibi à paucis temporibus ab aliquo Regulari, qui prætendebat se injustè rejectum, sententiam Navarri fuisse practicam. Deinde, ut constaret Dianæ suam opinionem praticari, admittere deberet, Episcopos injustè rejectos Regulares ab audiendis Confessionibus, quod Episcopi

Episcopi non facile admitterent; neque præsumendum est, nisi clarè constet; quia nemo præsumitur malus, nisi probetur.

Quantum ad verba Concil. Respondent, dictum esse: Nullum, etiam Regularium, ad confirmandam Constitutionem Leo. X. in Concil. Later. quæ expressis verbis concedit Episcopis examen Regularium ibi: Possunt, illi per eosdem Episcopos & Prælatos super sufficienti literatura & aliqua saltem huiusmodi Sacramenti penitentia examinari. Et Clem. Dudum, quæ concedit Episcopis auctoritatem negandi licentiam præsentatis, iustè id causâ suadente, non tantum uni, sed etiam omnibus, ut statim patebit: adeoque concedit implicitè potestatem examinandi, cum sine examine regulariter nequeat Episcopus iustè quempiam rejicere.

Fieri quidem absolute potest, ut aliunde habeat noticiam imperitiæ alicujus præsentati, quem tunc etiam sine examine posset rejicere; tamen per se loquendo prærequiritur examen, ut tantò securius Episcopus eum rejiciat: ergo qui dat potestatem rejiciendi ex justa causa, etiam exinde videtur dare potestatem ad illud medium, quòd per se requiritur ad explorandam justam causam.

Quòd autem Episcopus non solum unum, sed omnes præsentatos, ex justa causa possit rejicere, docet Glossa in Clement. Dudum, verb. Quemquam, ubi sic ait: Videtur quòd omnes refulari non possunt: dic contra, secundum Io. Mo. cum hoc verbum intris, a quo possit universali: & extendatur in edictis Prætorum ff. vi. bo. rap. Prætor §. Homines. ff. de Constit. pecun. l. i. §. i. de negl. gest. l. 1. §. 1. & 3. alias secundum eum fieri posset fraus Constitutioni, quæ multa requirit in talibus Fratibus sup. ver. Ac deinde.

Eodem modo loquitur Glossa in Extravag. Super Cathedram, eodem verbo: Et sic, inquit, non possunt plures refulari. Dic contra, quia hoc verbum, Quemquam, est intris, quòd a quo possit universali &c. ut supra.

Ergo secundum illas Glossas, etiam omnes præsentati possent rejici, & rejecti ex justa causa, nullam haberent jurisdictionem absolvendi, sed alii subrogari possent non tantum semel, sed pluries, ut docet Glossa in Extravag. præallegata verb. Subrogari, dicens: Sed nunquid hæc subrogatio fieri poterit pluries? Videtur quòd non, quia semel sufficit, arg. ff. de arb. Si duo §. Semel. & ff. de aqua plu. arce. In diem Sol. dicta in a loquuntur, ubi res effectum habuit, sed hic non habuit, & ideo est iterandum. Sed quoties? Dic trimum requisitionem ad minus necessariam. Et similis questio not. ext. de offic. deleg. Cum causa. Et distingue circa hoc: Aut recusat subrogatus à Prælo ex causa, utpote quia non habet qualitates expressas sup. eo vers. Ac deinde. & tunc Fratres sibi imputent, qui malum elegerunt: mala enim electio est in culpa Aut si de causa: & tunc succedit Papalis licentia seu gratia.

Eodem modo loquitur Glossa in Clement. Dudum, verb. Subrogari: Si non recipitur, sed ex iusta causa, quia non est qualis supra describitur, sibi imputent, qui malum elegerunt, si sine causa succedit Papa licentia, ut statim sequitur secundum Ioan. Monac.

Et reverà, si subrogatum, ex justa causa possit rejicere, quidni etiam primò electum? Et si unum subrogatum; & unum electum possit ex justa causa rejicere, quidni secundum & tertium? Quidni omnes electos? Et si Pontifex subrogato, sine causa rejecto, confert jurisdictionem & licentiam absolvendi, quidni eandem conferat electo. injustè rejecto? Quidni omnibus electis, si absque causa non admittantur? Planè eadem est omnium ratio; & absurdum foret, Pontificem potius subrogato conferre jurisdictionem, quam electo, & potius uni, quam omnibus, si omnes injustè rejiciantur.

Rogat quispiam, cur ergo Pontifex requirat illam subrogationem? Respondent: quia supponit facile fieri posse, ut inter multos unus aliquis inidoneus præsentetur; difficulter autem, immo moraliter fieri non posse, ut omnes vel maxima pars sit inidonea; similiter rari contingere, ut Superiores pro inidoneo subrogent alium inidoneum.

Sanè non de unico subrogato loqui Pontificem, manifestum est ex ipsis verbis Clement. Si, inquit, eidem Prælati (subrogatione factâ) præfatis Fratibus ad Confessiones, ut præmittitur, audienda electis, huiusmodi exhibere licentiam recusant (sine causa) nos ex nunc ipsis &c. Ergo non solum subrogato, sed omnibus injustè rejectis.

Sed quid si Episcopus non recuset expressè, sed non det vel negligat? Respondet Glossa in Clement. verb. Recusant: Videtur quòd locum haberet hoc privilegium post trimum requisitionem vel requisitionem per Decret. 1. de Suppl. neglig. Prælat. Vide supra. Ergo falsum apparet, quòd supra Diana refert ex Lugone, sententiam Navarri, quàmvis probabilis esset, ad praxim tamen parum, aut nihil conducere posse, propter scilicet illam subrogationem, quæ, ut ostensum est, haud necessaria est, quando absolute constaret aliquem injustè fore rejectum, sed tunc tantum, quando iustè rejicitur.

Ad illud, quòd addit Card. Lugo, posse Episcopum semper aut ferè semper dicere, se nolle approbare illos Regulares, quia pro numero poenitentium illius loci non sunt necessarii. Respondetur: illud iudicium non esse penes solum Episcopum, sed etiam penes Prælatum Regularem, vel tertium Iudicem. Neque enim uspiam in jure conceditur solum Episcopo illud iudicium, ut patet ex verbis Clement. & Extravag. supra allegatis.

Hinc Glossa in Clement. verb. Exigit. Si, inquit, contendit Episcopus cum Fratibus, dicens,

210. Quæstio dicitur non sit à Conc. Trid. Nullam autem in Regularium

211. Episcopus potest ex iusta causa, quæcunque præsentatos, non solum unum, sed omnes

212. Subrogatio de qua loquitur Clement. non potest fieri pluries

213. Ad quem spectet dicere de sufficienti numero Confessionum

213. Eadem est ratio primò electi & subrogati

Cur Pontifex requirat illam subrogationem

214. Pontifex non loquitur de unico subrogato

Quid si Episcopus non recuset expressè, sed non det vel negligat

215. Ad quem spectet dicere de sufficienti numero Confessionum

minorem numerum sufficere: recipiat Episcopus numerum, de quo videtur, de reliquis recurat ad arbitrium boni viri, id est, Iudicis, ff. de verb. oblig. Continuus §. Cùm ita secundum Ioan. Monac. qui dixit, quod cante forte faceret Episcopus, si in principio, cum concedit licentiam, taxaret numerum: liceret enim à principio quandoque, quod non liceret ex postfacto ff. de Pact. In traditionibus. Simili modo loquitur Glossa in Extravag. eodem verbo.

Ergo Episcopus non potest semper, aut ferè semper rationabiliter dicere, se nolite approbare illos Regulares, quia pro numero pœnitentium illius loci non sunt necessarii. Si dicat irrationabiliter, sicut semper potest dicere, jam injustè rejicit, & idèd hoc ipso Pontifex eos approbat, & concedit jurisdictionem similem illi, quæ à jure conceditur Parochis.

216. Sic enim ait Pontifex: Per huiusmodi autem concessionem nequaquam intendimus personis seu Fratribus ipsis, ad id taliter deputatis, potestatem in hoc impendere ampliotem, quam in eo Curatis vel Parochialibus Sacerdotibus est à jure concessa: nisi forsitan eis Ecclesiarum Prelati ubertorem in hac parte gratiam specialiter ducentur faciendam.

Ubi Glossa verb. Concessa: Hoc, inquit, intendit, quod in casibus Episcopis reservatis non possunt absolvere. Et infra: Sit ergo sensus, quod non absolvat Frater, quem non absolvit Curatus. Per consequens, quod absolvat Frater, quem absolvit Curatus.

Sicut ergo, si Papa concederet mihi beneficium parochiale sub hac conditione: Si Episcopus invenerit per examen, me esse sufficientem & idoneum, statim ac inventus fuero idoneus ab Episcopo, collatum est mihi beneficium, non ab Episcopo, sed à Papa, & possum absolvere meos subditos, estò Episcopus injustè nolit me approbare; quidni similiter Regulares, qui sunt Parochi delegati à Summo Pontifice, quidni, inquam, possint absolvere hoc ipso quod inveniuntur idonei, estò Episcopus injustè neget approbationem?

217. Quod autem sint Parochi delegati à Summo Pontifice, patet ex Clement. ibi: Sic eos (FF. Prædic. & Minor.) in prædicationis officio & propositionibus Verbi Dei, ac in omnibus aliis su prædicationis tamquam cooperatores eorum idoneos & laborum suorum participes, promptè benignitate recipiant, ac affectuosè admittere non omittant, ut proinde illis eterna beatitudinis premium augetur, & animarum salutis incrementa felicia procurentur. Alloquitur Pontifex universos Ecclesiarum Prelatos cujuscumque eminentiæ, statûs, vel dignitatis existant, ac Sacerdotes parochiales & Curatos sive Rectores.

Cæterùm præsentationem, de qua in Clement. non fuisse necessariam ad accipiendam ab Episcopo jurisdictionem, colligi videtur ex verbis suprâ relatis: Nisi forsitan eis Ecclesiarum Prelati &c. Ergo non loquitur de solis Fratribus, à Prelatis Ecclesiarum injustè rejectis;

Præsentatio, de qua in Clement. non est necessaria ad accipiendam jurisdictionem

quomodo enim eis specialem gratiam ducentur ab Episcopo faciendam, qui nequidem communem gratiam volunt facere? Ergo loquitur Pontifex de omnibus etiam gratiosè à Prelatis admittis, illisque ipse concedit potestatem jurisdictionis, quæ à jure concessa est Parochis.

Quàmvis ergo tunc temporis nondum esset generaliter necessaria approbatio Episcopis, etiam pro illis, qui immediatè habebant potestatem à Pontifice, v. g. qui eligebantur per Bullam Iubilai aut Cruciatæ; equidem necessariam fuisse pro Regularibus, ad accipiendam generalem jurisdictionem immediatè à Pontifice vi illius Clement. patet ex ejus verbis.

Hæc quippe ratione voluit Concilium sopire discordias, quæ erant inter Episcopos ex una, & FF. Prædic. & Min. ex altera partibus, his scilicet dando immediatè jurisdictionem, sic tamen ut necessariò deberent se præsentare Episcopis, & ab ipsis approbari; interim cum hac limitatione, ut si injustè rejicerentur, eo ipso censerentur approbati, & possent uti jurisdictione, sibi à Pontifice concessa.

Profectò vel ex hac ipsa controversia seu discordia inter Episcopos & Fratres prædicatos, siquid probatur, ante Clement. prædicatos Fratres habuisse jurisdictionem absolvendi immediatè à Pontifice: si enim eam debebant accipere ab Episcopo, non poterat esse ulla quæstio inter ipsos, cum Episcopus non teneretur ipsis dare jurisdictionem magis, quàm aliis Sacerdotibus.

Confirmatur ex Privilegio Nicol. IV. quo Concessit Fratibus Minoribus Observantia auctoritatem audiendi in Confessionibus omnes quatuorcumque Diocesum, & in illis extraneos & forenses absolvendi, etiam à casibus, quos Diocesani licentiam, in quibus Fratres ad hoc deputati fuerint, duxerint committeudos. Ita habetur in Monum. Ord. in 1. impress. fol. 30. & in 2. fol. 114. conc. 240. & in Supplem. fol. 59. conc. 159. Porro Nicolaus præcessit Clement. V. annis 12. aut 13. Ergo ante Clementinam FF. Min. habebant jurisdictionem absolvendi immediatè à Pontifice.

Idem colligitur ex Extravag. Inter cunctas ibi: Electi igitur ab ipsis Fratibus ad audiendas Confessiones & poenitentias iniungendas, liberè auctoritate Apostolicâ absque licentia Diocesanorum, & aliorum Prelatorum inferiorum exemptorum & non exemptorum, quibus subsunt, qui ad confitendum accedunt, audiant eos, peccata sua confiteri volentes &c. absolvant ipsi, poenitentias salutaris iniungant.

Et infra: Ut autem Diocesanis honoris debitum reservetur, præcipimus, ut Provinciales, Priores Prædicatorum, & Ministri Minorum Ord. præfatorum, per se vel alios verbo vel scripto eis significant, se Fratres ad huiusmodi Confessionum audiendarum & poenitentiarum iniungendarum, officium elegerint, & non nominando, aut coram ipsis sistendo eos,

nec illorum numerum exprimendo, petant humiliter à Diocesani esidem, quod idem electi Fratres de ipsorum beneplacito & licentia dictum possint in eorum civitatibus & Diocesis mira eis determinatos fines officium exercere. Quod si denegent, vel intrà triduum non concedant, ex tunc idem Fratres nihilominus auctoritate eadem huiusmodi officium exequantur. Datam verò licentiam per Diocesanos mortem nolumus terminari. Per hoc autem non intendimus quod sepe dicti Fratres, qui ad hoc eligentur officium exercendum, plus habeant in audiendis Confessionibus & poenitentis iniungendis, quam Parochiales Sacerdotes noscuntur habere. Sicq; de casibus Episcopis & Superioribus, quos inferius annotamus, ac Sedi Apostolica reservatis, se nullatenus intronittant. Hucusque Benedictus XI. praedecessor Clement. V.

Ergo tunc temporis per illam licentiam seu approbationem Episcopi, non fuit data iurisdic-tio, sed erat dumtaxat aliqua ceremonia seu signum debiti honoris & respectus. Quidni idem dicamus de licentia seu approbatione, quae requiritur in Clement. Dudum? Quamvis enim revocet hanc Extravag. addendo aliquas particulas, restringentes potestatem seu iurisdictionem datam per eam, equidem nullam continet particulam, quae cogat per licentiam intelligere iurisdictionem.

Et sane si Pontifex Clemens V. voluerit supplere iurisdictionem injustè negatam, quo fundamento dixerit aliquis, noluisse supplere approbationem injustè negatam? Non est credibile Concil. Generale voluisse favere injustitiae Episcoporum. Ita respondent Adversarii ad argumenta Dianae.

Sed non propterea recedendum à Conclusionem, quae affirmat Regulares in casu proposito invalidè absolvere, eo quod Alex. VII. die 24. Septemb. an. 1666. damnaverit ac prohibuerit ad minus tanquam scandalosam hanc propositionem: Satisfacit precepto annuae Confessionis, qui constituitur Regulari, Episcopo praesentato, sed ab eo iniuste reprobat. Satisfaceret autem, si Regularis tali casu validè absolveret, ut patet ex alibi dictis.

Neque solus Diana docet nostram Conclusionem, sed etiam Suarius, Regius, Lugo, & Alii, quos Diana sup. part. 8. Resol. 85. citat, esseque communior sententia Doctorum.

Et quidem Suarez Disp. 28. Sect. 5. n. 12. & seqq. sic ait: Advertendum est, duo fuisse à Pontif. requisita: Primum, petitio licentiae ad eligendos Confessores: Secundum, praesentatio eorum, quae in rigore significat personalem praesentiam; Ex quibus Sylvester verb. Confessor 2. q. 1. dicit, primum non fuisse necessarium simpliciter; sed ex quadam urbanitate: secundum verò fuisse ita necessarium, ut sine illo non possent isti Religiosi gaudere privilegiis Pontificiis. Navarrus autem c. 27. n. 294. (aliàs n. 264.) dixit utrumque esse necessarium, quia Pontifex eodem tempore utrumque postulat.

Unde Armilla verb. Absolutio n. 24. dicit, si Religiosi non servent hanc solemnitatem, sed simpliciter petant ab Episcopo licentiam audiendi Confessiones, posse quidem ab ipso Episcopo recipere iurisdictionem, non tamen per privilegia Pontificia, nisi tacite vel expressè intelligatur Episcopum cedere iure suo, & esse contentum. Haecenus de iure usque ad Trident. Ita Suarez.

Si autem à me quaeritur, an adhuc obliget illa forma praesentationis. Respondeo; petitionem licentiae ad eligendos Confessores consuetudine esse abrogatam; cum Superiores non soleant amplius petere licentiam eligendi, sed tantummodo iam electos praesentare Episcopo (aliquando etiam solum per litteras, ut scio abhinc paucis annis aliquos praesentatos fuisse Episcopo Gandenli, & ab eo approbatos) ab eo examinandos & approbandos.

Immo Suarez supra n. 13. existimat quacumque ratione Episcopi contenti sint, & Religiosos approbent, illis satis esse, ut privilegiis suis utantur; nam, inquit, si in restrictione supra dicta (id est, necessitate approbationis) Concilium addidit aliquid priori iuri (scilicet non sufficere approbationem injustè negatam) cur non in ampliatione? Praesertim cum Concilium ipsum hoc expressè relinquat voluntati Episcoporum, & verisimile non sit, nunc plus requiri in Sacerdotibus Regularibus, quam à saecularibus postuletur. Haec ille.

Responderi posset: quamvis nunc nihil plus requiratur in Sacerdotibus Regularibus, quam saecularibus ad accipiendam iurisdictionem ab Episcopo, vel à Pontifice per Bullam Tübici vel Cruciatæ; equidem plus videtur requiri, scilicet praesentatio sui Superioris, ad accipiendam iurisdictionem universalem, immèdiatè à Pontifice, iuxta alibi dicta.

Cæterum, ut ad principalem controversiam veniamus, Suarius supra n. 13. sic ait: Sed hæc sententia (Navarri) nec vera, nec practicè probabilis mihi videtur. Primum; quia illa exceptio repugnat expressè illis verbis Concilii: Nullus Sacerdos saecularis vel Regularis. Ubi primum eos in hoc æquiparat. Deinde rogo, an Concilium aliquid novum statuat circa Regulares, nec ne: si nihil, cur eos nominat? Et si aliquid, ergo & aliquid addit iis, quæ antea statuta erant; & id quod denuò statuit, vult ad Regulares extendi: statuit autem, ut requiratur approbatio obtenta; ergo vult hanc etiam Regularibus esse necessariam, & hoc addit antiquiori iuri. Ita Suarez.

Respondent Adversarii: præterquam quòd illa verba: Nullus Sacerdos saecularis vel Regularis non sint genuina, sed hæc: Nullum (Sacerdotem) etiam Regularem; sufficit ad veritatem eorum, quòd Regularis non possit audire Confessiones, ex iusta causa ab Episcopo rejectus vel reprobat, sicut ante Trident.

T 2 pore-

Armilla. 224. An adhuc ille obligent.

Sententia Suarii.

225. Ratio quare Suarez existimet sententiam Navarri nec veram, nec practicè probabilem esse.

226. Respondit Adversarius.

ab Episcopo. 218. Tempore Concilii. cur non facta esset Bulla. Minor de Prædic.

221. Tempore Bened. XI. approbatio tantum erat signum de huius honoris.

219. Anz. Ch. men. Fas tres illi obediunt in iurisdictionem non dicit à Pontifice.

Constitutio. cur per privilegio di.

222. Probat Concilio de Decreto Alex. VII.

220. Idem quod prius dicitur. Anz. Ch. men.

223. Requisita ad hoc, ut Regulares accipiant iurisdictionem à Pontifice. Suarez disp. 28.

Navar.

poterat audire , quando ad accipiendam jurisdictionem , v. g. à Parocho , nulla approbatio nec sæculari Sacerdoti , nec Regulari erat necessaria.

Equiparatio ergo non debet esse universalis seu in omnibus , quando ex alia lege universalis disparatio oritur , ut contendimus hinc oriri. Ex quo patet Concilium aliquid novi hinc statuere circa Regulares. Et dato , quòd nihil novi statueret circa Regulares , idcirco eos nominat , ne videatur velle derogare Clement. Dudum , & dare licentiam Regularibus audiendi Confessiones absque ulla approbatione Episcopi , etiam petita.

Rodriguez putat Trid. confirmare Clement.

Vnde putat Rodrig. tom. 1. qq. Regul. q. 59. a. 3. Concil. Trident. hic approbare seu confirmare Clement. Non enim , inquit ille , video Clementinam quoad hoc aliud determinare . quam Concil. Solum enim addit , quòd Episcopo nolente pertinaciter sine causa Fratres Minores & Prædicatores approbare , habeantur pro præsentatis. Hæc ille. Per consequens pro approbatis. Adedque secundum illum Auctorem Concil. Trident. nihil addit Clementinæ , sed econtrà Clementina aliquid addit Trident. Ita Adversarii.

227. Prima obiectio.

Sed contrà ; Tridentinum est lex Pontificia posterior ; ergo addit aliquid priori legi , & corrigit illam , etiamsi in jure contineatur , & nulla fiat expressa illius mentio , quando verba posterioris legis hoc requirunt ; argum. cap. 1. de Constit. in 6. ibi : Licet Romanus Pontifex (qui iura omnia in scriinio pectoris sui censetur habere) Constitutionem condendo posteriorem , priorem , quamvis de ipsa mentionem non faciat , revocare noscatur &c.

Secunda

Nec dici potest , inquit Suarius suprâ n. 14. Concilium in illis verbis intelligendum esse de Regularibus , non habentibus privilegia : tum quia ferè nulli sunt hujusmodi , & ita dispositio Concilii fuisset nullius momenti : tum etiam , quia statim addit : Non obstantibus quibuscumque privilegiis &c. Hæc ille.

228. Responso ad secundam.

Respondent Adversarii : hæc verba : Non obstantibus quibuscumque privilegiis , non inveniuntur in Concilio. Quæ ergo ? Privilegiis & consuetudine quacumque , etiam immemorabili , non obstantibus. Ergo non obstantibus quibuscumque privilegiis , Negatur Conseq. quia potuit Concil. velle excludere quacumque consuetudinem , etiam immemorabilem , sicuti à parte rei voluit , estd nolisset excludere quacumque privilegia ; quia non illa , quæ inseruntur in corpore juris , quæ propriè non vocantur privilegia , sed potius leges communes.

Dispositio Conc. Trid. secundum Rodriguez. spectat omnes Regu.

Vnde tamen dixisset : Quibuscumque privilegiis , equidem non revocasset Clementinam. Nec propterea dispositio Concilii nullius est momenti ; quia secundum Rodrig. comprehendit omnes Regulares , præter FF. Min. &

Prædic. quos solos concernit Clement. Dudum , & ideo per illam derogatur Concil. Trid. juxta Reg. 34. de Reg. juris in 6. Generi per speciem derogatur. Cui consonat lex 80. ff. eodem : In toto iure generi per speciem derogatur , & illud potissimum habetur , quod ad speciem directum est.

Genus hoc loco , ut & passim apud I. C. non accipitur pro genere logico seu dialectico , sed pro eo , quod plura singularia nomine suo complectitur , sive sit species logica , veluti homo , equus & similia ; sive aliud æquè latè patens , ut sunt vestis , triticum , pecunia numerata , mandatam , mandatum. Species verò dicitur , quòd sub hoc genere tamquam individuum sive singulare continetur. Itaque de his dicitur : Generi per speciem derogatur.

Ex quo fit , ut si uni penus legata sit , alteri vinum ; quod ex penu legata vinum eximatur , cum alioqui vinum sub penu tamquam sub genere suo contineatur , leg. 2. ff. de tritico , vino , &c. Cum alii penum , alii vinum legatum esset : excepto vino , omne penam ad aliam legata rium pertinebit.

Item , si uni vestimenta ; alteri vestis muliebri separatum sint legata ; quod detractis muliebribus ab eo , cui specialiter ea legata sunt , reliquum alteri cedat ; leg. 1. ff. de auro , argen. &c. Si alii vestimenta , alii vestis muliebri separatum legata sit : detractis muliebribus , & ei assignatis , cui specialiter legata sunt , reliquum alteri debetur.

Adde exempla ex jure Canonico cap. 1. de Rescriptis , ubi Privilegio generali , secundum jus commune obtento , obstat rescriptum speciale , etiam de eo mentionem non faciens. Quia (ut dicitur in fine illius cap.) speciale mandatum derogat generali.

Et cap. Pastoralis 14. eodem , speciales litteræ derogant litteris generalibus super non specificatis in eis , quamquam de illis nullam faciant mentionem , ibi : Nos igitur ad hæc doctaliter respondemus , quòd (cum generali per speciale procul dubio derogetur) irritatio per generales litteras attributa , per speciales (quantum ad eas , quæ specialiter exprimuntur) penitus evanescit , licet de prioribus non faciant mentionem.

Idem dicitur cap. Dudum. 14. de Præbend. in 6. ibi : Præsertim quòd secundum canonicas & legitimas sanctiones per speciem generi derogatur , quamquam de genere in derogante specie mentio nulla fiat. Et cap. Quamvis tibi 38. eodem ibi : Nam prima generali gratia tibi facta , derogat posteriori specialis , licet de illa non fecerit mentionem.

Nec obstat , quòd in casu nostro lex generalis , scilicet Constitutio Trident. quæ loquitur de omnibus Regularibus , sit posterior lege speciali , id est , Clement Dudum , quæ loquitur solum de FF. Minor. & Prædic. quia , ut notat Cautius in Reg. 34. Juris sup. allegatam , non interest species præcedat , an subsequatur genus ,

genus, ut patet ex cap. Abbate 40. de Re-
scriptis. Abbatem, qui mandatum apostolicum iam
recepit, ut S. Clerico in aliqua Ecclesiarum sui mo-
nasterii provideret, & per literas generales ad Dico-
cesanum Episcopum obtentas, ut in Diocesi sua (ubi
pro alio scriptum non esset) faceret provideri, cogi-
uris ratio non permittit, nec super conferendis Ec-
clesiis aut beneficiis gravari, etiamsi facultatem ha-
beat Diocesanus per eadem literas providendi.
Ubi Glossa verb. Per literas generales. Hic,
inquit, habes, quod generale mandatum secundo
impetratum, non derogat speciali primo impetrato.
Vide alia jura apud Canisium supra.

Licet enim alias specialia generalibus inesse
dicantur; argum. leg. 147. ff. de divers. Reg.
juris, Semper specialia generalibus insunt; id ta-
men non tam ex dispositione loquentis, quam
vi verborum fit, quæ generaliter prolata, ge-
neraliter accipi solent; argum. leg. 1. ff. de le-
gatis præst. §. Generaliter. & leg. 14. C. de
Usufructu. At secus est, ubi expressè species
à genere eximitur, quo casu generi quoad spe-
ciem derogatur, & res in speciem dirigitur. Ita
Canis. supra.

Si dixeris, hæc omnia solum probant, per spe-
ciem derogari generi, quando species est jus
aliquod particulare, quod potuit ignorare,
qui posteriorem condidit Constitutionem gene-
ralem; juxta illud quod habetur cap. 21. de
Constit. in 6. ubi: Quia tamen locorum specialium
& personarum singularium consuetudines & statuta
(cum sint facti & in factis consistant) potest proba-
biliter ignorare: ipsi, dum tamen sint rationabilia,
per Constitutionem à se noviter editam (nisi expressè
caveatur in ipsa) non intelligitur in aliquo derogare.
Iam autem Clement. Dudum temporè Trident.
erat jus commune seu insertum in corpore ju-
ris; adeoque Pontifex non poterat eam proba-
biliter ignorare, & ideo per Constitutionem
à se noviter editam intelligitur ei voluisse de-
rogare, etsi expressam de ea mentionem non
fecerit; juxta priorem partem istius juris supra
allegatam.

Respondet Rodrig. sup. a. 2. priorem par-
tem istius juris nullo modo generaliter esse in-
telligendam, ita quod edente Principe aliquam
legem negativam, deroget omnes affirmativas
in eadem materia; magna enim in hoc absurda
sequerentur. Primum enim hoc est contra men-
tem omnium Doctorum, quærentium, utrum
lex posterior deroget privilegiis inserta in cor-
pore juris, nullà de his privilegiis factà men-
tione. Præsupponunt enim, quod dicta lex
posterior absolute promulgata non ea derogat.
Certè si dicta Decretalis vellet dicere, quod
lex nova à Principe promulgata, derogat quid-
quid in ea materia à Principe est decretum, ne-
scio ad quid supradicta quæstio à DD. excitat-
ur. Hæc ille.

Sed contra; ideo excitatur illa quæstio, quia
dubium est, quomodo illa Decretalis sit intel-

ligenda, an generaliter, uti Aliqui volunt; quam at-
an verò specialiter, salvis illis privilegiis; alio-
quin si illa generalis exceptio est tam absurda,
ut ille Auctor præten dit, ad quid supra dicta
quæstio à DD. excitatur?

Secundum absurdum, inquit Rodriguez;
est: nam si sic intelligeretur prædicta Decreta-
lis, vana certè erit regula juris dicens: Generi
per speciem detrahitur.

Sed contra; adhuc non erit vana; quia in-
telligetur de illa specie, quæ non continetur in
corpore juris, & quam proinde Principes pro-
babiliter potuit ignorare. Hæc ergo responsio
non satisfacit.

Hinc, aliam excogitavit idem Auctor, di-
cens cum Glossa in illud cap. priorem ejus par-
tem intelligendam esse de legibus directè con-
trariis.

Nota, inquit Gloss. in exposit. casus, prin-
cipalem effectum, ad quem emanavi præsens cap.
quod lex nova & posterior Principis tollit præceden-
tem legem de directo contrariam, licet in nova Con-
stitutione non fiat mentio, quod Princeps intendat
revocare quascumque Constitutiones contrarias: quia
non est verisimile, quod Princeps voluerit legem istam
novam esse frustratoriam: & esset frustratoria, nisi
revocaret primam contrariam. Sed in statuto parti-
cularibus est alia ratio: quia si hæc lex nova non ser-
vatur in loco, ubi servatur statutum particulare;
servabitur tamen in aliis locis, & sic non erit fru-
stratoria. Et infra verb. Licet Romanus, sic ait:
Nova Constitutio Principis tollit primam contrariam,
quævis id non exprimat.

Si autem aliquis interroget, quæ sit Consti-
tutio contraria? Respondetur ex Glossa, quæ
nisi revocaret primam, esset frustratoria.
Non igitur secundum jus dicuntur duæ leges
contrariæ eo solo, quod una sit affirmativa,
& alia negativa circa eandem materiam; sed
quando sunt incompatibiles, v. g. duæ leges
generales: Omnes Compares possunt contrahere
Matrimonium: Nulli Compares possunt contrahere
Matrimonium. Nisi enim hæc lex posterior re-
vocaret priorem, planè esset frustratoria.

De his ergo & similibus legibus omnino in-
compatilibus loquitur præfata Decretalis;
non verò de legibus simul compatilibus, ut
sunt una specialis affirmativa, v. g. Filiis nobi-
lium possunt portare arma sine eo, quod ab aliquo
ministro iustitiæ possint ab his spoliari. Et altera
universalis negativa, v. g. Nemo sub plena decem
ducatorum arma portet.

Quæro, inquit Rodrig. supra, utrum filii
nobilius arma portantes; virtute dictæ legis
specialis, incidant in pœnam legis generalis pos-
terioris? Respondetur ab Omnibus, quod
non; cum ista lex posterior sit generalis, &
prima specialis, & generi detrahitur per spe-
ciem.

Aliud exemplum proponitur à Glossa in di-
ctam Regulam: Generi per speciem derogatur.

235.
Alia respon-
sio.

236.
Quæ cen-
satur
Constitutio
contraria.

237.
Exempla, in
quibus ge-
neri deroga-
tur per spe-
ciem.

Inter prece-
FF. Nov. 11
Prædic.
Rip. 24. de
Rip. 24. de
in 6.
Quid sit,
ut sit ge-
neris, &
speciem.

a. 40. de Ro-
scriptis.
l. 147. ff. de
divers. Reg.
juris.
l. 1. ff. de le-
gatis præst.
§. Generaliter.
leg. 14. C. de
Usufructu.
cap. 21. de
Constit. in 6.
cap. 21. de
Constit. in 6.
cap. 21. de
Constit. in 6.
cap. 21. de
Constit. in 6.

Ponamus quòd à Principe emanavit aliqua lex, per quam generaliter imponitur pœna omnibus contrasacientibus, vel contrasacientes puniuntur ad arbitrium Iudicis: aliquis fecit contra aliquam legem antiquam, que habet specialem pœnam: utrum illa nova pœna, que imponitur per legem novam, extendatur ad legem antiquam, que habet specialem pœnam? Respondetur quòd non, quia quis duplici pœnâ puniatur. Item quia generi per speciem derogatur, & ideo delinquens incurrit pœnam specialem & non generalem.

238. Clement. Dudum, est compatibilis cum Decretis Trident.

Nunc ad propositum nostrum: Canon Conc. Trident. est lex negativa generalis, siquidem ait, quòd nullus Regularis audiat Confessiones sæcularium, nisi obtentâ approbatione ab Episcopo: at verò Clement. Dudum, est lex specialis affirmativa, loquens solum de duabus Religionibus, scilicet Minorum & Prædicatorum; ergo utraque compatibiliter concurrere potest sine eo, quòd una per alteram derogetur aut annulletur. Bene enim compatitur, quòd nullus Regularis audiat Confessiones sæcularium, nisi per examen sit ab Episcopis approbatus, & quòd Regulares Ordinum Prædicatorum & Minorum possint audire, quando injustè ab Episcopis rejiciuntur.

Quamquam & tunc non audiunt sine approbatione Episcopi, id est, Pontificis Romani, qui est Ordinarius omnium locorum & omnium fidelium. Manet ergo Decretum Conc. generale; quia nulla regula est tam generalis, quin patiatur, aut saltem pati possit aliquam exceptionem.

Sed contrà: Navarrus, & alii Adversarii nostri, generaliter docent, omnes Regulares in casu proposito posse validè absolvere; ergo nec hæc responsio eos quidquam juvat. Atque hæc satis de secundo argumento Suarii.

239. Tertium argumentum Suarii.

Argumentatur III. Pius V. in Motu proprio 38. anni 1567. qui incipit: *Esti mendicantium*, concessit his Religiosis, præsertim Theologiæ Magistris, ut speciale privilegium, quòd sine approbatione Episcopi possent audire Confessiones, non revocando Clement. Dudum, sed solum Concil. Trident. ergo intellexit ex vi illius necessariam esse Regularibus hanc approbationem. Unde anno 1571. in 44. Motu proprio, qui incipit: *Romani Pontificis*, revocavit priorem Motum, & apertè docuit, etiam Magistros Theologiæ Regulares indigere hæc approbatione. Quod postea confirmavit Greg. XIII. a. 72. Motu proprio 15. qui incipit: *In tanta*, & reduxit ad formam Concilii; ergo clarè supponunt hi Pontifices hanc legem Concilii comprehendere Regulares omnes. Hæc ille.

Prima responsio rejicitur.

Si dixeris; comprehendere Regulares omnes, præter FF. Prædic. & Min. Contra facit; quòd Navarrus & alii Adversarii nostri doceant, nullum Regularem comprehendere.

240. Secunda.

Hinc aliter respondent Adversarii: Pium V.

non revocasse Conc. Trident. sed illud declarasse; ut patet ex illis verbis §. 1. Nos igitur Motu proprio, non ad alium instantiam, sed de mera deliberatione & ex certa scientia, ac de Apostolica potestate plenitudine declaramus, Can. sess. 24. c. 4. per quem omnibus Regularibus, etiam in suorum Ordinum Ecclesiis, contradicente Episcopo, prædicationis officium interdicitur, Mendicantium Ordinum Fratres hujusmodi, quando à suis Generalibus vel eorum Ministris Provincialibus ad id deputati fuerint, non comprehendere &c.

Quòd verò (prosequitur §. 2.) in sess. 23. c. 15. circa Confessiones à Regularibus non audendas statuitur, hoc etiam (declaramus, quòd) dictorum Ordinum Fratres, à præfatis suis Generalibus vel Ministris Provincialibus ad audiendas Confessiones utriusque sexus Christi fidelium approbatus, ut præmittitur, minime comprehendat, ut ut (quod plus est, quia de illo non agitur in cap. citato) à Confessionibus audiendis tam intrinsece eorum Ecclesias, domos, quàm extrinsece minime prohibeantur &c.

Rogas; quare ergo statuat §. 3. quòd Lectores ex eisdem Fratribus, & in Theologia Graduati, minime examinentur ab Episcopis? Respondet Chassaing de Privileg. Reg. tract. 5. c. 2. prop. 1. Pium V. supposuisse ex Conc. Later. sub Leone X. celebrato sess. 11. examen Regularis ab Episcopo fieri posse. Interim propter abusus exortos de novo statuit Pius V. Bullâ: *Romani Pontificis*, servandum Decretum Concil. Trident. de approbatione Regularium, etiam in omnibus Regularibus quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, etiam sub regulari disciplina viventibus, etiam si sint Lectores &c. est id ipsum Conc. Trident. illos non comprehendat. Hæc ille.

Sed gratis, ut patet. Quis enim ei revelavit, Pium V. supposuisse, examen Regularis ab Episcopo fieri posse, supposuisse, inquam, potius ex Conc. Lateran. quàm ex Conc. Trident. Nonne & hoc Conc. concedit Episcopo examen Regularis? Nihil clarius. Cur ergo Pius V. supposuit, examen fieri posse, potius ex uno Concilio, quàm ex alio?

Restat adhuc unum argumentum Suarii: Si sententia Navarii vera esset, etiam si Episcopi justè non admitterent hujusmodi Religiosos, non obstarer, & si vellent illos examinare, non haberent jus; quia ex vi Extravag. *Super Cathedralam*, & Clement. Dudum, examen & iudicium horum Regularium suis Superioribus concessum erat, & solum requirebatur exterior presentatio; nec Episcopi poterant prætere tendere aliquam causam ad non admittendos illos: ergo si Conc. Trident. in nulla re derogavit illa privilegia, apertè sequuntur, quæ intulimus, quæ tamen absurdissima sunt, & quæ nec ipse Navarrus concederet. Ita Suarius.

Sed hoc argumentum, meo iudicio, parvi est momenti; nam suprâ ostendimus, Episcopos vi Clement. ex justa causa posse rejicere præ-

